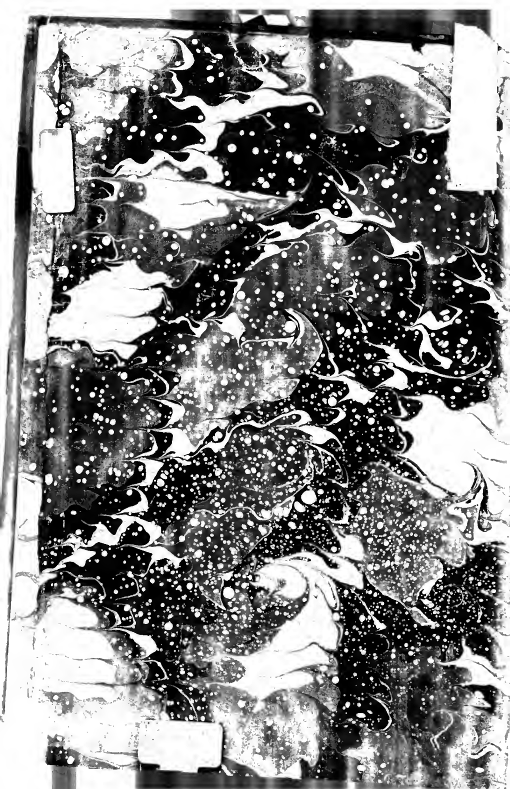

JACOBI GUILIELMI IMHOF

STEMMA REGIUM LUSITANICUM,

SIVE

HISTORIA

GENEALOGICA

FAMILIÆ REGIÆ

PORTUGALLICÆ.

A prima origine usque ad præsens ævum deductæ

ET

narratione rerum in Portugallia à condito regno gestarum, ac factorum memorabiliorum illustratæ INSIGNIUMQUE ICONIBUS exornatæ.

AMSTÆLODAMI,
Apud ZACHARIAM CHATELAIN, juxta curiam.

ANNO MDCCVIII.

SERENISSIMO AC POTENTISSIMO
LUSITAN: ET ALGARB: REGI
DOMINO IOANNI QUINTO
REGIS PETRI SECUNDI FILIO
REGIS IOANNIS QUARTI NEPOTI
REGIS IOANNIS PRIMI VICTORIOSI PATRIS
PATRIÆ PRONEPOTI OCTAVO
TANTORUM IMPLETUM EUNTI MENSURAM
NOMINUM
IAMQUE ANNOS SUPERANTI VIRTUTIBUS
QUAS DEUS IMMORTALIS FESTINAVIT
AD REIPUBL. GUBERNACULA ADMOVERE
OB ILLA SECUNDIS AUSPICIIS ANIMOQUE
AD TUENDAM CAUSAM EUROPÆ COMMUNEM
ALACRI SUSCEPTA
GERMANIA LITERATA
REGIÆ MAIESTATI EIUS
DEVOTA
CONSECRAVIT

CURANTE AC DEDICANTE
IAC. GUILIELMO IMHOF PATRICIO NORIMBERGENSI.

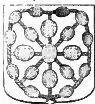
GENEROSO DOMINO AUTORI

Amicissime paucis hisce applaudebat

F. J. C. de N. & in R. DIVI LEOPOLDI Cæs. Augusti Cubicularius.

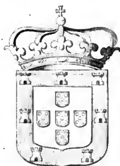
Te Padus, & Tamesis, Celebrant Te, Sequana, Beotis,
Inque tuas laudes Rhenus, & Ister eunt
Dum Pius & Doctus procul Aulis instruis Aulas,
IMHOF, *quas merito qualibet Aula probet.*
Quod propriâ nemo vivat peregrinus in Aulâ,
Tu facis, huic prabes dum, Guilielme, faces.

STEMMA REGIUM LUSITANICUM.

ENRICUS Stemmatis Regii Lusitanici conditor *cruce cærulea* tantùm scutum suum insignivisse traditur; Alfonsus ejus gnatus, & primus Lusitauiæ Rex, illo usus est scuto, quod suprà primo loco exhibetur; *parmulis viginti*, quibus id repletum est, viginri indicari regulos Mauros, ab illo pugna Orichiensi victos, & quinque ex illis majori forma & decussatim in memoriam crucis, qua genitor usus erat, expressas; quatuor verò minores quadrato ordine locaras fuisse, designandis quatuor phalangibus, quibus Mauros aggressus est; *tredecim* verò *punctis*, quibus distinctæ sunt parmulæ, XIII millia militum, quos in aciem eduxit, denorari, Emanuel de Faria & Sousa tradit. Sanctius Rex, Alfonsi F. minora scutula omnia resecuit, & *quinque* tantùm *majora*, *cum loris*, quibus colligata erant, retinuit, quo clypeo *Ezarum* familia, quæ à Johanne Petri R. filio defluxit, hodieque uti solet. Alfonsus III R. Algarbio subacto *limbum rubeum castellis aureis consitum* Lusitanicis insignibus circumdedit, at bina puncta terdenis quinque parmularum dempsit; ea Alfonsus IV. R. ad denum, castella verò limbum implentia ad octenarium redegit numerum. Johannes I. quia *Magister Ordinis Avisiensis* fuerat, *crucem in lilia desinentem* scuto subdere cœpit, & dena puncta usque ad medietatem minuit; *apicem* verò addidir, *serpentem* nempè *alatum sive draconem*; Johannes II denique resecta cruce Avisiensi, & *numero castellorum limbum exornantium ad septenarium adstricto*, *scutulisque cunctis rectò locatis situ*, eam, quæ nunc etiam retinetur & extremo repræsentata est loco, formam scuto Regni Lusitanici induit.

REGES PORTUGAL

I.

HENRICUS DE BURGUNDIA Henrici Burgundi, qui Roberti primi Ducis Burgundiæ Hugonis Capeti Regis Galliæ nepotis filius natu maximus fuit, & ante patrem decessit, gnatus quartus, COMES PORTUGALLIÆ, † 1. Nov. 1112. æt. 50, al. 77.

II.

ALFONSUS I REX PORTUGALL. n. m. Jul. 1094 coron. 1139, † 6 Nov. al. 9 Dec. 1185. *Mathildis f. Majalda Amadei III Com. de Maurienne f.* 1146.

Urraca uxor *Bermudi Perez de Trava Com. Traſtamara.*

III.

Henricus, n. 1147. † puellus.

SANCTIUS I, Rex Portug. n. 11 Nov. 1154. † 1212. *Dulcia Raimundi Berengarii* IV. C. *Barcinon. f.* 1181, † 1198. Concub. 1 *Maria Ayrés.* 2 *Maria Paez de Ribera.*

Johannes. † puer.

Urraca uxor prima *Ferdinandi* II *Reg. Legion.* & ab eo ſeparata 1169.

Mathildis f. Thereſia nup. 1. *Philippo de Alſatia C. Flandr.* 1184, 2 *Eudoni* III *D. Burgundiæ à quo ſepar.* 1195, † 6 *Maii* 1218.

Sanctia, † in juv.

IV.

ALFONSUS II Rex, n. 23. Apr. 1185, † 1233 vel 1223 *Urraca, Alfonſi* IX R. *Caſtellæ f.* 1206.

Ferdinandus n. 1186. *Comes Flandriæ* per ux. *Joannam, Balduini* IX *Com Flandr. & Imp. Conſtant. fil.* duct. 1211. † 1232. improl.

Petrus, n. 1187, *Com. Urgellens.* per ux. *Aremburgim. hæred. Com. Urgell. hac ob.* 1231. *ille* 1258. *impr.*

Henricus, nat. 1189. † juv.

Raimundus ob. juv.

Thereſia, ux. *Alfonſi* IX R. *Legionis* 1190, † 1250.

Mathildis nup. *Henrico* I *Regi Caſtell.* à quo ſeparata † 2 Maii 1250.

Sanctia, *Dom. de Alenquer.* † 1229.

V.

SANCTIUS II Rex, *cog. Capelo* pulſus à ſubditis, ob. Toleti 1246. æt. 39. *Mencia Lopez de Haro Diegi Dom. Biſcaja f. Alvaro Perez de Caſtro vidua.*

ALFONSUS III Rex Portugall. & Algarb. n. 10 Maii 1210, † 20 Mart. 1279. Ux. 1. *Mathilda Com. de Bologne & Dammartin, vidua Philippi de France C. de Mante* ducta 1235, dein repud. † 1258. 2. *Beatrix, Alfonſi* X. R. *Caſtell. fil. natur.* 1250.

VI.

2. Blanca, n. 18 Febr. 1259. *Abbat. Lorvani dein de las Huelgas de Burgos.*

DIONYSIUS Rex, cogn. *Pater patriæ*, n. 9. Oct. 1261. † 7 Jan. 1323. *S. Eliſabetha, Petri* III. R. *Aragon. f.* 1281. † 4 Jul. 1336.

Conſtantia † in juv.

Sanctia, † in juv.

Alfonſus Dn. de Portalegre, n. 8. Febr. 1263. *Jolanda Emanuelis Infantis Caſtell. f.*

Ferdinandus, † juv.

Vincentius, † juv.

☞

VII.

Conſtantia n. 1288. uxor *Ferdinandi* IV R *Caſtel.* 1301, † m. Nov. 1313.

ALFONSUS IV Rex, n. 8 Febr. 1290, † m. Maii 1357. *Beatrix, Sanctii* IV R. *Caſtell. f.*

Alfonſus Sanchez, *nothus* C. *de Albuquerque. Tereſia Martinez Jo. Alfonſi de Albuquerque f.*

Petrus, *nothus*, Com. *de Barcelos*, † impr. 1346. Ux: 1. *Blanca, Petri Nunez de Portal f.* 2 *Maria Ximenez Coronel Petri f.*

☾

VIII.

Alfonſus † puer.

Dionyſius, † puer.

Johannes † puer.

Maria uxor *Alfonſi* XI R. *Caſtell.* 1328 † 1356.

PETRUS Rex, n. 19 April. 1320. cogn. *Rigoroſus*, † 8 Jan 1367. Ux: 1 *Blanca de Caſtella Petri Infantis f.* repudiata, 2 *Conſtantia, Johannis Manuel Dn. Villenæ f.* 1344. 3. *Agnes de Caſtro, Petri Fernandez de Caſtro Dom. de Lemos fil. natur. occ.* 1355.

Leonora, uxor 2da *Petri* IV. R. *Aragon.* 1347. † 1348.

IX.

2. Ludovicus, † inf.

FERDINANDUS Rex IX, n. 27 Febr. 1340. † 29 Oct. 1383. *Eleonora Tellez, Martini Alfonſi Tellez de Meneſes f. Jo. Laurentio de Acugna viro ſuo rapta* 1371.

Maria nup. *Ferdinando Aragonio M. Tortoſa.*

3. Alfonſus † puer.

X.

Filius, n. & † 1382.

Beatrix, n. 1372. uxor *Johannis* I *Reg. Caſtell.* à patruo ſucceſſione in regnum exuta.

Iſabella *notha*, n. 1362 nup. *Alfonſo de Caſtella Com. de Gijon & Dom. de Noregna.*

LA PRIMA.

LIÆ ET ALGARBII.

Uxor: *Therefia Alfonfi VI[ti] Regis Caftellæ fil. naturalis è Hemena*, five *Chimena Gufmannia Nonnii Rodriguez de Gufman filia*, *genita*, † *an.* 1130. *&* *circiter.* I.

II.

Therefia al. Sanctia, nup 1. *Ferdinando* al. *Sanctio Nunnez de Barbofa, Rico homini in Galicia.* 2 *Ferdinando Mendez Dom. de Bragança.*

Petrus Alfonfus, *nothus primus Magnus Magifter Ordinis Avifii*, ad extremum *monachus Alcobaze* an. 1165 ex *Elvira Gualtar.*

III.

Ferdinandus Alfonfi *nothus*, Regni fignifier.

Petrus Alfonfi, *nothus, monachus Alcobazens.*

Alfonfus, *nothus Eq. Ord. S. Joh. Hieros.* † 1207.

Therefia, *notha*, ux. *Sanctii Martinez.*

Urraca, *notha*, nup. *Petro Alfonfo Viegas.*

IV.

Blanca Dom. Guadalaxaræ † 1240.

Berengeria uxor tertia *Valdemari* II R. *Daniæ* 1213. † 11 April. 1220.

I. Martinus, *nothus*, Com. Traftamaræ in Galicia, † improl. Ux. *Olalua f. Elo Perez de Caftro, Petri Fernandez de Caftro f.*

Urraca, *notha*, nup. *Laurentio Suares.*

2. Ægydius Sanctii *nothus*, † cælebs 1236.

Rodericus, *nothus*, occ. in pugna ap. Portum an. 1245.

Therefia, *notha nup. Alfonfo Tellez Seniori, conditori oppidi Albuquerque.*

Conftantia, *notha*, † 1269.

V.

Ferdinandus, dictus *Infans de Sepp*. Dn. de *Serpa*. *Sanctia de Lara, Ferdinandi Com. Laræ f.*

Vincentius, † juv.

Leonora, nup. *Valdemaro* III R. *Daniæ* 1229.

Jo. Alfonfus, *nothus* † m. Oct. 1234.

Leonora quam nupfiffe aliqui putant *Valdemaro* III. *Prin. Daniæ.*

VI.

Ferdinandus Alfonfi *nothus*, Eq. Templar.

Agydius Alfonfi *nothus.*

ALFONSUS DIONYSIUS, *nothus*, ftirpis SOSANÆ *Dom & Com. de Miranda fator.*

MARTINUS Alonfo cogn. *Chicorro*, à quo alia ftirps *Sofana.*

Leonora, *notha* nup. 1. *Stephano de Soufa, Dom. de Chaves*, 2. *Gonfalvo Garcia de Soufa prioris patruo Com. de Neyra* 1273.

Urraca, *notha*, nup. *Jo. Mendez de Briteros.*

VID: TAB: XIII.

VII.

Ferdinandus Sanchez *nothus. Frol la Agnes de Briteros. f. pr.*

Jo. Alfonfus Dom. de Arouce, *nothus*, occ. à Rege fratre 4 Jun. 1336. *Johanna Ponce, Petri Ponce de Leon Dom. de Cangas f.*

Maria ux. *Johannis de Cerda, Dom. de Gibraleon.*

Alfonfus Dn. de Leiria, obiit improlis.

Ifabella, ux. *Johannis* III *Cecilis Dom. Bifcajæ.*

Conftantia nup. *Nunio Gonfalez de Lara.*

Maria nup. 1 *Tello Alfonfi Infantis de Molina filio. Dom. de Monte alegre.* 2. *Ferdinando de Haro Dom. de Ordugna.*

Beatrix ux. prima *Petri Fernandez de Caftro Dom. de Lemos.*

VIII.

Johannes Alfonfus Dom. *de Albuquerque*, † 1354. *Ifabella, Tells ex Infant. de Molina Dom. de Montealegre f.*

Urraca, ux. *Alvari Perez de Guzman Dom. de Gibraleon.*

Leonora nup. *Gonfalvo Martinez Portocarrero.*

IX.

Martinus Egidius de Albuquerque occ. à Petro Crudeli R. Caft. 1365.

Ferdinandus Alfonfus de Albuquerque, *nothus*, *Mag. S. Jac. in Lufit.*

Beatrix *notha*, ux. *Jo. Alfonfi Tello C. de Barcelos.*

Maria, *notha*, ux. *Gonfalvo Tellez de Menefes, Co. de Meyra.*

Therefia, ux. 2da. *Vafci Martinez de Acugna Dom. de la Tabora.*

X.

JOHANNES Dux VALENTIÆ. VID. TAB: XI.

Beatrix, uxor *Sanctii de Caftella, Com. Albuquerquii.*

DIONYSIUS à quo Dom. & Comites de VILLAR. VID: TAB: XI.

JOANNES, *nothus*, REX Portugall: VID: TAB: Seq. II.

REGES PORTUGAL

IX.

JOHANNES Petri Regis Lusitan. F. ex *Theresia Laurens*, amica ejus, susceptus, & natus D. 11 April. 1337, ex supremo Ordinis Avisii Magistro creatus REX LUSITANIÆ & ALGARBII an. 1385, † 14 Aug. 1433.

X.

Blanca † puella	Alfonsus † 22 Nov. 1400. de cennis.	EDUARDUS Rex, nat. 1391. † 18 Sept. 1434. *Eleonora, Ferdinandi I. Reg. Arag. & Sical. f.* 1428. † 18 Febr. 1445.	Petrus n. 1392. *Dux Conimbric. Regens regni* Occ. 20 Maji 1449. *Isabella Aragonia Jacobi Com. Urgell. Fil.* 1428.	Henricus n. 1394. *Dux Visensis* M. *Magister Ord. Christi*, † 1460.

XI.

ALFONSUS V. Rex, n. m. Jan. 1432. † 28 Aug 1481. *Isabella Petri D. Conimbr. F.* 1447. † 1456.	Ferdinandus *Dux Visensis* Comestab. Lusit. n. 1433., † 8. Sept. 1470. *Beatrix, Johannis Infantis Lusitan.* f. ☾	Eleonora, n. 8 Sept. 1434. nup *Friderico Austriaco Imperatori* 1451. † 1 Sept. 1467.	Philippus † de cenn.	Catharina *Monialis*, † 12 Jun. 1463.	Johanna posthuma nup. *Henrico IV. R. Castell.* 1455. † 17 Jan. 1475.	Petrus Comestab. Lusit. *Rex Aragon.* à Catalanis proclamatus 1464, † 30 Jun. 1466.	Johannes *Dux Conimbr.* † impr. 1457. *Charlotta de Lusignan. Johannis II. R. Cypri f.* 1456.

XII.

Johannes † puellus.	Johanna, n. 3. Febr. 1452. *monialis*, † 14 Maji 1490.	JOHANNES II. Rex, cogn. *Maximus*, n. 4 Maji 1455, † 25 Oct. 1495. *Eleonora de Portugallia, Ferdinandi patrus fil.* 1470.	Eleonora Ux. *Johannis II. Regis Lusit.* 1470, †	Isabella, nup. *Ferdinando II. Duci Bragant.*	Catharina † puella.

XIII.

Alfonsus Princeps Lusitaniæ † 13 Jul. 1491. æt. 16. *Isabella, Ferdinandi & Isab. Regum Catholicorum, fil.* 1490. m. Nov.	GEORGIUS, nothus, à quo stirps DALENCASTRENSIS Ducum, *de Aveiro & Abrantes.* VID. TAB. IX.

XIII.

1. Michaël n. 24 Aug. 1498, † 20 Jul. 1500.	2. JOHANNES III. Rex n. 6 Jun. 1502, † 11 Jun. 1557 *Catharina Austriaca, Philippi R. Castell. f.* 1525, † 1577.	Isabella, n. 4 Oct. 1503. nup. *Carolo V. Imp.* 1526, † 1 Maji 1539.	Beatrix, n. 31 Dec. 1504. ux. *Caroli III. D. Sabaud.* 1521. † 8 Jan. 1538.	Ludovicus *Dux de Beja*, Com. Lusit. n. 3 Mart. 1506, † 1555. *Jolantha, Concubina.* ⊙	Ferdinandus, n. 5 Jun 1507, † 1534. improl. *Guyomar, Francisci Continno C. de Marsalva f.*

XIV.

Alfonsus n. 24 Febr. 1526, † infans.	Maria, n. 15 Oct. 1527. nup. *Philippo II. R. Hisp.* 1543, † 12 Jul. 1545.	Isabella nat. 28. April. 1529, † puella.	Beatrix n. 15. Febr. 1530, † puella.	Emmanuel, n. 1 Nov. 1531, † 1534.	Philippus n. 25 Maji 1533, † puer.	Johannes Princeps Portugall. n. 3 Jun. 1537, † 2 Jan. 1554 *Johanna Austriaca, Caroli V. Imperat. f.* 1553, † 1578.

XV.

SEBASTIANUS, posthumus, Rex, n. 20 Jan. 1554, periit in Africa D. 4 Aug. 1578, cælebs.	Emmanuel, Princ. Portug. † 22 Jan. 1638, æt. 70. Ux. 1. *Æmilia Nassovia, Wilhelmi Pr. Arausf.* f. 1597. 2. *Alosia Osorsa.*

XVI.

Maria Belgica, † ante an. 1654.	Emmanuel Felix, Pr. de Portugallia, ex monacho Carmelitano maritus *Iohannæ Com. de Hanau, Alberti Com. fil.* ductæ 1646. † ille an. 1666, ista 1673.	Emilia Luisa, † post an. 1654.	Anna Luisa, † post an. 1654.

XVII.

Wilhelmina Amalia, † *puella.*	Elizabetha Maria, n. 20 Nov. 1648, nup. *Adriano Baroni de Gent*, 11 April 1678.	Amalia Luisa, *innupta*, n. 1649.	Christiana Delphica, n. 15 Dec. 1650, † *puella.*

LIÆ ET ALGARBII.

IX

Uxor: *Philippa de Lancastria, Johannis Ducis Lancastriæ F. Henrici IV. Regis Angliæ soror, ducta an.* 1387, † 9 *Jun.* 1415.

X.

Isabella, n. 1397. uxor tertia *Philippi Boni Duc. Burgundiæ* 1429, † 17 Dec. 1471.

Johannes, n. 1400. M. *Magist. Ord. S. Iacobi, & Comestab. Portug.* † Oct. 1442. *Isabella de Portugall. Alfonsi Duc. I. Bragantia f.* † 1445.

Ferdinandus, n. 1402. *M. Magist. Ord. Avis.* † in Africa obses 1443. æt. 41.

ALFONSUS, *nothus*, Comes de Barcelos DUX BRAGANTIÆ. VID. TAB. III.

Beatrix, *notha*, nup 1. *Gilberto Talbot, Bar. d'Irchenfield.* 2. *Thomæ FitzAlan Com. Arundel*, 1404.

XI.

Isabella uxor *Alfonsi V. R. Lusit.* † 1456.

Philippa, *monial.*

Beatrix nup. *Adolpho de Clivia Dom. Ravestein.*

Jacobus *Archiepisc. Olysippon. Cardinalis Rom. Eccl.* cr. 1456. † 27 Aug. 1459. æt. 26.

Jacobus M. *Mag. Ord. S. Jac. Comestab. Portugall.* † 1443.

Isabella, nup. *Johanni II. R. Castell.* 1447. † 15 August. 1496.

Beatrix, ux. *Ferdinandi D. de Viseo patruelis sui*, † 1506.

Philippa, † innupta..

XII.

Johannes *Dux Visei* † ante an. 1484. improl.

Jacobus *Dux Visei*, Occ. à Johanne II. R. 22 Aug. 1484.

Eduardus, Dionysius, Simon, in pueritia mortui.

EMMANUEL, n. 31 Maji 1469. Dux de Beja dein REX Lusit. XIV. cogn. *Felix*, † 13 Dec. 1521. Ux. 1. *Isabella, Ferdinandi, & Isab. Regum Catholic. f. Alfonsi Infantis Lusit. Vid.* 1497. † 23 Aug. 1498. 2. *Maria, prioris soror* 1500. † 1517. 3. *Eleonora, Philippi Austriaci R. Castell.* f. 1519. *dein Francisc. I. R. Gall. uxor*, † 1558.

Alfonsus, *nothus*, *Dux Visei*, *Comestab. Lusit.* 1500. † 1504. *Johanna de Noronia, Petri M. I. de Villareal.* f.

Beatrix, ux. *Petri, March. III. de Villareal.*

XIII.

Alfonsus, n. 13 April. 1509. *Archiep. Lisbon. Rom. Eccl. Cardin.* cr. 1517. † 21 April. 1540.

HENRICUS, n. 31 Jan. 1512. *Archiep. Brag. Lisbon. & Ebor. R. E. Cardin.* cr. 1545. tandem Rex Lusit. 1578. † 31 Jan. 1580.

Eduardus, *Dux de Guimaraens Comestab. Lusit.* n. 7 Sept. 1515. † 20 Oct. 1540. *Isabella Jacobi D. Bragant. f.*

Maria † in cunis.

Antonius, n. & † 1517.

3. Carolus, n. 18 Febr. 1520. † 15 April. 1521.

Maria, n. 1521. † innupta 1578.

XIV.

Dionysius, n. 26 April. 1535. † puer.

Antonius, n. 9 Mart. 1539. † infans.

Eduardus, *nothus*, *Archiep. Bragæ*, † ante patrem.

ANTONIUS, *nothus*, *Prior Cratensis*, n. 1531. Rex 1580. 24 Jun. pulsus 22 Oct. ejusd. an. † 26 Aug. 1595.

Eduardus, *Dux Guimarans, Comestab. Lusit.* n. 1540. † 1576.

Maria nup. *Alexandro Farnesio D. Parmæ* 1506. † m. Jun. 1577.

Catharina, ux. *Johannis Duc. de Braganza.*

XV.

Christophorus, n. m. April. 1573. † 3 Jun. 1638.

Dionysius, *monachus Cistertiensis.*

Johannes † cælebs.

Philippina. Luisa. *moniales.*

XVI.

Ludovicus, dictus initio Wilhelmus *March. de Tramoso*, † 1661. *Anna Maria Capeche Galeotta, Joh. Baptistæ Pr. de Monteleone f.*

Juliana Catharina, † Delphis 22 Jun. 1680. innupta æt. 73.

Mauritia Eleonora, nup *Georgio Friderico Pr. Nassovio in Siegen*, † 1674.

Sabina Delphica, † cælebs.

XVII.

Emmanuel Eugenius de Portugallia M. *de Tramoso*, n. 1633. † m. Sept. 1687. Romæ improlis.

Ferdinandus, Alexander de Portugall. *Com. de Suidin, Eques D. Jacobi*, nat. 1634. †

EXEGESIS HISTORICA.

HENRICI, qui fator stirpis Regiæ Lusitanicæ fuit, originem, vetustioribus scriptoribus opinionum dissensione inter se discrepantibus, haud satis exploratam, recentiores eruerunt, & fide inprimis veteris Chronici, à *monacho Floriacensi*, qui Henrico coævus fuit, conscripti, ad liquidum perduxerunt, ita ut nemo hodiè inter Hispanos Gallosve sit, qui dubitet, quin à primis Burgundiæ Ducibus, atque adeò ab ipso regio in Gallia stemmate, quod ab autore Hugone Capeto. Capetingicum vocare amant, genus duxerit. (a) Qua verò tempestate, & qua ratione in Hispaniam profectus sit Henricus, dissident adhuc autores: plerique anno 1089. id factum esse ajunt, qua tempestate Alfonsus VI. Castellæ Rex auxilia adversus Mauros, Hispaniam populantes, excivit; at *Emanuel de Faria & Sosa*, elegans Epitomes Historiarum Portugall. autor, præstò esse testatur veteres chartas, è quibus pateat, jam an. 1073. Henricum Tersiæ, Alfonsi Regis Filiæ, sponsum (quamvis ob tenellam tunc virginis ætatem serius matrimonium sit consummatum) Comitemque in Portugallia fuisse; imò jam tum in Hispania illum egisse, cùm Ferdinandus Rex, Alfonsi pater, mortem obiit, (ea autem in exitum an. 1067. incidit) cumque Roderici Cidi summa fortitudo inclaresceret, & viris generosæ mentis undique ad ipsum advolantibus, atque adeò etiam Henrico nostro, documento esset. Dotis loco Henricus ab Alfonso *Portum* civitatem accepit, sitam ad Durii fauces, à qua *Portugalliæ* nomen manasse ferunt, ejusque territorium, quod *Comarcam* Hispani appellant, cum dignatione *Comitis*. Missum deinde an. 1076. à Rege in Galliam fuisse auror paulò antè laudatus refert, deducendæ in Hispaniam amitæ suæ Constantiæ Burgundæ, quam tunc viduam Hugonis II. Com. Cabilonici, Alfonsus Rex, itidem viduus morte Agnetis uxoris suæ factus, sibi matrimonio junxerat. Multis processu temporis fortibus factis, & præclaris adversùs Mauros victoriis nobilitatum Rex socer ampliore tractu donavit, omni scilicet regione Lusitanica, quæ Maurorum imperio subducta tunc erat, eamque illi liberam, *nec obolo quidem*, ut *Anton. Vasconcellii* verbis utar, (b) *vectigalem* sub Comitatus nomine addixit. Quamvis verò ob crebras Maurorum incursiones Henricus affatim haberet, quod domi curaret ageretque, attamen religione aut lubidine, quæ illo temporis tractu viros Principes strenuosque agitabat, correptus in Orientales terras iter suscepit, unde *haud magno*, sicut *Mariana* ait, *operæ pretio facto reversus, urbes Bracaram, Conimbricam, Viseum, Lamecum, Portum, quas imperio complectebatur, Episcoporum sedibus postliminiò restitutis, amplificari impetravit à Bernardo Toletano Præsule*, (c) & denique dum Asturicam in Galæcia obsidione premit, morbo oppressus decessit, septem supra septuaginta annos natus, secundùm rationes Hispanicorum scriptorum, Gallici quinquagesimum ætatis annum vix esse egressum tradunt.

ALFONSUS I. Henrici F. maxima & ancipitia bella cum Regibus Hispaniæ Christianis pariter & Mauris summa gessit & confecit virtute; è posterioribus quinque, qui sociatis viribus & quanto poterant virorum agmine coacto ditionem ejus invaserant, memorabili apud *Oricbiam* prœlio an. 1139. fudit, cùmque tam insigni victoria potitus Conimbricam rediisset, faustis suorum acclamationibus *Rex* salutatus & inauguratus est. Scalabim exindè cepit, tum Olysiponem terra marique aggressus est, & post acrem quinque mensium obsidionem expugnavit, aliaque oppida benè multa cis & ultra Tagum Mauris eripuit, Expugnator (*el Conquistador*) ob has victorias cognominatus. Pacem Augustam (*Badajoz*) iisdem subtractam, cùm Ferdinando Regi Legionis, genero suo, qui eam tanquam ad suum regnum jure acquisitionis pertinentem ab eo repetebat, tradere recusasset, bellum subitò inter ambos exarsit, Alfonso infaustum; cùm enim manus conseruissent, hic equo quo vehebatur ob accepta vulnera inter fata ruente, à Legionensibus oppressus ac captus, benignè tamen à genero habitus, & parte Gallæciæ, quæ Minio & Castello

(a) *Extat de verâ Rerum Portugalliæ origine liber Gallicus Theodori Godefredi an. 1624 editus.*
(b) *Anacephalæos. Reg. Lusit. pag. 5.* (c) *De reb. Hisp. Lib. X. Cap 13.*

Castello interjacet, lytri loco tradita, libertati redditus est. Templa & monasteria ad centum & quinquaginta usque condidisse prædicatur; Ordines quoque militares duos instituit, quorum primo Ebora urbs an. 1147: capta occasionem & nomen dedit, quod tamen mox antiquatum, militiaque illa *Avisiensis* ab alio loco, quo deinde aucta fuit, appellata est; alter Michaeli Archangelo, cui Alfonsus Rex victoriam de Rege Hispalensi an. 1181. reportatam in acceptis ferebat, sacratus, *de Ala*, ab insigni alæ purpureæ in orbem aureum inclusæ, dictus est, sed brevi obsolevit, priore hodieque vigente. Persolvit naturæ debitum Alfonsus, provectus senecta; mirè tamen circa ætatem, ad quam pertigit, iterum discrepant Gallici & Hispanici scriptores, illis ad an. 1110, his ad an. 1094. nativitatem ejus referentibus. (*d*)

SANCTIUS I. patri Alfonso in regnum successit, quo adhuc vivente haud degeneris animi documenta dedit, Mauris tribus præliis apud Hispalim, Pacem Juliam & Scalabim profligatis, atque in postremo ipso Marrochiorum Imperatore *Miramolino* suapte manu occiso. Rex factus oppidis instaurandis exstruendisque & re agraria amplificanda se occupavit, ita ut vulgò *el Poblador*, quo vocabulo Hispani conditorem civitatum denotare solent, Vasconcellius *Agricolam* reddidit, cognominatus fuerit: major tamen cura ei erat barbaros tota provincia exagitandi pellendique; itaque urbem Sylvensem (*Silves*) Algarbiæ metropolim, adjutus classe valida gentium Borealium, oppugnavit, & post bimestrem obsidionem in potestatem suam redegit, parem sortem Helviensi civitate (*Elvas*) ad extremum subeunte. (*e*)

ALFONSUS II, Sanctii Imi. filius ac successor, virtute equidem bellica paternam avitamque gloriam æquare contendit, quantum ob pinguem aqualiculum corpusque obesum, quo gravabatur, potuit; & Salacia (*Alcacer de Sal*) Mauris erepta ditionem suam auxit; at iniquitate, qua erga fratres sororesque suas usus est, famæ suæ labem adspersit: pagis enim atque oppidis, quæ pater, immite ejus ingenium subodoratus, liberis natu minoribus testamento legarat, illos exuere vi armata nisus, nec, nisi diris à Pontifice Romano devotus, ad meliorem mentem, & concordiam cum illis se redigi passus est. Inter istos FERDINANDO amita Mathildis, nonnullis Theresia dicta, nuptias conciliavit *Johannæ Com. Flandriæ*, quæ Balduini Comitis & Imperatoris Constantinopolitani gnata & hæres primaria erat, consentiente Philippo Augusto, Rege Galliæ, cui Ferdinandus Fanum Audomari & Ariam, urbes Artesiæ, tradere promiserat. Flandriæ Comitatu ita potitum cùm promissi pœniteret, cum hostibus Regis Philippi societatem iniit, & signa adversùs eum movit; sed in Bovinensi prælio an. 1214. captus, tredecim annorum spatio in Lupara Parisiensi detentus, & demum post Ludovici VIII. R. Gall. mortem à Blanca Castellana, ejus vidua, & regni moderatrice, in libertatem restitutus est, neque exinde ultra sexennii spatium in vivis superfuit. (*f*) Sunt qui gnatam ei tribuunt *Mariam*, desponsam Roberto I. Com. Artesiæ, dicti Regis Ludovici VIII. filio natu minori, non tamen nuptam; itaque aut non extitit illa, aut præmaturè & ante patrem decessit. (*g*) PETRUS, Ferdinandi frater natu minor, *Aurembiaxim*, *Ermengaudi* VIII. *Com. Urgellensis* postremi è Barcinonensi stirpe *filiam unicam*, uxorem accepit, quæ verita, ne à Geraldo Caprariensi, amitino suo, paterno comitatu evolveretur, cessit hæreditariis juribus, eaque tradidit Jacobo I. Regi Aragoniæ, qui vicissim Petro Majoricam insulam cum Pityusis quoad vixerit tenendam attribuit, eandemque sæpè rebellem posteà cum Segorbia, Morella, aliisque in Valentia locis ei permutavit. (*h*) THERESIA & MATHILDIS S. *Mafalda*, Sanctii I. R. gnatæ, quæ Legionis & Castellæ Regibus sine dispensatione Pontificis Romani in gradu consanguinitatis vetito nupserant, publica sententia ab iisdem disjunctæ fuerunt, unde mundi pertæsæ inter moniales ætatem peregerunt, piisque fundationibus atque operibus sanctimoniæ famam sibi pepererunt.

(d) *Eman. de Faria & Sousa Epit. Parte III Cap. II. Vasconcell. Op. cit.*
(e) *Ibid. & Mariana Lib. XI. Cap.* 23.
(f) *Paul. Æmyl. de reb. gest. Franc. Lib. VII.*
(g) *S. Marthe Hist. de la Mais. de Fr. Lib. XLI. Cap.* 3.
(h) *Ibid. Gest. Com. Barcinon. Cap. XXV. Surita Ind. Rer. Arag. Lib. I.*

perierunt. BERENGARIAM earum sororem innuptam in Lorvanensi monasterio decessisse *Eman. de Faria & Vasconcellius* tradunt, at *Jo. Isaac. Pontanus*, qui Danicam historiam Latinis illustravit literis, uxorem Regis Waldemari II. tertiam, & matrem Erici, Abelis & Christophori Regum Daniæ fuisse perhibet. (i) MARTINUS, frater illarum *nothus*, Vir strenuus, Alfonso Regi Legionis se addixit, fortemque in bellis, quæ gessit, operam navavit, ita ut nec fratri Lusitaniæ Regi, de se non magis, ac de germanis fratribus, benè meritò, parceret, sed copias ejus iterata pugna cæderet, magnis eapropter honoribus ab illo affectus, & quatuor Comitatibus, inter quos *Trastamarensis* præcipuus erat, donatus. (k)

SANCTIUS II. cognomento Pileus (*Capelo*) à cucullo, quem inde à pueris usque ad annos pubertatis suæ ex voto à matre sua, ob adversam qua utebatur valetudinem, nuncupato, gestabat, post patris excessum in Regem inauguratus est; sed cum corpore ac animo æger, socorsque esset, & matrimonio inæquali, quod cum *Mencia Hara* contraxit, parùm generosi specimen dedisset ingenii, cunctaque ex ejus & gratiosorum arbitratu ageret, imperium illi à proceribus abrogatum, ejusque frater ALFONSUS II. è Gallia, ubi in uxoris suæ Comitatu agebat, excitus est, ut illius nomine regnum moderaretur. Molestè id tulit *Sanctius*, tentavitque restitui ope Alfonsi Castellæ Regis, sed ubi nihil se proficere vidit, Toletum se recepit, ibidemque religiosè victitando & genium suum superstitiosè defraudando ætatem peregit. *Alfonsus* ejus frater regno potitus, ut sibi id firmaret, & Castellæ Regem devinciret, flagitio se obstringere haud est veritus, uxorem Mathildam Bononiensem, quæ inopem opima domo exceperat, obtentu infœcunditatis ejus & ætatis provectioris, repudiando, & cum *Beatrice* dicti Regis filia notha *scelestas*, ut *Vasconcelli* verbis utar, *nuptias* contrahendo. Hic Mauros omni Turdetania s. Algarbia ejecit, & super ea regione tabulas à socero donativas impetravit. E priore eaque legitima uxore natos illi fuisse filios duos perperàm traditum est à quibusdam, perhibentibus natu majorem *Alfonsum* dictum in adolescentia decessisse, alterum *Robertum* in Gallia permansisse & stirpem Comitum Bononiensium propagasse, usque ad Johannem Turrianum (*de la Tour*) qui Comitatum istum cum Lauracensi commutavit, & pater fuit Magdalenæ Turrianæ, matris Catharinæ Mediceæ Reginæ Galliæ. Hæc eo nomine & tanquam prognata à Roberto, Alfonso III. R. Portugalliæ filio, post Sebastiani & Henrici Regum fata jus in regnum Lusitanicum sibi ivit quæsitum, & misso Olisipponem Oratore Reges Lusitaniæ omnes, quotquot Alfonso III. successere, injusto regnum tenuisse, jacere sustinuit. (l)

DIONYSIUS Rex dic. qui *Areopagitæ* sacer est, in lucem editus, cum multarum virtutum, tum præcipuè veritatis, justitiæ & liberalitatis rigidus cultor fuisse celebratur. Fora legibus, quæ adhuc vigent, & regni posteà juri insertæ fuerunt, loca inculta agricolis, quos *reipublicæ nervos* appellare solitus erat, instruxit; reditus & publica vectigalia ita administravit, ut quamvis regibus cæteris liberalitate præcelluerit, nullus tamen copiosum æque thesaurum hæredi reliquerit, nec tamen tributis plebi gravis extiterit. Sanctio Castellæ Regi, quia ea, quæ in filiorum sponsalibus pacta fuerant, non præstabat, fidemque datam violabat, bellum magna vi & prospero successu iteratò intulit, militarem Ordinem sub *Christi* nomine & tutela an. 1318. instituit, Lusitanos milites, qui à S. Jacobo nomen accepere, à Castellæ Magistri subjectione exemit, cœnobia & templa fundavit partim, partim donariis auxit, & *Conimbricensem Academiam* condidit. Senectutem ejus filii natu maximi sinistrum ingenium, & odium, quo Alfonsum Sanctium fratrem, patri charum, prosequebatur, ortaque exinde, incentoribus pravis consiliariis, discordia afflictavit. Uxor *Elisabetha Aragoma* marito superstes in cœnobio, quod ipsa Conimbricæ ad Mondæ fluminis ripas S. Claræ dicatum fundavit, sanctimonia per omnem vitam culta, miraculisque clara reliquum ætatis exegit, & digna denique habita est, quæ primò in *Beatarum*, deinde

(i) *Rer. Danic. Lib. VI.*

(k) *Nobiliar. del C. de Bracel. p.* 42.

(l) *Cones taggius de conjunct. Lusit. & Castell. Lib. III. & Sainte Marthe Hist. de la M. de Fr. Lib. XLI. Cap. VII.*

de in *Sanctarum* cœtum locaretur, priorem honorem solemni ritu Papa Leone X. posteriorem Urbano VIII. an. 1625. illi impertiente. *(m)*

Erat Dionysio Regi frater germanus ALFONSUS, Dominus *de Portalegre, Castel de Vide, Marvano & Arronches*, is cùm gnato, quem unicum genuit, amisso aliqua Lusitaniæ loca, quæ à patre hæreditariò acceperat, in generos suos, Dynastas Castellenses, dotis nomine, transferre constituisset, restitit Dionysius Rex, & bellum fratri paravit, quod Elisabetha regina avertit, effecitque ut Alfonsus Commutatione urbium, quas in Castellæ confiniis tenebat, cum aliis in media Lusitania sitis facta, sinistras Regis de se suspiciones levaret. Nothos quoque fratres idem Rex habuit; in iis fuere *Ægidius Alfonsi*, pater Laurentii Commendatoris ædis S. Blasii in Olysippone; *Ferdinandus Alfonsi*, qui militiæ Templariorum nomen dedit; *Alfonsus Dionysius* & *Martinus Alfonsi* duarum satores stirpium, in quibus *Sosanum* nomen & stemma propagatum fuit, ceu inferius ostendetur.

ALFONSUS IV. Dionysii Regis filius ac successor, primus Lusitaniæ & Algarbii Regis titulo usus, Ferocis *(el Osado)* cognomentum tulit *ob animi vigorem*, ut *Vasconcellius* ait, *& acrimoniam, celeremque in capessendis rebus ac peragendis alacritatem.* Venationibus supra modum deditus, cùm initio imperii sui curas reipublicæ illis posthaberet, & lentè aut perfunctoriè cuncta ageret, gravibus cordatorum consiliariorum monitis ad officium se redigi passus est. Simultatem, quam cum fratre notho *Alfonso Sanctio* vivente patre exercuisse jam dictus est, isto mortuo magis exseruit, falsisque criminibus postulatum, honoribus facultatibusque multavit, & Lusitania facessere jussit; eas ille injurias, frustra consumtis precibus, armis ultum ivit, atque è Castella & Legione delectu facto in Lusitaniam erupit, ferroque ac igni latè stragem fecit. Alfonsus Rex arma armis opposuit, sed capto Solum & diruto castro *Codesseira* cum fratre amicitiam fœdusque inivit. Graves Alfonso Regi offensiones deinde natæ sunt cum genero Alfonso XI. R. Castellæ, quòd is iniquo ferret animo matrimonium à Petro Infante, Lusitani filio, cum Constantia Emanuelide, quam sibi olim desponsatam repudiarat, contractum, ejusque in Lusitaniam profectionem armata manu impedire constituisset; quo minus verò illæ in hostilitates bellumque apertum erumperent, opera Benedicti XII. Pontificis Rom. effectum, & gener cum socero utcunque reconciliatus est. Prorsus verò obliterata fuit omnis simultatis memoria ingruente à Mauris communi periculo: horum quippe Reges viribus sociatis copiisque ex Africa & Hispania coactis, Castellam inundaverant, extremam universæ Hispaniæ Christianæ minitantes ruinam; quare Lusitanus à genero missa uxore illius gnata, rogatus, bello accessit & distringendo hosti adversus Granatensem, qui mediterranea infestabat, exercitum eduxit, dum Castellanus Marrochiensi in maritima ora resistebat. Prosperè ambobus destinata evenerunt, Mauris maxima clade prope flumen *Salado* V. Kal: Nov. an. 1340. affectis profligatisque, & cum insigni victoria opimam prædam Christianis relinquentibus. Captivum duxit Rex Lusitaniæ filium alicujus ex victis Regibus, suapte manu in æstu pugnæ captum. Extremum imperii vitæque suæ tempus cæde *Agnetis de Castro*, quam Petrus ipsius filius deperibat, turbulentum sibi reddidit, cessitque fato annos natus LXVII.

ALFONSUS SANCTIUS apud Dionysium R. genitorem suum supremi aulæ Præfecti munere functus, atque ab eo Comitis *de Albuquerque* dignatione insignitus est, quod oppidum aliaque bona uxorio jure possidebat. Supremum idem diem in Castella obiit, relicto post se filio *Johanne Alfonso*, qui apud Alfonsum XI. Castellæ Regem gratia & autoritate plurimùm valuit, nec minore Petri Regis, ejus filii, quem Crudelem cognominant, cujusque pueritiam moderatus fuit, benevolentia aliquandiu usus est, sed deinde in odium offensionemque Regis & populi irruit, miscuitque consilia cum proceribus conjuratis. Hi cum Medinam Campestram, quam occuparant, convenissent, decessit ibi Albuquerquius *noxio medicamine venis concepto, quod*, referente Mariana, *(n) Paulus Medicus Romanus magnis pollicitis corruptus ægro diluerat.* Corpus, ut ipse testamento mandarat, odoribus refertum non antè sepulturæ mandare jurati proceres decreverunt, quàm

C rebus

(m) *Ibid. Vasconcell. l. c.*
(n) *Lib. XVI. Cap. XX.*

rebus ex sententia patratis, imò quoties consilium capturi sese congregarunt, circum sandapilam in medio conclavi repositam consedisse *Petrus*, ejus patruus, de quo mox, memoriæ prodidit. (*o*) *Martinum Ægidium* filium suum legitimum Petro Regi fidei obsidem dedit, cùm primùm illi displicere cœpisset, eum posteà dictus Rex vita privari jussit. (*p*) Nothus quoque Jo. Alfonso fuit, *Ferdinandus* dictus, in cujus è filia posteris *Albuquerquium* agnomen continuatum est.

PETRUM Dionysius Rex è fœmina, cui *Garciæ* nomen erat, sustulit anno 1287. & circiter, Comitemque *de Barcelos* creavit, quem *primum* fuisse *titulum*, Regum Lusitaniæ benignitate datum, *Emanuel de Faria* refert. (*q*) Idem autor est *Nobiliaru*, sæpiusculè jam nobis citati, primusque qui Regum & illustrium in Hispania virorum genealogias literis mandavit, quem libellum *Emanuel de Faria & Sousa* suis aliorumque peritorum virorum notis illustratum atque auctum an. 1646. evulgavit. E priore uxore filium genuit, cujus immatura morte amplas facultates à matre ipsius profectas nactus, & secundo toro sterili usus est.

PETRUS, Rex Lusitaniæ octavus, Alfonsi IV. F. quòd ingenio esset immiti, nec facilè delicti gratiam faceret, *Rigorosi* cognomen accepit; & insigne est ad memoriam, quòd omnes, quotquot illa tempestate in Hispania regnarunt, reges crudelitatis fama laborarint, videlicet Carolus II. Navarrensis, & tres Petri, Castellanus, Aragonensis, hicque noster Lusitanus: is in autores & patratores cædis, qua *Agnes de Castro*, Johannæ, quam Petrus Castellæ Rex nuptiis sibi adjunxit, soror, ob formæ præstantiam, superstite adhuc uxore Constantia, ardenter à se adamata, & post istius mortem clandestinis in matrimonium ducta nuptiis, è medio, consentiente imò autoritatem commodante Rege patre suo, sublata fuit, crudeliter animadvertit, postquam à Rege Castellæ, ad quem profugerant, ipsi traditi fuissent, commutati cum Castellanis, qui apud se exulabant. Sinistram verò de severitate famam sua liberalitate emendavit, cui usque adeò deditus fuit, ut illo se die Regem minimè fuisse arbitraretur, qui nullo in aliquem collato beneficio sibi abiisset. Bella gessisse legitur nulla, sed lætus pacem agitavit, dum reliqua Hispania, Castella inprimis & Aragonia, tumultibus streperet. Postquam spiritum efflasset, & jam gelidum corpus aromatis farciendum esset, revixisse eum magna astantium trepidatione, advocatoque mox sacerdote, qui sibi à confessionibus fuerat, ubi crimen, quod per oblivionem vivo excidisset, ei confessus est, absolutionemque, ut loqui amant, accepit, compositis iterum membris placidè obdormivisse, vetustam in Alcobaciensi cœnobio, in quo sibi & Agneti suæ splendidissima erexit mausolea, famam esse, *Vasconcellius* scripsit. (*r*) Liberi, quos ex Agnete suscepit, nec in censu legitimorum habiti, nec ad successionem in regnum, cùm ordo eos tangeret, admissi sunt.

FERDINANDO, Petri R. F. Regi Lusitaniæ nono, sed primo hujus nominis, & postremo eorum, qui è genuina Henrici propagine orti sunt, suapte natura multa, ceu prædicant scriptores, majestas inerat, proceritas corporis, dignitas vultus, robur artuum, aliquarum præterea species virtutum, liberalitatis videlicet & justitiæ, accedebat rerum omnium cùm regnum iniret affluentia, & maxima auri argentique vis, à patre relicta, pax undique tuta, ita ut tempora sub ejus imperio felicissima Lusitania omnis sibi polliceretur; sed spes subditorum ingentes, & tam præclara Regis decora corrupit atque obscuravit animus ejusdem omissus, & suavia in præsentia quæ essent prima habens; præceps præterea & devius in omnibus consiliis, nec sibi constans: quibus vitiis, tanquam suo jumento, grandia sibi regnoque accersivit mala. De ducenda conjuge ter consilium cepit inconsultè, & ultimo eoque deteriore feminam sibi copulavit, de qua ne cogitare quidem decebat; nec magis consideratè de matrimonio filiæ suæ Beatricis statuit, quam tribus despondit, atque uxorem illi tandem dedit, unde certissima incommoda & bella formidari poterant. Cùm adversus Henricum II. Castellæ Regem arma temerè & instinctu exulum Castellensium cepisset, prætexto sumto ulciscendi Petrum Regem, ab Henrico interemtum, juraque, quæ sibi tanquam Sanctii IV. Regis

(o) *Nobiliar. pag.* 36.
(p) *Marian. l. c. Cap. XVIII. Lavanna Not. ad Nobil. cit. pag.* 426.
(q) *Op. cit. p.* 214.
(r) *L. c. p.* 130.

Regis Castellæ pronepoti in regnum istud competerent, vindicandi, eumque in finem Aragoniæ Regem in amicitiam & belli communionem trahere constituisset, Eleonoram ejus gnatam in matrimonium se ducturum stipulatus est, at mox tædio ancipitis belli affectus, & pacem à Gregorio Pontifice conciliatam amplexus, cum Eleonora Castellana, Henrici R. filia sponsalia fecit, nulla Aragonicæ ratione habita, nec patre ejus de tanta re certiore facto. Sed non magis secundis quàm primis stetit promissis, & cum neutra illarum matrimonium consummavit, correptus insubito & impotente amore mulierculæ, quæ viro jam nupta, & ex eo mater facta erat, nempè *Eleonoræ Tellez de Meneses*, Jo. Laurentii de Acugna conjugis, atque in hujus nuptias ruit, & ne alienam rapuisse videretur, caussatus est irrito conjunctam fuisse matrimonio, eò quod absque Pontificis venia cum consanguineo coierit. In regium itaque torum ascitæ cùm manus osculationem aliosque reginæ debitos honores à proceribus exhiberi jussisset, maximi inde tumultus orti, animique procerum vehementer à Rege alienati sunt, quorum multi in Castellam discessere. Hos inter frater Regis *Dionysius*, nec non prior reginæ vir *Jo. Laurentius Acugnia* cum Agnatis præcipui erant, & refertur de isto, quòd locum in aula & gratia Henrici Regis Castellæ nactus plumarum loco *cornua aurata Lusitanicis insignibus distincta* in pileo suo gestare consueverit, *regiæ intemperantiæ, suæque ignominiæ argumentum insigne*, ut habent *Marianæ* verba. (ſ) Maximè verò primorum Lusitaniæ animos exulceravit plurima gratia potentiaque *Johannus Ferdinandi Andeiri*, natione Caleci, *Comitis de Ourem* dignatione aucti, quo regina multum & familiariter remotis sæpè arbitris usa mutui stupri suspicionem præbuit, sibique dedecus, isti verò denique mortem peperit. Novum deinde bellum cùm Ferdinandus adversus Henricum Castellæ Regem nullo, uti solebat, consilio adornaret, excito in auxilium Johanne Anglo Duce Leicestriæ, qui quòd gener esset Petri Crudelis Regis Castellæ in filia natu majore se Regem Castellæ & Legionis ferebat, Henricus antevertendum ratus, Portugalliam invasit, omniaque populatus Olysipponem usque penetravit, atque ejus suburbiis ignem injecit, qui sparsa latè flamma nobilissima ædificia, mercibus negotiatorum refertissima, in cineres redegit. Pacem insigni hoc damno accepto iterum iniit Ferdinandus, quæ nuptiis, inter Beatricem ejus sororem & Sanctium Henrici Castellæ Regis fratrem, nec non inter Isabellam, Ferdinandi notham, & Alfonsum Cegionis Comitem, Henrici R. filium, pactis & peractis utcunque firmata, sed post Henrici R. Castellæ excessum à Lusitano rursum rupta, ad extremum, isto à sociis Anglis non minus ac ab hostibus malè multato, redintegrata est; ita ut *Beatrix* ejus filia ex Eleonora suscepta, jamque primò Ferdinando Castellæ Principi, dein Eduardo Anglo, Leicestriæ Ducis nepoti, condicta, Joanni Castellæ Regi, tunc viduo, desponderetur, eidemque, postquam nubilem attigit ætatem, connubio jungeretur. Id Helviis an. 1383. mense Majo celebratum ingentium bellorum causa fuit, postquam Ferdinandus Rex eodem adhuc anno, gravi & diuturno confectus morbo, Olysippone è vivis excessisset, nulla virili sobole post se relicta. (t) Officia Equitum Magistri sive *Comestabilis* nec non *Marescalli in Lusitania* eodem regnante an. 1382. instituta sunt; priore *Alvarus Perez de Castro Comes de Arrayolos*, Agnetis Castriæ germanus, primus honestatus est, posterius *Gonsalvus Vazquez de Acevedo* primus gessit.

(ſ) *De reb. Hispan. Lib. XVII. Cap. 9. Eman. de Faria Epit. Cit. Parte III. Cap. 16.*
(t) *Vasconcell. l. c. Mariana Lib. XV. & XVI.*

EXE-

EXEGESIS TAB. II.

JOHANNES, Petri Regis Lusitaniæ filius, è *Theresia Laurentia*, pellice, susceptus, septimo ætatis anno *supremus Ordinis Avisiani Magister* à genitore creatus est, & postquam sub disciplina *Nonii Fretrii Andradii*, viri virtute & armis insignis, *secundi* deinde *Comestabilis Lusitaniæ*, adolevisset, strenuam Ferdinando Regi, fratri suo, in bellis contra Castellanos navavit operam, atque ab eo jussum fuisse *Emanuel de Faria* refert, ut Jo. Fernandium Andeirium, cum quo, uti jam memoratum est, Eleonoræ reginæ licentior, ac eam decebat, erat consuetudo, è medio tolleret; quod tunc infectum post excessum Ferdinandi Regis effectum dedit, & Andeirium cunctis invisum hominem in ipsa regia, in oculis reginæ, adortum pugione confodit. Eleonora tam audaci nec opinato facinore, multo à summis infimisque cum applausu accepto, obstupefacta & perterrita, confestim Olyssipone se proripuit Kerobrioam; Joannes verò ab Olyssiponensibus *Ducis & patriæ Defensoris* titulo mactus, à Lusitanis verò deinde omnibus in Comitiis Conimbricensibus an. 1385. d. 6. Aprilis Rex electus & proclamatus est, rejecto Johanne Castellæ Rege, qui, quòd Beatricis, Ferdinandi R. Lusit. filiæ & legitimæ hæredis maritus esset, regnum affectabat. Acre bellum inter utramque gentem exinde ortum Johannes Lusitanus memorabili *apud Algubarrotam* die 14 Aug. ejusdem anni reportata victoria è regno suo depulit, reliquiasque ejus, inita cum Johanne Anglo Duce Lancastriæ, cui uxorio jure actio in Castellam erat, affinitate, & facta viribus sociatis in regnum illud impressione, brevi confecit. Expeditione deinde in Africam suscepta Septam, munitissimum Maurorum in ipsis freti Gaditani faucibus monumentum, *Ceuta* vulgò dictum, expugnavit & suæ ditioni adjecit. Regnum hoc modo egregiè firmatum saluberrimis ac utilissimis quoque munivit legibus, ædificiisque ornavit magnificis, reique præthereà Ecclesiasticæ amplificandæ *Ecclesiam Olysiponensem Metropolitanæ sedis titulo* augeri curavit. Fatis sex supra septuaginta annos natus concessit, atque ob illustria facta & admirabilem virtutum splendorem *Regis Bonæ memoriæ* elogio posteritati commendari meruit. Sepultus est in æde, quam in loco prælii Algubarrotensis extruxit, *de la Batalla* dictam. Ante ductam uxorem ex *Agnete*, nobili puella, quæ posteà Parthenonis Olysiponensis, cui nomen est *à Sanctis*, fuit Antistita (*Commendadeira*) genuit *Alfonsum*, Brigantinæ stirpis Satorem, & *Beatricem*, viris duobus, genere Britannis, successivè nuptam.

E legitimo Johannis R. cum *Philippa Lancastria* toro sex prodiere filii, quos inter natu maximus exacto in vivis decennio decessit, secundus EDUARDUS regnum post parentis excessum tenuit, infaustum ob tristem expeditionis in Africam adversus Mauros Tingitanos ab ipso susceptæ exitum & luem, per universam ferè Lusitaniam grassatam, nec diuturnum; quinto enim ejus anno cum *Nabantii* allatas aliunde literas resignaret, adflatum hausit pestilentem, eoque extinctus est, annos natus XXXVII. *multis naturæ & artis dotibus præditus, literisque impensè deditus, ita ut librum etiam de regni moderatione scriptum reliquerit.* (a) PETRUS ejus frater *Dux Conimbricensis & Montis majoris vetustioris Dominus* à patre creatus, fratre Eduardo vita defuncto, ob summam, multa & longinqua peregrinatione, partam, prudentiam regni gubernaculis admotus, eaque totos X. annos laudabiliter moderatus est, nec tamen æmulorum superare valuit invidiam, quos inter primipilus Alfonsus nothus ipsius frater fuit, cujus criminationibus eò denique redactus est, ut ab aula discederet & Conimbricæ aliquandiu se includeret. Ad extremum injuriæ impariens ad Olysiponem facta cum ejus urbis civibus conspiratione occupandam cum manu militari egressus est, sed insidiis, quòd res tanta latere non potuerit, exceptus, & justo prælio congressus medicata sagitta icto corde

(a) *Mariana Lib. XXI. Cap.* 13.

de occubuit. (*b*) HENRICUS, quartus Johannis R. F. *Dux Visensis & Dominus Covillanii, militiæque Christi Magister*, Mathematicis Astronomicisque studiis adeò deditus & excultus fuisse celebratur, ut primus Indicæ navigationi, multis navibus exploratoriis subinde in annos dimissis, animum adjecerit, à quibus *Madera & Terceræ* insulæ, tum temporis incultæ, detectæ, coloniæque eò deductæ sunt. Hunc in finem illæ *Sagræ* in Algarbio, qui locus *promontorium S. Vincentii* nunc audit, domicilium fixit, ibidemque extremum diem obiit. JOHANNES, Henrici frater natu proximus, *militiæ S. Jacobi Magister & tertius Comestabilis Lusitaniæ* fuit, *Princeps*, Vasconcellii elogio, *insigniter prudens*, *mirificè affabilis*, *impensè boni communis amator*. FERDINANDUS, postremus Johannis R. filius, *Magister Avisiensis*, *Atougiæ & Salvaterræ Dynasta* fuit; hunc frater Eduardus Rex, cùm in Africana expeditione à Mauris ad Tingim circumventus, & in extremum adductus esset discrimen, obsidem hostibus tradidit, mansurum in eorum potestate, dum Septam non dederet; at ille pro infracto & optimo, quo præditus erat, animo, servitute & captivitate perpetua premi maluit, quàm Septam rei Christianæ detrimento hostibus reddi, sexto denique à quo eis in captivitatem datus est anno post multas exantlatas ærumnas spiritum efflavit. Ossa ejus posteà in Lusitaniam transportata prope paterna tumulata sunt. (*c*)

ALFONSUS V. Eduardi Regis filius ac successor, bellum adversus Mauros Tingitanos redintegravit, melioribus, atque à patre sumtum fuit, auspiciis: ea namque usus est prosperitate, ut damna genitori suo illata non tantum resarciret, sed etiam barbaris rependeret, & *Arcacera*, *Arzila & Tingi*, quas urbes illis eripuit, ditionem suam amplificaret, *Africani* cognomento ob has victorias insignitus. Improsperè viceversa eidem cessit bellum, quod pro vindicandis *Johannæ Castellanæ*, sibi post prioris uxoris suæ obitum desponsæ, juribus in Castellæ Legionisque regna fecit, insigni enim clade debilitatus, & in Galliam quæsitum auxilia incassum profectus, post reditum in regnum & patriam coactus est pacem cum Ferdinando & Isabella Castellæ Regibus inire, Alcantaræ an. 1479. sancitam, & actionem in Castellæ Legionisque regna omnem suo sponsæque nomine abdicare. Visa est Autori *historiæ de conjunctione Portugalliæ cum regno Castellæ* res notatu digna, quòd in capitibus pacificationis disertè expressum fuerit, pacem fieri *in centum & unum annos*, posito, ut solet, tempore finito pro infinito. Nam fuit revera vaticinium, quia illa pax præcisè totidem annos duravit, & tot anni intercesserunt inter illud bellum, & quod post Henrici Cardinalis & Regis excessum, qui in an. 1580. incidit, ortum est. (*d*) Ægerrimè vero tulit Alfonsus Rex Lusitaniæ miserum belli Castellensis exitum, & sponsæ suæ Johannæ, monasticam, ne graviora insurgerent damna, amplexæ vicem, ita doluit, ut in melancholiam incideret, eaque contabescens animam exhalaret *Cintræ*, in eadem, qua natus erat, domo. FERDINANDUS, ejus frater, *Visei Dux*, *Ordinumque Christi & Jacobi Magister*, *nec non Comestabilis Lusitaniæ quintus* fuit, & strenuam fratri in Africana expeditione operam navavit. A Johanne II. Rege, genero suo, vita privatum esse nonnulli tradiderunt, at certioribus constitit testimoniis quòd *Cetobrigæ*, antequam ille regni habenas suscepisset, naturæ concesserit. *Fratrem* quoque *nothum* illis fuisse, ab Eduardo Rege ex aulica fœmina, Joanna Emmanuelide genitum, *Johannem Emanuelem* dictum, Vasconcellius notavit, de quo & stirpe quam prosevit sub finem Stemmatis Lusitanici nonnihil dicturi sumus.

PETRUS, Petri Ducis Conimbricensis F. in patrui Johannis locum Magister Equitum sive *Comestabilis Lusitaniæ quartus* à patre, regni Administratore, creatus, & paulò pòst anno nempè 1445 copiis auxiliaribus Regi Castellæ adversus subditos tumultuantes submissis præfectus est. Vicennio interjecto cùm Africanæ interesset expeditioni, ab Alfonso V Rege repetitæ, à Catalaunis rebellibus ad capessendum gentis principatum invitatus est, tanquam sibi deditum, quoniam Urgelitani Comitis, regia Aragonica stirpe sati, majore filia natus erat; paruit ille,

(*b*) *Mariana Lib. XXII. Cap. 7.*
(*c*) *Vasconcell. Op. Cit.*
(*d*) *Hieron. Conestaggius op. cit. Lib. I.*

conſcenſiſque navibus ad Barcinonenſe littus appulſus ad XII Kal. Febr. an. 1464. continuò *Barcinonenſis Princeps & Rex Aragonius* proclamatus eſt; at inanis ſine viribus audacia, honoſque inconſultò ſumptus exitio ei fuit. Pugna enim apud Cerveram oppidum cum copiis Johannis Regis Aragoniæ pridie Kal. Mart. an. 1465. commiſſa ſuperatus eſt, capto ab hoſtibus Pallaſii Comite, belli præcipua face. Poſteà dum Minoreſa ſ. *Manreſa*, quò ſe receperat, Barcinonem contendit, Granolliæ deceſſit ſive ex veneno, quod propinatum ei fuiſſe vulgò creditum eſt, ſive ex morbo moleſtiis & angoribus contracto. Corpus ad D. Mariæ juxta mare Barcinone tumulatum eſt non abſque funeris pompa. (*e*) JOHANNES, Petri frater, & patris in Conimbricenſi Ducatu ſucceſſor, meliore regnum ſibi ivit partum via, conjugio videlicet cum *Charlotta Luſmana*, quam Cyprici regni hæreditas manebat, & delatus in Cyprum omnium oculos animoſque in ſe convertit: fuiſſe enim celebratur forma egregia, animo magno, ingenio vivido, moribus commodis. *Principis Antiochiæ* dignatione ſtatim mactus, nec ita multò pòſt ob nimiam Regis ſoceri ſui ſimplicitatem *regni Cyprici gubernator* renunciatus eſt; ingratiis reginæ, penes quam, ejuſque gratioſos, ſumma rerum fuerat; quorum etiam pravis artibus inſidiiſque non ſolùm de gradu dejectus, ſed etiam è vivis, altero conjugii ſui anno, nec dum pater, ſublatus fuit, quemadmodum in *Hiſtoria Regum Luſinianorum à Jo. Franc. Loredano ſcripta, & ab Henr. Giblet publicata*, refertur. (*f*) JACOBUS frater illorum natu minor poſt infauſtam parentis necem in Belgium ad Iſabellam Burgundiæ Duciſſam amitam ſuam, ſe contulit, ſtipendiiſque regio juvene dignis honeſtatus fuit. Firmata aliquantulum ætate Romam hortante Iſabella abiit, ibique à Calliſto III Papa *Archiepiſcopus Ulyſſiponenſis* primò electus, deinde ab eodem *Diaconis Cardinalibus* adſcriptus & *S. Euſtachii* Diaconiæ præfectus eſt. A Pio II^do^ poſtea *Legatus in Germaniam* deſignatus Florentiæ morte interceptus eſt, in flore ætatis ac virtutis. (*g*)

JOHANNES II Rex Luſitaniæ XIII^us^. Alfonſi V^ti^. F. jam ab ineunte ætate, & vivente patre id ſpecimen ſui dedit, ut magni Regis indolem in eo eſſe appareret; neque Rex factus ſuorum feſellit expectationem, ſed cumulatè implevit, & multis quibus eluxit, nimiæque ſeveritatis notam diſpunxit, virtutibus, tum navigationibus trans æquatorem in Africæ extrema Indiamque ſuſceptis, & maxima cum gloria atque utilitate confectis, *Maximi* cognomen ſibi peperit, addiditque ad veteres Regum titulos Guineæ dominationem. In Congi regno, ſuis primùm armis tentato, templa condidit, in quibus ſacro lavacro Rex ipſe, liberique præter aliam ethnicorum turbam, abluti ſunt. Inter initia principatus in id incubuit, ut exacta legum cuſtodia rigidaque juſtitiæ adminiſtratione graſſantem reprimeret licentiam, & diſſolutam adſtringeret diſciplinam, non dubitans in regulorum ditionem, iis invitis, lictores immittere, qui pœnas de ſontibus & contumacibus ſumerent; irritati ea propter proceres facta coitione libertatem & jura majorum armis vindicare ſtatuerunt; capita conjurationis erant *Ferdinandus Dux Bragantinus* & *Jacobus Dux Viſei*, ambo regia ſtirpe orti, & uterque Regis affinis; Rex cognita conſpiratione ſingulis ad ſe vocatis & officii ſui commonefactis veniam dedit; verùm ad ingenium reverſis & rebus novis denuò ſtudentibus non amplius parcendum ratus, priorem capitis ſupplicio affici juſſit, alterum aliquanto pòſt in cænaculo paucis præſentibus pugione confodit, illud modò fatus; *tu, Bragantino renuncia conjurationis exitum ab ipſo inchoatæ*. (*h*) Judæis, quos Ferdinandus & Iſabella Caſtellæ Reges imperii ſui finibus ejecerunt, facultate in Luſitaniam ſe recipiendi data, ea lege ut octo ducati in ſingula capita ſolverentur, maximam pecuniæ vim conflavit, nam circiter XXM familiarum Judaicarum, quarum ſingulæ decem amplius capitibus conſtabant, in Luſitaniam migrarunt. In robore ætatis valetudinarius factus non ſine veneni ſuſpicione extremum diem *Albore* oppido explevit, quarto poſt filii Alfonſi mortem anno; is enim cùm ſeptimo conjugii ſui menſe Scalabi ad ripam Tagi fluminis Johannem Meneſium ad currendum admiſſis equis provocaſſet, ferocis, quo ferebatur, equi repentino caſu læſus & paulò pòſt extin-

(e) *Mariana Lib. XXII & XXIII.*
(f) *Hiſtor. de' Re Luſignani Lib. X.*
(g) *Ciaccon. Hiſt. Pont. & Card. Tomo II. pag.* 990.
(h) *Mariana Lib. XXIV. Cap. XXIII.*

extinctus est. Legitima itaque virili prole Rex Johannes II destitutus, *Georgium nothum* regni hæredem testamento scribere secum constituit; at cùm à Pontifice Romano impetrare nequivisset, ut jure legitimorum natalium donaretur, correcta illa voluntate *Emmanuelem*, patruelem suum, eundemque fratrem uxoris suæ, successorem designavit; *substituto* tamen *Georgio* filio si Emmanuelem contingeret sine prole decedere. (i)

EMMANUEL, Ferdinandi Ducis Visei filius natu minimus, fratris Jacobi, à Johanne II Rege, ceu dictum est, occisi, bona omnia, quæ ad fiscum pertinebant, isto largiente, obtinuit, mutare tantùm nomen principatus, & Pacis Juliæ *(de Beza)* Dux appellati jussus. Ab eodem successor in regnum nuncupatus, ætatis anno XXVI gubernacula capessivit, præclaris corporis animique dotibus præditus, ut nulli ea tempestate principum inferior esset, & quamvis expeditionibus maritimis, quas ingenti ausu in Asiam Africamque suscepit, totus videretur intentus, non defuit tamen reipublicæ administrationi, omnesque Regis solertis partes examussim obiit. Illis verò, de quibus mentio facta est, expeditionibus famam Lusitanici suique ipsius nominis latissimè sparsit, maximis accessionibus ditionem suam amplificavit, & Lusitaniam immensùm locupletavit, ut ob summam bonorum omnium affluentiam Emmanuelis principatus *ætas aurea* vulgò diceretur. Prima navigatione, anno 1499 inita, bienniique spatio absoluta, duce *Vasco Gama*, equite strenuissimo & rei navalis peritissimo, post superatum Bonæ Spei promontorium, *Quiloa*, *Mosambico*, *Mombaza*, *Melindeque* insulæ detectæ, & usque ad *Calecutum*, Malabarici Imperatoris sedem, penetratum est; secunda, cui *Petrus Alvarus Capralis* præfuit, terra occidentalis, *Brasilia* dicta, casu, ex adversa tempestate nato, detecta, in Orientalibus autem oris reguli insularum in priore navigatione exploratarum vel amici & fœderati, vel tributarii Lusitaniæ Regi facti, arcesque passim ad eos in obsequio retinendos exstructæ sunt. Gravibus deinde bellis, quæ Calacutensis Imperator excitavit, *Franciscus Almeida & Alfonsus Albuquercius*, primi in India Proreges, felicissimum imposuere colophonem firmata *Goæ*, quæ est insula regni *Avem*, & hodiè civitas Archiepiscopalis, caput omnium eorum regnorum & sedes Proregis, possessione, *Armuzio* insula multisque aliis in litore sinus Persici locis occupatis, *Malacâ* in aurea Chersonese sitâ, totius Orientis opulentissima & frequentissima urbe expugnatâ, *Molucisque* ad extremum insulis imperio Emmanuelis adjectis; qui tantis auctus incrementis, avitis encomiis *Æthiopicæ*, *Arabicæ*, *Persicæ atque Indicæ conquisitionis*, *navigationis*, *& commercii* gloriosissimos titulos apposuit. In Africa quoque rem ejus strenuè nec infeliciter gessere *Joannes Menesius & Jacobus Bragantinus*: octo obsidionibus à Fezii Marrochii & Mequinezii Regibus magna virtute exantlatis, hostibusque aliquoties acie victis. Cæterum sicut pietate non minus ac aliis virtutibus eminebat Emmanuel, ita quò documenta pro captu seculi daret, se partas opes Deo referre acceptas, sacras ex Indicis spoliis exstruxit condiditque ædes ac fundationes, prætereaque insignia & ingentis pretii dona Romam ad Leonem X Pontificem Maximum misit, à quo vicissim impetravit, ut militares equites Christi, *S. Jacobi & Avisi* inire matrimonium possent. Præclaræ denique rei, non fraudandæ memoria, autor fuit Emmanuel, dum ex archivis & monumentis singulari diligentia omnia nobilium regni familiarum insignia, & stemmata colligi & secundum leges artis Heraldicæ formata, inque ordinem redacta, & penicillo expressa in codicem referri curavit, usus ad id opera virorum peritorum, quos ex Anglia evocavit, atque ad exemplum Anglicæ gentis *Regem armorum*, *Heraldosque & Persequentes*, ceu vocant, instituit. Codicem illum hodieque in regio extare tabulario *Emanuel de Faria & Sousa* testatur, recensuitque ex eo in *Epitome sua Hist. Lusit.* jam sæpius nobis citata, familiarum prope quadringentarum cognomina, & nobilissimarum ex eis origines; hâc tamen subjuncta nota, falli illum, qui ex illis appellationibus de singulorum eos ostentantium prosapia judicet, cùm etiam homines novi cognomina familiarum vetusta nobilitate insignium sibi arrogare consueverint; cujus confusionis hanc primariam affert causam, quòd Judæi, ad fidem Christianam in Lusitania regnantibus Emmanuele & Johanne III. adducti, illorum, qui in baptismate pro eis fide jusserunt, cognomina assumserint, id quod sua adhuc ætate Mauris

(i) *Id. Lib. XXVI. Cap. XI.*

Mauris solemne fuisse affirmat. (*k*) Decessit Emmanuel R. in robore ætatis duos supra L. annos natus, & in incremento rerum, semel tantum alteram fortunam expertus, in Africa nempè, cùm copiæ ejus sub ductu Antonii Noronii arcem præsidiumque in Mamorini fluminis ripa collocare jussæ, Fezii Mequiniique Regibus cum maximo exercitu advolantibus terga verterent. Uxores tres habuit, arctissimo sanguinis nexu sibi invicem conjunctas: duæ quippe priores sorores erant, Ferdinando & Isabella Regibus Castellæ natæ, tertia earundem è sorore intermedia neptis. E prima non suscepit alios liberos (mortua enim est in partu) quàm *Michaelem*, cujus mors præmatura Lusitanis regna Castellæ & Aragoniæ eripuit: cùm horum populi linea masculina Regum Castell. extincta Emmanueli & Isabellæ, tanquam futuris hæredibus, juramenta jam præstitissent. Nimirum decretum jam erat in consilio Superûm, ut Lusitanicum regnum Castellensis accessio fieret, non hoc illius; neque fatalem hanc Divinæ providentiæ dispositionem numerus filiorum, quos Emmanuel ex repetitis sustulit nuptiis, subvertere ac reformare potuit.

JOHANNE III. Emmanuelis R. filio ac successore regnante nulla de imperio gloriaque Lusitanorum diminutio facta est, immò non secus atque eorum virtus semper in incremento fuere. *Bethlehem* insula à Prorege Nonio Acunia occupata & eversa, *Bazainum & Damanum* urbes in India notissimæ expugnatæ, occiso potentissimo Cambajæ Rege Suldano Baduro, *Diensis* civitas subacta, & valida arce munita, Turcæ ab obsidione, qua bis eam cinxere, fortitudine primùm Antonii Silveiræ, dein Johannis Mascaregnæ, magna cum eorum strage, depulsi sunt: in Africa quoque Xarifius Rex Suensis à Cafinensi civitate, quam cum C. M. Viris sex menses acerrime oppugnarat, multo cum damno & pudore discedere coactus est; at sicut nunquam eodem perstat vestigio fortuna, aliqua tam prosperos lætosque successus contaminavit clades, sed unica, Lusitanis ab eodem Rege an. 1536. in Guerensi Africæ promontorio illata, ea nec non Maurorum perfidia, & ingentibus præsidiorum in Africa sumtibus commotus Johannes Rex de Africa deserenda, & imperio Lusitanico in Oriente quàm latissimè extendendo, deliberavit; sed re ultrò citroque pensitata visum est, mediterranea tantum Africæ Mauritanicæ loca evacuare ac deserere, tres vero maritimas urbes, videlicet *Septam, Tingim ac Magazanum*, viris armisque necessariis munitas, tueri. Cæterum non circa proferendum imperium solùm, sed etiam religionem Christianam in Orientalibus oris propagandam fategit Johannes III. Rex, missis in Æthiopiam, Moluccasque insulas & Japoniam usque Presbyteris è Societate Jesu recèns instituta, quos inter præcipuè *Franciscus Xaverius* nomen famamque sibi peperit, institutisque *Cocini & Malacæ* in Asia, *necnon Bayæ* in Brasilia Episcopatibus; domi verò Eboram urbem, qua delectabatur, in Archiepiscopalem erigendi, & Portalegrii, Leiriæ ac Mirandæ Episcopatus condendi, facultatem à Pontifice Romano impetravit: Conimbricensem quoque Academiam, à Dionysio Rege olim cœptam, restauravit & lautè dotavit; *Inquisitionem fidei* præterea in Lusitaniam introduxit an. 1532. à Paulo III. Pont. Rom. an. 1536. iterumque an. 1547. confirmatam, constituto *primo Inquisitore Jacobo Silvano Episcopo Septensi:* erat quippe Johannes III. Rex sicut clementia, benignitate & patientia, ita & summo religionis studio præditus. Spiritum ei apoplexia interclusit, ætatis annos quinto & quinquagesimo; prolem numerosam, sed non vitalem, genuit: omnium enim, nec non filii nothi, ante contractum matrimonium geniti, funera turbato mortalitatis ordine extulit, quæ inter flebilis maximè fuit mors intempestiva filii homonymi, quem virtute ætateque florentem intra primum post celebratas nuptias annum fatorum iniquitas rapuit, nova nupta uterum ferente.

SEBASTIANUS post mortem patris, & paulò ante obitum avi, natus fuit, malo astro & in exitium regni Lusitanici, licèt multis subditorum precibus expetitus: cùm enim esset corpore robustus, animo ferox, ingenio violentus, obsequii ignarus, mirè confidens, & bellicæ gloriæ cupidissimus, atque ætate immaturâ regni gubernacula, à propatruo Henrico Cardinali abdicata, vana virtutis opinione inflatus avidè arripuisset, nec in iis moderandis alio, quàm suo & ministrorum ad adulationem compositorum, uteretur consilio, de industria, sciens & prudens sum-

(k) *Parte IV. Cap. XI.*

summam, quæ in Lusitania vigebat, pacem ac tranquillitatem turbavit, & inconsulta in Africam adversus Moleium Molucum, Fezii & Marochii Regem, qui parruum Mahumetem imperio exuerat, expeditione suscepta se & regnum pessumdedit. Historia hujus belli, quoniam pervulgata, & plerisque Historicorum illius ævi dicta est, nostro non eget stylo; eventum ejus hoc retulisse loco sufficiat, qui talis fuit, ut Sebastianus classe ad Africæ litora delatus, & facta ad Arzilam d. IX. Jul. an. 1578 exscensione in regionis interiora progressus, jamque cum maximis conflictatus difficultatibus, tandem inita apud Alcazaram d. IV. Aug. pugna decretoria, victus, & cum flore nobilitatis Lusitaniæ desideratus sit. Captum, postquam omnia summi imperatoris & strenui militis munia obiisset, ipsisque hostibus fortitudine sua admirationi fuisset, & exorta de tanto captivo inter Mauros rixa à centurione Mauro superveniente occisum esse, unius viri *Nonii Mascaregnæ*, qui oculatum se ferebat testem, fide constitit. Tantæ cladis nuntius ubi ad regni gubernatores, quos quatuor Sebastianus constituerat, Olissiponem pervenit, studiosè ab iis celatus est, dum de re omni Henricus Cardinalis, Regis propatruus, ad quem regni successio devoluta erat, certior factus esset. Postquam verò fama, uti solet pernicior esse index cum lugenda refert, tota discurrisset urbe, & Sebastiani mors ex omnibus partibus confirmata esset, ad ritus, Lusitanis in Rege lugendo solemnes, ventum est, quos utpote singulares ex *Hieron. Conestaggio* referre non pigrabor: *Ex curia Cameralium Lysybonæ civis quidam panno nigro indutus, & equo, ejusdem coloris panno tecto, insidens egrediebatur, manu gestans vexillum magnum & nigrum, ac in humerum ita reclinatum, ut pars ejus solum attingeret. Hunc sequebantur tres senes, pedites, pulla veste amicti, singulique manu elevata ferebant scutum, nullo alio nisi atro colore insigne. Hos iterum aliquot cives, ex numero eorundem magistratuum, & nonnulli inferioris ordinis cum ingenti turba sequebantur. Ubi autem per primarias urbis Lysybonæ plateas transierunt, perveneruntque ad gradus templi cathedralis, quod est vicinum illi loco, unde exierant: illi qui scuta gestant aliquot gradus conscendunt, & unus ex ipsis, scuto sublato, alta voce clamat: Cives Lysybonenses deflete regem vestrum Sebastianum, qui mortuus est: his dictis, & turba clamoribus lachrymas miscente, scutum, quod fragile est, gradibus, quibus insistit, illisum confringit. Deinde progrediuntur, & ubi ad plateam novam, quam vocant, perventum est, conscensis gradibus parvi templi, quod sacræ virgini de Olivera dicatum est, alter ex numero scuta gestantium eadem, quæ prior, verba pronuntiat, scutumque ad eundem modum frangit. Idem faciunt in gradibus Nosocomii: ac sic omnibus tribus scutis ita, ut dictum est, fractis, redeunt, unde egressi fuerant.* (a) Viginti post annos visus est Venetiis, qui se Sebastianum Regem esse affirmavit; cumque oris vocisque & totius corporis læva parte brevioris similitudinem præ se ferret, & notas quasdam in corpore suo, quas Sebastianum habuisse constabat, ad faciendam fidem ostentaret, à Lusitanis illic degentibus, pro rege ipsorum recognitus, sed instante Oratore Hispanico in carcerem à Venetis conjectus fuit; ubi narrabat, se in pugna infeliciter in Africa ad Alcazaram pugnata captum quidem à Mauris, sed non agnitum fuisse; inde se dolore ob cladem non solum regno Lusitaniæ, sed rei Christianæ universæ, temeritate sua importatam obrutum, & aspectum hominum veritum sæpe vertisse solum, & diuturna peregrinatione mulra tolerasse mala, hisque fessum rediisse tandem ad resumendam, quam Deus & nativitas sibi impertierint, coronam; & dixisse fertur Venetis arcana quædam, ab eorum legatis sibi olim proposita. Post longi carceris tædia exeunte anno 1601. dimissus, & intra octiduum extra Reip. fines excedere jussus est, cum verò in Etruriam mentito habitu venisset, per mare Tyrrhenum in Lusitaniam navigaturus, Ferdinandi magni Ducis jussu captus & reposcentibus Hispanis traditus est, qui Neapolium transportatum tanquam impostorem per vicos asello impositum ignominiosè traduxerunt, tonsaque barba ac capillitio remo in prætoria trireme manciparunt atque ad extremum in Hispaniam ductum in arcem concluserunt, ubi sive accelerata sive naturali morte tragœdias in regno Portugalliæ quotidiè ex ea causa enatas finivit. (b)

Ad gnatos Emmanuelis Regis sermo redit; eos inter duo fuere purpura insigni-

(a) *Sub fin. Lib. II. de Conjunct. Portug. & Cast.*
(b) *Thuan. Lib. 65. & 126.*

ti facra; ALPHONSUS videlicet & HENRICUS; priorem octavo ætatis fuæ anno abſentem Leo X. Papa *Diaconum Cardinalem* renunciavit, ea tamen conditione, ut pro Cardinali non haberetur, donec perveniſſet ad decimum quartum ætatis annum. An. 1518, accepit *Diaconiam S. Luciæ in Septem Joliis*, fuit autem poſteà *Diaconus S. Blaſii*. Rexit Eccleſias plures in Luſitania, nempè Olyſſiponenſem, Tangitanam, Viſenſem, Eborenſem & Equinarenſem, præfuitque Abbas cænobio Alcobacienſi Ordinis Ciſtercienſis. Deceſſit anno ætatis trigeſimo primo, *multa doctrina & omnibus virtutibus perornati* elogio à Bembo Cardinali mactus. (c)

HENRICUS primùm *Prior S. Crucis Conimbricenſis* fuit, dein *Abbas* plurium cænobiorum ordinis Benedicti, maximè verò *Alcobatiæ*, ac totius S. Bernardi familiæ *præcipuus Superior*; militaribus etiam ordinibus S. Jacobi & Aviſiano præfectus, porrò Bracaræ Auguſtæ Archipræſul ac *Generalis fidei Inquiſitor*. A Paulo III. Pontifice Rom. *Presbyter Cardinalis tit. SS. Quatuor Coronatorum*, ſub finem anni 1545. creatus, Eboræ primus Archiepiſcopalem dignitatem geſſit; quam ſedem, poſtquam Johanne III. Rege, fratre ſuo, vivis exempto, rectione reipublicæ & tutela nepotis illius Sebaſtiani poſthumi oneratus fuiſſet, cum Olyſſiponenſi commutavit, ſed illa depoſita ad Eborenſem rediit. Quantumvis verò in prima regni adminiſtratione pauciſſimis ſatisfeciſſet, plurimorum è contra contemtum atque odium incurriſſet, ſubigente tamen calamitate publica, quæ poſt Sebaſtiani Regis exceſſum Luſitaniæ incubuit, iterum ad clavum vocatus eſt; quem XVII. & quod excurrit menſium ſpatio utcunque moderatus de ſtatione pariter & de vita deceſſit, hora & momento à ſe prædicto. Obſervatum eſt à curioſis, eodem temporis puncto lunam deliquium pati cœpiſſe, quo ipſe in deliquium animi incidit, illoque deſinente & ipſum in vivis eſſe deſiiſſe, cùm eadem hora ante 68. annos in lucem editus eſſet. Poſt ejus mortem ſtatim apertæ reſtamenti ante 8. menſes conditi tabulæ, quibus ille ſucceſſionem Regni ei deferebat, qui cauſa in jure diſceptata vinceret, niſi ipſe ante mortem cauſa plenè cognita jam eum nominaſſet. Qui autem illud regnum adhuc vivo Henrico ambiebant, eorum erat princeps *Philippus II. Hiſpaniæ Rex*, ex Iſabella, Henrici ſorore & Emmanuelis majore natu filia natus; dein *Philibertus Emmanuel Dux Sabaudiæ*, ex Beatrice altera Emmanuelis filia & ipſe natus. Præterea *Ranutius Farneſius*, Alexandri Parmenſis F. Octavii N. qui ex Maria Eduardi, itidem Henrici fratris, filia erat prognatus, & *Catharina* altera Eduardi filia, *quæ Johanni Bragantiæ Duci nupſerat*. Et Catharina quidem Ranutium, Maria matre ante annum defuncta, tanquam proximior, licèt natu minor, excludere videbatur. Reſtabat certamen inter *Philippum* & *Catharinam*, pari gradu Henricum contingentes. Catharina tanquam Eduardi maſculi filia, qui Iſabellam Philippi parentem procul dubio excluſiſſet, Philippo præferri contendebat; contrà ille, Eduardo ſemel mortuo, ejus rationem nullam habendam dicebat, ſed tantùm gradum inſpiciendum, in quo maſculus fœminam excludit. Inter competitores & *Antonius Crati Prior*, Ludovici, Henrici fratris, filius, ſed ex uxore non legitima natus, apparebat; iis omnibus poſteà acceſſit *Catharina Medicea*, Regum Galliæ parens, Henrici II. olim uxor, origine longiùs petita jus ſuum referens ad filium Alfonſi III. Regis Luſit. ex Mathilda Bononiæ Comite nunquam natum, quemadmodum ſuperius memoratum fuit. Tandem & *Gregorius XIII. Pontifex* ſuas partes interponebat, Portugalliæ regnum Romanæ ſedi beneficiarium dictitans, ac proinde Regis in eo conſtituendi jus ſibi vindicans, quod tanquam ridiculum prorſus ab omnibus æquè habitum fuiſſe *Thuanus*, cujus verbis hoc in argumento plurimum uſi ſumus, literis prodidit. Vicit verò *Philippus Hiſpaniarum Rex*, vim juri ſuo addere potis; regnumque Luſitaniæ ſuo imperio adjunxit. (d)

LUDOVICUS, filius Emmanuelis tertius, Dux Pacenſis S. Begiæ & *nonus in Luſitania Equitum Magiſter*, eximiis virtutibus & liberalibus ſtudiis, inprimis mathematicis præditus, prætereaque belli gerendi & obſidii faciendi peritus fuiſſe celebratur. Carolo V. Imperatori in expeditione Tunetana, tuendi Muleaſci ergò, qui ad eum confugerat, an. 1535. ſuſcepta, cum aliquot navigiis à Rege fratre

(c) *Ciacc. Hiſt. Pontif. & Cardin. Tomo III. pag.* 413.
(d) *Hiſt. Lib.* 65. & 69.

fratre submissis affuit. De eodem in conditionem aliquam ortu suo dignam collocando actum, propositumque fuisse ferunt primò Mariæ Henrici VIII. R. filiæ, dein Barbaræ, Sigismundi I. Poloniæ Regis gnatæ, matrimonium; sed ab utraque abhorruit, ob clandestinum cum *Jolantha*, quam ob formæ venustatem morumque suavitatem perditè amabat, contubernium.

Ex eo susceptus est ANTONIUS; hunc genitor in Theologorum disciplinam tradidit, utpote Ecclesiastico vitæ generi destinatum; sacram deinde militiam S. Johannis Hierosolymitani amplexo Prioratus Cratensis collatus, cùmque Sebastiano Regi in prima in Africam profectione comitem se præbuisset, *Comestabilis Portugalliæ* dignatione auctus fuit. In secunda quoque inauspicata expeditione eundem comitatus, prælio Alcacæriensi interfuit, captusque à Mauris & in servitutem abstractus est. Recuperata autem brevi libertate, inter competitores regni Lusitanici primas affectavit, cùmque ipsius jus, utpote unici maris ex Emmanuelis Regis propagine superstitis, multis haud postremum videretur, patruo Henrico sine hærede mortuo, ab Ordinibus, qui Philippo Hispaniæ Regi armis jus suum in regnum vindicanti, minus favebant, Olissippone *Rex* inauguratus est. Verùm collatis cum Ferdinando Toletano Albano duce, Hispanici exercitus imperatore, signis, acie victus& vulneratus, fuga rebus suis desperatis salutem quæsivit, & postquam diu in Lusitania hic illic latitasset, nec tamen promulgati spe præmii, quod 80. ducatorum erat, proditus fuerit, postremò salvus in Galliam mari evasit. Ibi cum advenisset, Thuani jam verba refero, (*e*) *quasi omnibus Orientis gemmis onustus venisset, avidos harpyarum aulicarum oculos in se convertebat, tamdiuque illos delusit, donec aliquot ingentis pretii gemmis partim donatis, partim oppignoratis, ipse se delusum sensit, ludibrio omnium expositus, & quàm universos initio erga se misericordes, tam multos ex iis perfidos & ingratos posteà expertus.* A Regibus tamen Galliæ Henricis III. & IV. nec non Elisabetha Angliæ Regina pro Rege Lusitaniæ habitus, nec omni auxilio destitutus est; sed cum multa tentanti nihil procederet, tandem Lutetiæ ex mœrore animi annis LXIV. minor decessit, aliquot *nothorum* pater, *Emmanuelis* inprimis & *Christophori*, quorum hic infelicium genitoris expeditionum consors, visaque Africa & Italia, Lutetiæ consenuit. EMMANUEL Proregis Indiarum dignatione à patre mactus, eundem regno extorrem in Galliam Angliamque secutus est, & post ejus mortem in Belgium ad Mauritium Principem Arausionensem se recepit, cujus sororem blanditiis suis captam, istius ingratiis, connubio sibi junxit, ea autem, postquam octo liberorum mater facta esset, viduatus Bruxellas se contulit, & aulam Isabellæ. Archiducissæ frequentando *Luisam Osoriam*, illustri Hispanica stirpe satam, ex illius gynecæo uxorem accepit, & dicta in urbe extremum diem obiit. Scripsit, referente Nic. Antonio, *Anatomem fortunæ politicæ*, Comiti Palatino inscriptam, cùm is Bohemorum Rex crearetur: qua dissuasit ei hanc expeditionem, acutissimè exponens pericula, quibus olim & Antonius pater in simili causa subjacuit. *Opus sententiis floridum & exuberans, monitis rarum & dignissimum morosa prælectione.* (*f*) Filiorum ejus natu major EMMANUEL an. 1628. monasticam inter Carmelitanos suscepit, sed abjecto posteà cilicio & mutata religione Reformatorum placita amplexus est, duxitque in matrimonium Comitis Hanovici filiam, è qua quatuor sustulit gnatas; Ejus frater, cui in baptismo *Wilhelmi*, in confirmatione verò à Rege Galliæ LUDOVICI nomen inditum fuit, in Hispaniam reverti sustinuit, ubi à Philippo IV. Rege benignè exceptus, & virtutis fideique speciminibus editis Cubicularii & Consiliarii bellici muneribus, nec non *Marchionis de Tramoso* & *Magnatis Hispanici* dignatione auctus est. Ex uxore sua, genere Neapolitana, *Emmanuelem Eugenium* & *Ferdinandum Alexandrum* suscepit, quorum hic militiæ D. Jacobi nomen dedit, atque an. 1656. strenuæ in bello Belgico Regi Hispaniæ navatæ operæ præmium, Comitatum *de Sindin*, tulit; alter verò doctrina, qua præditus erat, spem præclari Præsulis præbuit, (*g*) cui an responderit, incompertum habemus; publicis autem

(e) *Lib. LXXIII.*
(f) *Biblioth. Hisp. Tomo I. p.* 270.
(g) *Bern. Justinian. Hist. de Spagna.*

tem nuntiis an. 1687. cognitum est, *Emmanuelem Eugenium de Portugallia, March. de Tramoso* & *Comitem de Sindin* Romæ mense Septembri ab intestato decessisse, bonorumque ab ipso relictorum tam mobilium quàm immobilium hæreditatem à Senatu Veneto Marchioni *de Villaflores*, tanquam proximo defuncti cognato, adjudicatam esse, sed veritatem hujus relationis in dubium vocant rerum periti, quos consulimus.

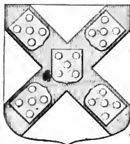

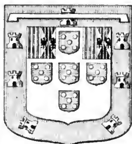
STEMMATIS REGII
LUSITANICI
STIRPS PRIMA BRAGANTINA

Ducum videlicet hujus nominis, unde orti

REGES PORTUGALLIÆ NOVISSIMI

Nec non Comites de Oropesa, de Lemos, de Gelves, de Faro, Odemira & de Vimioso, Marchiones de Ferreira & de Villescas, Ducesque de Cadaval & de Veragua.

Cuto, quod à dextris hìc conspicitur, *Bragantiæ Duces* initio usos esse tradunt; id Comites *de Gelves* retinuere, postquam ab illis cum altero, à sinistris locato, commutatum fuisset, quod etiam Marchiones *de Villescas* gestare consueverunt. Cæteris magnatibus hac ex stirpe ortis assumta sunt insignia familiarum, in quarum successionem venerunt; ita Comites de *Lemos* Castrensi dignitate uti cæperunt, *globulis* videlicet *sex cæruleis in area argentea*, conjuncto cum Osoriensi, quod *lupos duos gradientes in campo aureo* repræsentat. Ducem *Cadavalensem* Castrensia quoque insignia cum Lusitanico in scuto quadripartito jungere, eique marginem *rubrum turribus aureis onustum* circumdare accepi, hanc haud dubiè ob causam, quia Cadavalensis ditio è Castrensi domo in Bragantinam migravit. Duces *de Veragua* cum Lusitanico digmate *Colonica*, sive *Columbensia*, jungunt insignia, quæ quadripartita Alph. Lopes de Haro in Nobiliario Hispan. exhibet, ita ut 1 quadra *Castellense* symbolum, 2 *Legionense*, 3 *viridis quinque insulas aureas*, 4 *cærulea anchoras totidem eodem metallo tinctas*, contineat, pedemque scuti triangularis areola occupet, quam *auream baltheus diagonalis cæruleus dexter* permeet.

STEMMATIS RE

TABU

DUCES BRAGANTIÆ REGESQUE PORTU

X.

ALFONSUS DE PORTUGALLIA, Johannis I. Regis Portug. F. *nothus ex Agnete Pirez*, Comes de Barcelos, Dux primus de BRAGANZA, † 1461.

XI.

I. Alfonsus Comes de Ouren à quo COMITES DE VIMIOSO, *Tab.* VIII.

I Ferdinandus Dux Bragant. Com. de Ouren & Barcel. March. de Villaviziosa.

XII.

Ferdinandus II, Dux de Brag. & Guimarans, † 21 Jun. 1483. Ux: 1. *Eleonora de Meneses, Petri C. de Villareal f.* 2 *Isabella de Portugall. Ferdinandi Duc. de Viseo f.*

Johannes *Comest.* Portug. March. de Montemayor, † 1484. improl. *Isabella Petri de Noronna Archiep. Lisbon. f.*

Alvarus Com. de Tentugal. à quo March. de FERREIRA. TAB. V.

XIII.

Philippus † juvenis.

Jacobus Dux de Brag. & Guimar. March. de Villaviziosa, † Ux. 1. *Eleonora de Guzman, Jo. Alfonsi Duc.* III. *de Medina Sidonia f.* 2. *Johanna de Mendoza, Didaci f.*

Dionysius à quo Comites de LEMOS, cognom. *de Castro*, TAB. seq. IV.

XIV.

1 Theodosius Dux V de Brag. Ux. 1. *Isabella de Castro, Dionysii C. de Lemos patrui sui f.* 2. *Beatrix de Alancastro, Ludovici f.*

1. Isabella nup. *Eduardo de Portugall. D. de Guimarans.*

2. Jacobus † improl.

Constantinus, Prorex Indiæ † *improlis. Maria de Meneses, Roderici de Mello M. de Ferreira f.*

XV.

1. Johannes Dux Bragant. & Barcell. *Comestab.* Lusit. Eques Aur. Vell. † 1582. *Catharina Portugalla, Eduardi Duc. Guimaran. f.*

XVI.

Theodosius II. Dux Bragant. VI. *Comest.* Lusit. XII. † 29 Nov. 1630. *Anna de Velasco, Joh. Fernandez de Velasco Duc. de Frias, Comest. Castell. f. ducta* 1603.

Maria, condicta Duci Parmensi, † virgo.

Seraphina nup. *Joh. Fernandez Pacheca Duci V de Escalonna.*

XVII.

JOHANNES ex Duce Bragantiæ REX Lusitaniæ hujus nom. IV. nat. 19. Mart. 1604. coron. 15. Dec. 1640. † 6. Nov. 1656. *Luisa de Guzman, Joh. Emanuelis Perezii D. Medinæ Sidon. f. ducta* 1635. † 28. *Febr* 1666.

Eduardus, n. 31. Mart. 1605 † in custod. Mediolan. 3. Sept. 1649.

Alexander, n. 16 April. 1607. † 31. Maii 1637.

Catharina n. 1606. † infans.

XVIII.

Theodosius Pr. Bresil. & Dux Brag. n. 8. Febr. 1634 † 15. Maji 1653.

Joanna n. 18. Sep. 1636. † innupta 17. No. 1653.

Catharina n. 25. Nov. 1638. nup. *Carolo* II R. M. Britann. 31 Maji 1662. † 31. Dec. 1705.

ALFONSUS VI Henricus REX Lusitan. n. 21 Aug. 1643. exauctoratus 1669. † 12. Sept. 1683. *Maria Elisabetha Francisca de Sabaudia, Caroli Amadei Duc. de Nemours f. ducta* 28 *Jun.* 1666.

PETRUS II Regens primùm dein REX Lusitan. n. 26 April. 1648. † 9 Dec. 1706. Ux. 1. *Maria Elisab. Francisca Sabauda, fratria*, 29 *Mart.* 1668. † 26 *Dec.* 1683. 2 *Maria Sophia Palatina Philippi Wilhelmi Electoris S. R. Germ. Imperii f.* 1687. † 4 *Aug.* 1699.

XIX.

(1) Elisabetha Maria Luisa Josepha, n. 6 Januar. 1669. † 21 Oct. 1690.

(2) Joannes, n. 30. Aug. 1688. † 16. Sep. ejusd. anni.

JOANNES, V^us 9. hujus nom. REX Lusitaniæ nat. 22 Octob. 1689, inaugur. 1 Jan. 1707.

Franciscus Xaverig Antonius, Josephus Urbaug. n. 25 Jun. 1691.

Antonius Franciscque Benno Leopoldus Theodosius Henricus, n. 15. Mart. 1695.

Theresia Francisca Josepha n. 24. Febr. 1696.

Emmanuel. n. 3. Aug. 1697.

Maria Xavaria Josepha. n. 30 Jan. 1699.

GII LUSITANICI

L A III.

GALLIÆ ex eis orti, & COMITES OROPESÆ.

X.

Uxor 1. *Beatrix de Pereyra, Nunii Alvarez Pereyræ Com. de Arroyolos, Barcelos & Ouren fil. & hæres.* 2. *Constantia de Noronna, Alfonsi Com. de Gijon, & Noronna f.*

XI.

Ux. *Johanna de Castro, Johannis de Castro Dom. de Cadaval fil. ac hæres.*

1. Isabella nup. *Johanni Infanti Portugall. patruo suo.* † 1445.

XII.

Alfonsus, Com de Faro, à quo Com. de ODEMIRA & FARO. TAB. VII.

Isabella † *innup.*

Beatrix ux. *Petri de Meneses,* III *Com & I March. de Villareal.*

Guiomara nup. *Henrico de Meneses Com. de Loulle.*

Catharina desponsa *Johanni Coutinno* III *Com. de Marialva, occiso ante nuptias Alcola an.* 1471.

XIII.

Alfonsus M. *Commendator Ord. Christi. Hieronyma de Noronna.*

Margarita † puella.

Catharina † innupta.

XIV.

2. Fulgentius Prior Guimarani, †

Theodo. *Archiepisc. Eborens.* †.

Johanna nup. *Bernardino de Cardenas. M. de Elche.* † 21 Oct. 1588.

Eugenia ux. *Francisci de Melo,* II *March. de Ferreyra.*

Maria, *Abbat. Villaviciosa.*

Vincentia *monialis.*

XV.

2 Jacobus occ. in pugna Alcazar. in Africa 4 Aug. 1578.

2 Isabella nup. *Michaeli de Meneses Duci I de Camigna.*

Franciscus, nothus, *Canonic. Ebor.* †.

Angelica, notha. *Abbat. Villaviciosæ.*

XVI.

Eduardus Marchio de FLECHILLA. Ux. 1. *Beatrix de Tolede Johannis Com. V. de Oropesa fil. & hær.* 2 *Guiomara Parde, M. de Malagon, Johannis de Guzmon vid.*

Alexander, *Archiepisc. Eborensis.*

Philippus † juv.

XVII.

1. Ferdinandus Alvarez de Toledo, March. de Flechilla & Xarandilla, Comes de OROPESA. *Mencia Pimentel, Joh. Alfonsi C. de Benevente fil.*

Johannes † infans.

Franciscus † infans.

XVIII.

Johannes † juv.

Eduardus Alvarez de Toledo & Portugall Comes de Oropesa &c. Prorex Navarræ † 25 Jun. 1671. Ux: *Anna Modica de Cordona, Com. de Alcaudete & M. de Villar, Johannis de Zuniga Pimentel M. de Villar f.*

Maria, nup. *Petro Faxardo March. de los Veles & Molina.*

XIX.

Emmanuel Joachimus Alvarez de Toledo Portugal Cordona Monroy & Ayala, VIII Com. de Oropesa, Alcandete, & Deleytosa March. de Frechilla & Xarandilla. *Isabella Pacheco de Aragon & Velasco, Alfonsi Melchioris Tellez Giron Pacheco ex Com. de Montalvan f. ducta* 26 *Jul.* 1664.

XX.

Josepha Antonia de Portugal, n. 8 Oct. 1681. nup. *Emanueli Casparo de Sandoval & Giron March. de Belmonte.*

Maria Petronilla de Atocha, n. 29 Jun. 1683.

Petrus Vincentius de Toledo & Portugal, M. de Xarandilla, n. 5 April 1685.

STEMMATIS RE

TABU

COMITES DE LEMOS ET CASTRO

XIII.

DIONYSIUS DE PORTUGALLIA Comes de LEMOS,
Ferdinandi II. Duc. Bragantiæ III. F.

XIV.

Ferdinandus Rodericus de Castro, Com. IV. de Lemos, Marchio I. de Sarria. *Theresia de Andrada Com. de Vilalva, Ferdinandi fil. ac her.*

Leonora nup. *Jacobo Sarmiento de Mendoza C. de Ribadavia.*

Isabella ux. *Theodosii de Portugallia Duc. Bragantiæ fil.*

Antonia nup. *Alvaro Continno Marescallo Portugalliæ.*

XV.

Petrus Ferdinandus de Castro & Andrada, Comes de Lemos & Villalva, M. de Sarria. Magnus Hisp. Ux. 1. *Leonora de la Cueva, Bertrandi D. de Albuquerque f.* 2. *Theresia de Bobadilla, Petri C. de Chinchon f.*

Isabella, nup. *Roderico de Moscoso Com. de Altamira.*

Francisca de Zuniga ux. 2 *Roderici Hieronymi Port carrero IV. Com. de Medelim.*

XVI.

1. Ferdinandus Rodericus de Castro C. de Lemos, Prorex Neapol. † 1601. d. 19 Oct. *Catharina de Zuniga Sandoval, Francisci Roxas de Sandoval M. de Denia f.*

Bertrandus, *Eq. Alcantar.*

Theresia ux. *Garcia Hurtado de Mendoza M. de Cagnete.*

Isabella, † in juv.

2. Petrus Comendat. Ord. Alcant. ux. *Hieronyma de Cordona Roderici Du. de Palma f.*

Rodericus de Castro, *Archidiac. Alcarazens. Canon Tolet.*

Andreas, *Comend. Ord. Alcant.*

Johannes. Franciscus. Bertrandus. *naturales.*

Fridericus, *nothus.*

XVII.

Petrus Fernandez de Castro, VII. Com. de Lemos, Prorex Neapol 1610. † sine lib. *Catharina de Sandoval, Francisci Gomez de Sandoval, IV. March. Deniæ filia.*

Franciscus de Castro, Dux de Taurisano, Marchio de Sarria, VIII. Com. de Lemos & Andrada, Prorex Sicil. 1616. & tandem *Monachus.* † 1637.

XVIII.

Franciscus Fernandez de Castro, IX. Com. de Lemos, Dux de Taurisano &c. Prorex Aragon. & Sardiniæ, †. *Antonia Giron, Petri III. Duc. Ossunæ f.*

Alexander.

Franciscus.

Catharina.

Victoria.

XIX.

Petrus Antonius Fernandez de Castro & Portugallia, X Com. de Lemos, Andrada, Villalva & Castro, March. de Sarria, Dux de Taurisano, Prorex in Peru, † circa an. 1678. *Anna de Borgia & Colonna, Francisci, VIII. Duc. Gandiæ fil.*

XX.

Ginesius Fernandez de Castro & Portugal. XI. Comes de Lemos &c. Prorex Sardiniæ 1702. improlis vivit. *Catharina Maria de Silva & Mendosa, Gregorii Mariæ Duc. de Pastrana & Infantado fil. ducta* 8 Sept. 1687.

Salvator de Castro & Portugal, † 19 Aug. 1694.

Maria Antonia de Castro & Portugal.

GII LUSITANICI

LA IV.

DUCES DE TAURISANO.

XIII.

Ux: *Beatrix de Castro, Roderici Osorii Com. II. de Lemos, & Dom. de Sarria fil. ac hær.*

XIV.

Meneia ux. prima *Reaati Com. de Chalant in Sabaudia.*

Constantia, *monialis.*

Alfonsus de Castro, M. Commendator Ordinis Christi. *Hieronyma de Noronna, Jacobi de N. Commendat. Ord. Chr. f.*

Petrus *Episc. de Cuenza & Lamego.*

XV.

Philippa de Castro nup. *Michaeli de Meneses & Noronaa March. IV. de Villareal.*

Dionysius de Castro M. Commendator Ord. Christi, Prorex Ind. † 1598. *Isabella Henriquez, Francisci Coutinno, Com. de Redeade, Proregis Ind. f.*

XVI.

Jacobus † juv.

Antonius *nothus, monachus & Gener Benedict.*

Johannes *nothus, Archiep. Hydrontinus* 1600 † 1603.

Alfonsus Commendat. Ord. Christi, *Maria, Alvari, Perez de Tavoras.*

Franciscus.

Johannes *Episcopus de Lamego.*

Hieronymus, † cælebs.

Maria ux. prima *Ferdinandi Martinez de Mascarennas*, Dom. hujus loci & de Labra.

Jolantha, nup. *Francisco Coutinno C. de Redondo.*

XVII.

Uxor, *Lucretia Gattinara Legnana, Alexandri Gattinara Comitis de Castro fil.*

Ferdinandus de Castro, Comes de *Gelves*, per uxorem *Leonoram de Portugallia Georgii Com. de Gelves filiam heredem.*

XVIII.

Clara Maria, *monialis.*

Elisabetha.

Maria.

Catharina, Com. de Gelves, nup. *Alvaro de Portugal & Colon, V. Duci de Veragua*, de quo Tab. VI.

XIX.

Lucretia Antonia, † *innupta.*

Maria Luisa, ux. 2. *Petri Nunnez Colon de Portugal, VI. de Veragua.*

Maria Francisca, *† in monasterio juvencula.*

Catharina, *monialis professa discalc. in Monforte.*

XX.

Uxor, *Francisca Centurion de Cordoua, Mendosa, Carrillo & Albernoz, IV. March. de Almugnaa, Francisci Cæcilii Centurion, IV. March. de Estapa & tertii de Almugnan fil.* 1689.

Maria Alberta de Castro, nup. *Emanueli Didaco Lopez de Juniga, XI. Duc. de Bejar.*

XXI.

Rosa de Castro & Portugal.

Raphaela de Castro & Portugal.

COMITES DE TENTUGAL & ASSUM
VILLESCAS, DUCES

XII.

ALVARUS DE PORTUGALLIA, Comes de TENTUGAL & Dom. de Gelves.

XIII.

Rodericus de Melo, Marchio de FERREIRA primus, Com. de Tentugal. Ux. 1 *Leonora de Almeyda, Francisci de Almeyda, primi Proregis Ind. f.* 2. *Beatrix de Menejes, Antonii de Almada f.*

Isabella de Castro Ux. *Alfonsi de Soto mayor*, IV C. de *Belalcazar.*

Beatrix de Villena nup. *Georgio Portugallo Duci Conimbric.*

XIV.

1. Alvarus de Melo & Portugal. † ante patrem. *Maria de Villena, Johannis II. Com. de Portalegre f.*

2. Franciscus de Melo, II. Marchio de Ferreira per transactionem cum fratris sui filio, † *Eugenia, Jacobi*, IV. *Ducis Bragantiæ f.*

XV.

Alvarus de Melo Dom. de Erega occ. in pr. Alcaser. 1578. improl. *Maria de Alcazaba, Petri de Alcazaba Carnero Com. de Idanna fil.*

Rodericus de Melo, occ. in pr. Alcaser. 1578. improl. *Catharina, Alfonsi de Noronna f.*

Nunius Alvarez Pereyra de Melo, III. March. de Ferreira. *Mariana de Castro Roderici de Moscoso Osorio* IV. *Com. de Altamira, f.*

XVI.

Franciscus de Melo, IV. March. de Ferreira, C. de Tentugal, † 27 Mart 1645. Ux. 1. *Maria de Sandoval, Lupi Moscoso Osorio*, V C. de *Altamira f.* 2. *Johanna Pimentel, Antonii M. Tabaræ f.*

Rodericus *Archiepisc. Eborensis* cr. 1642.

Leonora de Melo, nup. *Emmanueli de Moura II. March. de Castelrodrigo*, † 19. *Jun.* 1641.

Johanna de Castro, ux. 1. *Maurici de Silva*, VI *Com. de Portalegre*, 2 *March. de Gouvea.*

XVII.

2. Nunius Alvarez Pereyra de Melo & Portugal. I. Dux de CADAVAL. V. March. de Ferreira, Comes de Tentugal. Ux. 1. *Maria. . . de Faro, Francisci de Faro, Com. Odemiræ f. Comitis de Feyra vidua.* 2. *Maria Angelica Henrietta de Lotharingia, Francisci Princ. de Harcourt f.* 1671. † 1674. 3. *Margarita de Lotharingia, Ludovici Com. de Armagnac f.* 1675.

2. Theodosius de Melo, † 1672.

XVIII.

(1) Joanna Pereyra de Melo † *puella.*

(2.) Isabella, de Lorrena, nup. *Roderico de Saa & Meneses March. de Fontes*, † m. Dec. 1699.

(3) Franciscus & Catharina, *in infantia mortui.*

Ludovicus de Melo Pereyra, Dux de Cadaval, obiit *improlis. Luisa filia natur. Petri* II *Regis Portug.* 1695.

Jacobus de Melo Pereyra, Dux de Cadaval. *Luisa fratris vidua.*

Anna, nup. *Antonio Ludovico de Tavora*, VI. *Com. de S. Juan.*

Eugenia, nup. *Emmanuels Tellez de Silva, Com. de Villarmajor.*

Alvarus de Melo.

Joanna, ux. *Luis de Tavora Com. de Albor.*

Rodericus, † *puer.*

L A V.

AR, MARCHIONES DE FERREIRA & DE CADAVAL.

XII.

Uxor, *Philippa de Melo, Roderici Alfonsi de Melo Com. de Olivenza fil. ac hæres.*

XIII.

Johanna de Villena uxor 2. *Francisci Portugalli Com. de Vimioso.*

Georgius de Portugal. Comes de GELVES. Vid. Tab. seq VI.

Maria Manuel de Villena, nup. *Johannis de Silva*, II. *Com. de Portalegre.*

XIV.

1. Philippa de Villena, uxor *Alvari de Silva*, III. *Com. de Portalegre.*

2. Alvarus de Melo.

2. Maria de Meneses nup. *Constantino de Bragantia, Proregi Ind.*

XV.

Johannes *Episcop. Visensis.*

Constantinus de Melo & Bragantia, Eques & Commendat. Ord. Christi. Ux. 1. *Maria Ferdinandi de Meneses f.* 2. *Beatrix de Castro, Garsiæ f.*

Johanna, *Abbatissa Villævitiosæ.*

Josephus de Melo, *nothus Archiepisc. Eborensis.*

Franciscus de Almeida, *nothus.*

XVI.

2. Franciscus de Melo & Portugal. March. de Villescas & Tordelaguna, Com. de Assumar, Prorex Sicil. Gubern. Belgii. *Antonia de Villena, Henrici de Sousa*, I. *Com. Mirandæ f.*

Johannes de Melo, *monachus Carmelit.*

Alvarus de Melo *Eques Melit.* militavit sub fratre in Belgio.

Ferdinandus de Melo, *Sacellanus major regius.*

XVII.

Caspar Constantinus de Melo & Portugal. II. March. de Villescas, C. de Assumar, † 18 Aug. 1683. Ux. *Antonia Nunno & Enriquez, Garciæ Nunno de Ribera*, II. *Com. de Villaumbrosa f.* improlis. Amica, *Maria Ruiz.*

Beatrix Polonia de Villena, ux. *Joh. Michaelis Fernandez de Heredia M. de Mora.*

Mencia de Melo nup. *Petro de Zuniga & Cueva* III. *M. de Flores Davila.*

Maria Theresia de Villena, ux. *Didaci Davila Coello de Castilla*, 1. *March. de Navalmorquende.*

XVIII.

Josephus Franciscus de Melo, è *Maria Ruiz* natus, III Marchio de Villescas.

COMITES DE GELVES

XIII.

GEORGIUS DE PORTUGAL. Alvari Com. de Tentugal F. Comes de GELVES.

XIV.

2. Alvarus de Portug. II. Comes de Gelves. *Leonora de Cordona, Alvari de Cordona f.*

Antonius, *monachus Ord. S. Domin.*

Georgius de Portug. *Gineura Boti, Jacobi genere Florentini f.*

XV.

Georgius Albertus de Portug. III. Comes de Gelves. *Bernardina Vicentelo, Jo. Antonii f.*

Nunius de Portugal. Colon, IV. Dux de VERAGUA, *March. de Xamaica, Aldoacia Portocarrero Jacobi de la Bastide f.*

Georgius occ. Hispali.

Didaeus f. Jacobus de Port. *Guiomara Colon de Toledo.*

XVI.

Leonora de Portug. IV. Com. de Gelves, nup. 1. *Ferdinando de Castro, filio Com. de Lemos. 2. Didaco Pimentel, fil. March. Tavaræ.*

Alvarus de Portug. Colon V. Dux de Veragua, M. de Xamaica, Com. de Gelves. *Catharina de Portug. & Castro, Ferdinandi de Castro & Leonoræ IV. C. de Gelv. f.*

Christophorus.

Leonora. Luisa. Philippa. *moniales.*

XVII.

Petrus Nunius Colon de Portug. VI. Dux de Veragua † 1674.
Ux. (1) *Isabella Fernandez de la Cueva, Francisci Ferdinandi Duc de Albaquerque f. Georgii Manrique de Cardenas VI. Duc de Nagera & Cardenas vid. 1645.* † 1670.
(2) *Maria Luisa de Castro Francisci IX. Com. de Lemos f.*

Eleonora nup. *Augustino Homodei, March. de Almonacid.*

XVIII.

1. Petrus Emanuel Colon, S. Columbus, de Portugal. VII. Dux de Veragua & de la Vega, M. de Jamaica, Com. de Gelves, Admiralis Indiarum, Eques Aur. Vell. Prorex Valentiæ 1679. Siciliæ 1696. Consiliar. status 1699.
Theresia Marina de Ayala & Toledo, Ferdinandi III. Com. de Ayala fil. ducta 1674.

XIX.

Petrus Colon de Portugal. March. de Jamaica.
Maria Francisca de Borja, Felicis de Cordoua & Cardona, IX. Ducis de Sessa fil. ducta 17 Apr. 1702.

L A VI.

DUCES DE VERAGUA.

XIII.

Uxor 1. *Guiomara de Ataide & Silva, Johannis de Vasconcelos, II. Com. de Penela fil.* 2. *Isabella Columba, Didaci Ducis de Veragua f.*

XIV.

- Isabella.
- 2. Didacus sive Jacobus de Portugal. *Isabella Boti, Jacobi f.*
- Philippus.

XV.

- Alvarus *Clericus.*
- Christophorus, *monach. Ord. Hieron.*
- Isabella, *monialis.*
- Didacus de Port. *Isabella de Medina & Guzman.*
- Isabella, ux. *Joh. Gutierrez Tello de Sandoval.*
- Anna Francisca nup. *Francisco Tello de Guzman.*

D

XVI.

- Didacus de Portugal.
- Francisca.
- Anna Francisca, nup. *Didaco de Cardenas Eq. S. Jac.*
- Antonius.

FAMILIÆ COLONENSIS DIATYPOSIS.

CHRISTOPHORUS COLUMBUS (*Colon*) Dominici F. genere Ligur, post detectas Indiæ Occidentalis terras Magnus Thalassiarcha, Prorex & Supr. Præfectus Indiarum (*Almirante mayor, Virrey y Capitan general de las Indias*) à Regibus Catholicis creatus an. 1493. † 8. Mart. 1506. æt. 64.

- Didacus S. Jacobus Colon Admiral. Ind. Dux. de Veragua, March. de Xamaica cr. 1537. *Maria de Toledo & Roxas, Ferdinandi de Toledo Dom. de las Villorias f.*
- Ferdinandus Colon.

Children of Didacus:

- Ludovicus Colon, III. Admiral, Ind. II. Dux de Veragua & de la Vega, M. de Xamaica. Ux. 1. *Maria de Orozco.* 2. *Maria de Mosquera.* 3. *Anna de Castro, Alvari Osorii ex Beatrice de Castro, Com. de Lemos f.*
- Christophorus Colon.
- Maria Colon de Toledo, ux. *Sancti de Cardona Admiral. Aragon. M. de Guadaleste.*
- Johanna de Toledo, nup. *Ludovico de la Cueva II. Ducis de Albuquerque fil.*
- Isabella Colon de Toledo, ux. 2. *Georgii de Portugall. C. de Gelves.*

Next generation:

- 2. Maria Colon, [illegible]*malis*,
- Philippa nup. *Didaco Colon*, patrueli suo.
- Christophorus Colon, *nothus, ex Luisa Carbajas.*
- Didacus Colon † improlis. *Philippa Colon, Ludovici II. ux. de Veragua f.*
- Francisca Colon.

TABU

COMITES DE FARO

XII.

ALFONSUS de Portugall. Ferdinandi I. Ducis Bragantiæ F. COMES DE FARO.

XIII.

Sanctius de Norogna, Comes de Faro & Odemira. Ux. 1. *Francisca de Silva, Jacobi Gil Muniz f.* 2. *Angela Fabra, Casparis f.*

Guiomara de Norogna, ux. *Henrici Aragonii D. Segorb.*

Mencia nup. *Johanni de la Cerda Duci de Medinaceli.*

Catharina, *Abbatissa de Semide.*

XIV.

1. Alfonsus de Norogna † ante patrem in Africa 1578. *Maria Nunii Ferdinandi de Ataide Dom. de Penacova fil.*

Rodericus, *Clericus.*

Mencia nup. *Comiti Fraques, Sabaudo.*

2. Juhannes de Faro, Capitan. Cafinens. in Africa. *Isabella Freira d'Andrada Emanuelis f.*

Fredericus de Portugal Dn. de Orani † 23 Oct. 1573 Ux. 1. *Margarita Cherubini de Centeille C. de Oliva f.* 2. *Maria Magdalena de Ercilla & Zuniga.* 3. *Margarita de Borgia, Johannis Duc.* III. *de Gandia. f.*

Johanna ux. *Johannis* IV D. *Medinaceli.*

Guiomara, ux. *Jo. Maza de Lizana Dn. de Moxente.*

XV.

Sanctius de Norogna II. Comes III. de Faro & de Odemira. *Margarita, Johannis de Silva Com. de Portalegre f.*

Maria de Norogna ux. 2. *Ludovici de Ataide Proreges Indiæ.*

Johannes de Faro. *Margarita Johannis de Almeida. f.*

3. Franciscus † in puer.

Anna de Portugal & Borgia, ux. *Roderici de Silva* II. *Duc. de Pastrana, Pr. de Mellito & Evoli* 1584.

Ferdinandus de Faro Henriquez, Dn de Barbazana. *Johanna Alvari de Carvalio f.*

XVI.

Alfonsus de Nor. IV C. de Odemira, Occ. in Africa 1578. Ux. 1. *Johanna Emanuelis Tellez de Silva & Meneses,* VI. *Dn. de Unhaon f.* 2. *Johanna de Guzman Petri de Meneses f.* 3. *Jolantha, Alvari de Castro f.*

Antonius de Norogna occ. in Afric. 1578.

Nunius Episc. *Visensis & Guardens.*

Jacobus *monachus Dominic.*

Maria ux. *Ludovici de Ataide* IV. C *de Atouguja.*

IV. filiæ, *moniales.*

Aloisia, ux. *Hieronymi Continno.*

Ludovicus de Faro, † cælebs.

Maria ux. *Emanuelis Continno.*

Mencia ux. *Petri Alvarez de Pereira.*

Catharina nup. *Blasio Tellez de Meneses Dn. de Lamerosa.*

XVII.

3. Sanctius de Noronna, V. Comes de Odemira, † 1642. fine lib. *Juliana de Lara, Emanuelis de Meneses Ducis* I *de Villareal f.*

LA VII.

ET DE ODEMIRA.

XII.

Uxor, *Maria de Norogna, Sanctii de Norogna Comitis de Odemira & Dom. de Aveiro & Vimiero fil. ac hæres.*

XIII.

- Franciscus de Norogna. *Eleonora Mannel, Jacobi Emanuelis de Villena Dom. de Cheles f.*
- Fridericus de Norogna, *Episcopus Calaguritanus, Archiepisc. Cæsar-Augustanus, Prorex Cataloniæ.*
- Antonius *Clericus.*
- Ferdinandus de Faro, Dom. de Vimiero. *Isabella de Mello, Gomesii de Figueiredo f.*

XIV.

- Maria nup. *Jacobo de Mello. Figueiredo.*
- Franciscus Dn. de Vimiero. Ux. 1. *Mencia Georgii de Albuquerque f.* 2. *Guiomara, Matthæi d'Acunna Dom. de Pombeiro, f.* 3. *Maria, Emanuelis Correal f. Emanuelis de Lima Pereyra vid.*
- Sanctius, *Episcopus Herdæ.*
- Alfonsus, *Decanus Sacelli R. Sebastiani.*
- Maria ux. *Johannis de Meneses.*
- Mencia & Guiomara, *moniales.*
- Dionysius Comes de Faro. *Aloisia Cabral, Johannis Alvars Caminguæ f.*

XV.

- 1. Georgius de Faro, occ. in Africa 1578.
- 1. Maria, nup. *Ferdinando Tellez de Meneses.*
- 2. Franciscus de Faro Comes de Vimiero. *Mariana Petri Lopez de Sousa f.*
- 2. Mariana de Lancastro, nup. *Ludovico de Silva.*
- Stephanus Comes de Faro *Guiomara de Castro, Johannis Bar. de Alvito f.*
- Johannes † cælebs.

XVI.

- Ferdinandus de Faro C. de Vimiero, † impr. *Theresia Antonia Manrique de Mendoza, Johan. Hurtads de Mendoza C. de Canette f.*
- Ludovicus de Faro, *monachus Augustin.*
- Alfonsus de Faro *Clericus.*
- Sanctius de Faro, † 1644. in Belgio.
- Maria, ux. *Roderici de Camara Com. de Villa Franca.*
- Dionysius II. Comes de Faro, † 1633. *Magdalena de Alencastre, Alvari,* III D. *de Aveiro f.* † 1680.
- Franciscus de Faro. C. de Odemira. † 15 Mar. 1661. *Maria de Silvera.*
- Johannes, Sanctius.
- Franciscus Ludovicus.
- Aloisia ux. *Eduardi de Meneses Com. de Taronca.*
- Leonora ux. *Bernardini de Tavora.*

XVII.

- Johanna Juliana Maria Maxima de Faro IV Com. de Faro, nup. 1. *Michaelis de Meneses Duci de Caminna,* 2 *Roderico Tellez de Meneses de Castro,* II *Com. de Unnon.*
- Maria de Faro, nup. 1. N. *de Pereyra Pimentel, Com. de Feyra,* 2. *Nunno Alvarez Pereyra de Melo Duci de Cadaval.*

COMITES DE

XI.

ALFONSUS de Portugall. Comes de OUREM, Marchio de Valentia, Alfonsi nothi, Ducis I. Bragantiæ, filius natu maximus, † ante patrem 1460.

XII.

Alfonsus de Portugallia, *Episcopus Eborensis.*

XIII.

Francifcus de Portug. COMES de VIMIOSO, Dn. de Aguyar, † 8 Dec. 1549. Uxor 1. *Beatrix de Villena, Roderici Tellez de Menefes, V. Dom. de Ugnon. f.* 2. *Johanna de Villena, Alvari de Portugal Com. de Tentugal f.*

XIV.

1. Guyomara de Portugal & Villena, nup. *Francifco de Gama, Com. II. de Vedigueyra.*

2. Alfonfus Comes II. de Vimiofo occ. in pr. Alcazar 4 Aug. 1578. *Aloyfia de Guzman, Francifci fil.*

XV.

Francifcus Comes III. de Vimiofo, Comeftab. Lufitan. † 1582.	Johannes *monachus Dominic.*	Ludovicus Com. IV de Vimiofo. *Johanna, Ferdinandi de Castro C. de Basto f.*	Emanuel † in Africa.	Alfonfus † in Italia.	Conftantia, Beatrix, Philippa, Mencia, Johanna, *religiosæ.*

XVI.

Alfonfus de Portugall. Com. V de Vimiofo, March. de Aguiar, cr 1644. *Maria de Mendoza & Moura, Chriftophori de Moura March. de Caftel-Rodrigo f.*	Michael de Portugal. *Epifc. Lamecenfis* † 4. Jan. 1644.	Ferdinandus † in Belgio.	Aloifia.	Philippa, *monialis.*	Ludovicus.	Emanuel.

Ludovicus de Portugall. Comes de Vimiofo, † improlis an. circiter 1655. ux. *De Tavora, Antonii Ludovici, March. de Tavora fil.*	Chriftophorus.	Michael de Portugall. Com. de Vimiofo, † 1681. fine prole legit. *Johanna de Albuquerque.*	Johanna.	Margarita.	Aloifia.	Beatrix.

Francifcus de Portugal, legitimatus à R. Petro II, Comes de Vimiofo. Ux. *Francifca, Emanuelis Tellez de Silva March. de Alegrete fil.*

V I M I O S O.

XI.

Amica *Beatrix de Sousa*, *Martini Alfonsi de Sousa Dom. de Montangu fil.*

XII.

Amica, *Philippa de Macedo.*

XIII.

Martinus de Portugal. *Episcopus Fonchal & Algarbii*, *Patriarcha Indiarum*, pater ex *Catharina de Sousa* amica sua Elisei, *Cubicularii secreti ap. Pium. IV. & Gregorium XIII. Pont. Rom.* & Mariæ, nuptæ *Jacobo de Castro.*

XIV.

Johannes de Portug. *Episcopus Guardiæ.*

Emanuel de Portugallia. Ux. 1. *Maria de Villena*, *Henrici de Meneses f.* 2. *Margarita de Mendoza*, *Emanuelis Corte Real f.*

XV.

Nunius Alvarez de Portug. Ux. *Johanna de Portug. ipsius patruelis.*

1. Franciscus † cælebs.

Henricus de Portugallia. *Anna de Ataide Antonii C. de Chataigneraye f.*

Johannes de Port. occ. in pr. Alcazar. an. 1578. *Maria de Villena*, *Francisci de Sousa Tavarez f.*

2. Johanna nup. *Nuno Alvarez de Portugall. patrueli suo.*

XVI.

Antonius.
Alfonsus.
Johannes.

Margarita.
Maria, ux. *Alvari de Castro V. f. Com. de Mon-Santo*, 1. *March. de Cascaes.*

Emanuel de Portugall. *Aloysia de Villena*, *Emanuelis de Castro Radinha*, f.

Johannes *Commendator Ord. Christi*, † Tingi.
Franciscus Emanuel.
Maria ux. *Ludovici de Almeida.*
Guyomara, nup *Emanuelis de Ataide C. de Chataigneraye.*
Ludovicus de Portug. † Septæ.
Maria, ux. *Petri de Meneses de Castaner.*
Johanna nup. 1. *Lupo de Almeida*, 2. *Emanuelis de Sousa-Coutinho.*

XVII.

Alvarus de Portugallia.

EXEGESIS HISTORICA.

ALFONSUS, Bragantinæ ſtirpis ſator, ſimilem paterno ortum habuit, à Rege ſicut ille, ſed è pellice, genitus: Nunii Alvarez Pereiræ, clariſſimi & ſtrenuiſſimi viri, ſecundi in Luſitania Equitum Magiſtri, filiæ unicæ matrimonio conjunctum pater Barcellorum Comitum creavit, ſocero, cui is titulus à Ferdinando Rege datus fuerat, ultrò concedente. Bragantiæ Ducis dignitate à Petro Duce Conimbricenſi & regni poſt Eduardi Regis exceſſum Procuratore an. 1442. auctus eſt, ingratiſſimus adverſus viri merita, cujus evertendi conſilia mox agitavit, & crimina in eum ferendo Alfonſo V. Regi adoleſcenti rerumque ignaro perſuaſit, ut patruo amoto rempublicam capeſſeret. *(a)* FERDINANDUS ejus filius ſecundo loco natus patri in Ducatu Bragantino ſucceſſit, fratrique natu majori, immaturè, & ſine legitima prole mortuo, in titulis Comitis Ourenſis & Marchionis Valentiæ, jam antea Marchionis Villæ Viciosæ honore ab Alfonſo R. inſignitus. Hujus filius homonymus ab eodem Rege Comes Guimaranii & poſtquàm Iſabellam Ferdinandi Principis Luſit. gnatam uxorem duxiſſet, Dux ejuſdem loci appellatus eſt. Novis idem regnante Johanne II. rebus ſtuduiſſe, & cum Caſtellæ Regibus exitialia reipublicæ conſilia miſcuiſſe deprehenſus, & poſt acceptam à Rege veniam & impunitatem in idem crimen relapſus, capitis ſupplicium ſubiit. JOHANNES ejus frater Montis majoris Marchio & ſeptimus Luſitaniæ Comeſtabilis conjurationis particeps, protinus ſolum vertit, & in Caſtella improlis deceſſit, quò etiam filii Philippus, Jacobus & Dionyſius à matre Iſabella amandati fuere, quàm primum ea de viri captivitate nuncium accepit; ex eis *Philippus* illic deceſſit, *Dionyſius* uxorem & opes reperit, JACOBUS rediit in Luſitaniam gratia delicti impetrata. *(b)* Is deinde an. 1513. ab Emmanuele Rege claſſi in expeditionem adverſus Azamorum in Africa, quæ cùm vectigalis urbs eſſet, ſtipendia jugumque ſæpiſſimè detrectaret, adornatæ, præfectus, egregiè rem geſſit, urbemque primo ſtatim impetu, ſine ullo ſuorum damno, expugnatam, militibus diripiendam permiſit, cujus pœnæ famâ deſertæ mox à Barbaris urbes Tite Almedivaque in Luſitanorum poteſtatem devenerunt. *(c)* THEODOSIUS, eo natus, *Ducis Barcellenſis* dignitatem à Johanne III. Rege accepit, primogenitis Bragantinorum ab eo tempore familiarem. CONSTANTINUS, ejus frater, ejuſdem Regis nomine legationem in Gallia, an. 1549. obiit, ac deinde *Proregis in India* munere laudabiliter functus, in oppido *Eſtremos* vitam cum morte commutavit.

JOHANNES Dux Bragantiæ VI. in regia Henrici Cardinalis inauguratione, d. XXVIII. Aug. an. 1578. facta, *Comeſtabilis* officio, quod inde à morte Eduardi Ducis Guimarani, affinis ſui, vacabat, functus; Regique, equo inſidens, capite aperto & manu enſem vagina deaurata inſignem geſtans, prægreſſus eſt. Gliſcente paulò pòſt de ſucceſſione in regnum contentione, petiit eam nomine Catharinæ uxoris ſuæ, ex fratre Henrici R. natæ, & quia omnes proceres Portugalliæ potentia, & ſubditi ipſius reliquos populos armorum tractandorum peritia ſuperabant, factum eſſe refert *Coneſtaggius*, *(d)* ut fretus benevolentia Henrici, qui ipſi impenſè tum favebat, & rerum imperitus, ſe pænè jam in poſſeſſione regni eſſe ſibi perſuaderet; ſed deluſus & de ſpe ſua dejectus conſilium tranſigendi cum Philippo Rege Hiſpaniæ, eique jus & actionem uxoris Catharinæ omnem cedendi cepit, ampliſſima quæque ſibi ab illo pollicitus; atque adfectus eſt à Philippo ſingulari honore, & creatus *Eques Aurei Velleris*, confirmataque ipſi fuit Comeſtabilis dignitas, nihil tamen obtinuit, quod vel divitias, vel potentiam ſuam augere poſſet. *(e)* THEODOSIUS II. ejus filius, *Dux Barcellenſis*, dum in vivis parens

(a) *Mariana Lib. XXII. Cap. 7.*
(b) *Id. Lib. XXIV. Cap. ult.*
(c) *Vaſconcell. Anaceph. pag. 269.*
(d) *Lib. III.*
(e) *Ib. Lib. VIII.*

parens esset, appellatus, infaustæ Sebastiani Regis in Africam expeditioni interfuit, atque in proelio Alcazariensi captus, sed sine lytro in gratiam Philippi Hisp. R. à Molejo Hameto dimissus est. Trajecto freto cum Gibelterram appulisset, & nuntius de morte Regis Henrici allatus esset, à Duce Medinæ Sidoniæ, qui interesse Regis Philippi censebat, habere illum in potestate, tanquam primogenitum Ducis Bragantiæ & Catharinæ, ad regni successionem aspirantis, ludis & spectaculis detentus est, ita ut aliquandiu non animadverterit, in custodia se esse; doli tandem prudens ad patrem in Lusitaniam scripsit, non esse, quod se brevi expectaret; nolle autem se detentionem suam vel tantillum præjudicare juribus regni, & se justitiam longè vitæ suæ anteponere. Has literas pater Almerinum ad Consilium Procuratorum regni misit, & dolorem quidem magnum se ex filii captivitate percipere significavit; veruntamen non minori voluptati sibi esse, quod ille in ætate adeò tenera patriæ tam amans esset, seque, si opus sit, paratum esse, illum pro salute regni, tanquam victimam quandam sacrificare. Verùm intra paucos dies Dux filii dimissione, Regis Philippi jussu facta, metu illo liberatus fuit. *(f)* Hoc etiam generosæ in Theodosio II. mentis signum aliqui interpretantur, quod à Philippo III. secundi, de quo dictum est, filio, cum is Rex morte patris factus, in Lusitaniam venisset, & ut ille aliquid à se peteret, quo benevolum suum erga ipsum animum declarare posset, postulasset, beneficium accipere tergiversatus fuerit respondendo Regi, sicut *Vasconcellius* literis prodidit: *(g) Tanta, Rex, majores tui, idemque mei in meam domum profusè contulerunt beneficia, ut nullum mihi spatium reliquerint nova denuò expectandi, illud unum à Rege grandioris beneficii loco ducam, si Lusitanum genus, ac proceres cum primis parentis instar amplexabere.* Verùm ex invidia potius & dolore prærepti sibi regni ista à Theodosio prolata esse verba, quàm ex animo opum honorumve contemptore, ex eo, quod *Cajet: Passarellus* retulit, *(h)* apparet; nempè cum Philippum III. cum regio apparatu & pompa Ulisipponem proficiscentem, circa Villamvitiosam excepisset, habuisse eum in animo Regem in arcem conjicere, ibique militibus custodire, donec ablatum redderet regnum; sed amicorum hortatione temerario ab hoc consilio deterritum, attentare tamen statuisse Ulisipponensis animos populi, suisque clientibus ac famulis injunxisse, ut altercandi cum regiis occasiones captarent, rixasque cierent, quò clamore & tumultu excitato factoque plebis concursu, exploraret, utrum in se an Regem studium ejus proclivius esset, eoque ac fortuna favente regnum si posset raperet. Frustratus successu, *ambitione tamen inflatus anxiam atque inquietam*, prout idem autor memorat, *reliquam duxit vitam, atque ad extremum fato cessurus in phrenesim incidit, ita ut non nisi arma conflictus & acies moribundi ab ore fluerent; defunctum quoque domestici regio more regisque insignibus terræ mandarunt.*

JOHANNES *Dux Bragantiæ septimus & Comestabilis Lusitaniæ XIII.* regnum, quod pater avusque concupierant, adeptus est. Nimirum Lusitaniam omnem exteræ dominationis, & regiminis Proregum Gubernatorumve, quos Hispaniæ Reges ei imponere solebant, tædium jam diu ceperat: cumque ad extremum Margarita Sabauda Mantuæ Ducissa, regno præfecta fuisset, muliebre imperium in contumeliam raptum est, atque ingravescente duorum regiorum ministrorum, Didaci nempe Suarii & Michaëlis Vasconcelli, utriusque quidem Lusitani, avaritia injustitiaque & violentia læsa diu patientia in furorem & conjurationem erupit, postquam Catalauni sua defectione exemplum, quod Lusitani imitarentur, præbuissent. His itaque cum constitutum esset jugum excutere & popularem sibi quærere Regem, tres in medium afferebantur è regia prosapia, *Dux Bragantiæ, Dux Averi & Marchio Villæ regalis*; primo cæteris communi consensu prælato, & cum recusantis speciem præberet, ab Antistite Elvensi & uxore ad suscipiendam coronam perpulso, dies defectionis prima Decemb. an. 1640. constituta fuit; ea cùm illuxisset conjurati correptis armis & concursu facto quaterno in regiam irruerunt agmine, eaque facilè occupata, & Vasconcellio, detestabili ac inviso homine, qui in armarium se abdiderat, trucidato, vim adjuvante fortuna Margaritæ Principissæ imperium abrogarunt, & exuto Philippi Hispaniarum Regis obsequio in

(f) *Conest. Lib. IV.* (g) *Anacephal. pag.* 582.
(h) *De bello Lusit. Lib. I.*

in libertatem se asseruerunt, Johannemque Bragantiæ Ducem Regem salutarunt, & urbem magna ingressum pompa d. XV. Dec. corona cinxerunt. Reliquæ deinde urbes & regiones, quæ antiquitus Lusitanicæ ditionis & juris erant, cùm sua sponte novi regis imperio sese adjunxissent, circa stabiliendum & communiendum regnum à popularibus in se translatum ille satagit, & conspiratione ab æmulis adversus se inita aurorum supplicio discussa, (i) paceque cum Batavis, qui in Brasilia & India Orientali nonnulla Lusitanis loca eripuerunt, facta, arma in Castellam Gallæciamque haud improsperè intulit, sed in medio belli cum Hispanis æstu lethali morbo correptus, & vi apoplectica confectus, è vivis excessit, quinquagenario major.

EDUARDUS, qua tempestate regnum Lusitanicum in fratrem translatum est, in Germania Ferdinando Imperatori stipendia faciebat, ignarus rerum domesticarum; hinc eodem propè tempore nuncium de mutatione in Lusitania facta accepit, & custodiæ, jussu Cæsaris, sed instinctu Oratoris Hispanici, mandatus, Viennamque posteà & inde Mediolanum deportatus est; ubi post mediatam è carcere fugam duriter & rei instar habitus, judicioque vexatus morbum ex ægritudine animi contraxit, quo tum custodiæ tum *corporis vinculis exolutus antevertit sententiam judicum*, ut *Cajet. Passarelli* verba mea faciam, qui prolixè & distinctè acta illius in captivitate, ingenium candidum, hincque credulum, nec non hostium suorum dolos & insidias literis prodidit. (k)

Cum Johanne vita defuncto ALFONSUS, filius inter superstites natu major, adhuc impubes esset, mater, dum adolesceret, curam illius & reipublicæ gessit, bellumque adversus Hispanos quanta potuit vi continuando damnum ad Badajocium, quod frustra San Laurentianus Comes *Martinus Alphonsus de Melo* militiæ Lusitaniæ præfectus oppugnarat, acceptum, liberatione Elvi, ab Hispanis obsessi, & prospera cum hostibus pugna ad eundem locum duce Antonio Ludovico de Meneses Cantagnedæ Comite & Marialvæ Marchione commissa resarsit. Post pacem sub montibus Pyrenæis inter Hispanos & Gallos, exclusis Portugallis, factam, quum conditionibus cautum esset, ne istis opem Galliæ Rex ferret, Hispani bellum adversus Lusitaniam ~~acrius redintegrarunt, sed permittente~~ Gallo, ut Fridericus Comes Schombergius, manu strenuorum virorum suæ gentis stipatus, Lusitanis militarem navaret operam, *prælūs* nonnullis, præcipuè *Canalio* prope Estremotium *&* *Montis Clarensi* prope Villamvitiosam, vehementer afflicti, prætereaque Gallorum armis in Belgio impetiti, pacem tandem an. 1668. cum Lusitanis pepegerunt, qua suum in Portugalliam jus abdicarunt. Intereà adoleverat *Alfonsus*, corpore atque animo inde à puero æger, prætereà moribus procax & immanis stolideque ferox, ita ut, referente *Passarello*, insana fortitudinis ostentatione in mortis discrimen bis se implicarit. Exortis inter eum & matrem contentionibus, instinctore *Antonio Contio*, nauci homine quo familiarissimè utebatur, regimen matri ereptum an. 1666. occuparat, haud tamen ab se, sed à gratioso, quem locum post ejectum Senatus decreto Contium *Ludovicus Vasconcellus Comes Castelmeliorius* obtinuit, administrandum. Ipse Principissam Nemuriensem è familia Sabaudica matrimonio sibi junxit, quæ sedecim omnino mensium contubernio ludibriis à viro, injuriis à Castelmeliorio affecta, in cœnobium se recepit; & ut matrimonium dissolveretur, postulavit an. 1667. non impotentiam solùm Alphonsi caussara, sed & quod se ex amicis cuidam prostituere in animo habuisset, ut hærede suscepto regnum sibi in perpetuum stabiliret, quemadmodum in *Pufendorfiana Introductione ad Historiam regnorum Europæ* legimus, ex qua cætera etiam huc pertinentia lubet referre, neque id mihi apud bonos fore crimen spero. Tum vero dicitur ibidem simultatem, regem inter & Petrum fratrem jam diu gliscentem, usque adeò inflammatam fuisse, ut hic, nisi fratri ejusque familiaribus occursum foret, salvum se esse haud posse existimaret. PETRUS itaque indole melior, ingenioque excitatior & cultior, primoribus ac plebe sibi conciliatis fratrem ad regnum abdicandum, & in se transferendum adigit. Alphonsus contra CCLXXX. librarum millia pro reditibus annuis sibi reservavit: domum item Bragantinam cum omnibus, qui ad eam

perri-

(i) *De hac conspiratione singularia dicta sunt in exegesi Tabula XV stemmatis Desideriani*, pag 99.
(k) *De Bello Lusitano Lib. V. p. 230 & seqq.*

pertinent, fructibus. Petrus autem repudiato, dum ille viveret, regio nomine *Principem regentem Portugalliæ*, & Alphonsi fratris, tanquam ad regnum minus idonei, Vicarium se appellari præcepit; fratris quoque conjugem ejus matrimonio, tanquam carnali nunquam consummato copula, solutam ordinum populique consensu, ex Pontificis concessu nuptiis sibi adjunxit; Alphonsum autem, ne quid rerum novarum moliretur, arctissima stipatum custodia in Terceram insulam deportari curavit. Ferunt eo, quo navim conscendit die, erat XXIX Maji an. 1669, subito sævam atque insolitam coortam esse tempestatem, qua non tantum mare inhorruerit, sed etiam navarchus, nautæ, milites, plebsque omnis animo commoti, & perterriti fuerint, cælestis eam iræ signum interpretati. Hinc non defuere, qui postea de illo reducendo atque in integrum restituendo clam consilia struxerunt, quibus Galli Petro, quod Hispanis bello ab eis in Belgio impetitis domi turbas dare nollet, infensi intervenere, & conspiratione an. 1673. cum jam jam in effectum deducenda esset, detecta, & autorum sanguine extincta, Alphonsus in Portugalliam reve&us, & in castrum *Ciutra*, quod septem à Lisbona leucis amœno loco situm est, compactus fuit, ubi reliquam ætatem exegit, mortuusque regia funeris pompa elatus ac tumulatus est. Regina trium tantùm mentium spatio priori marito superfuit, & sub anni exitum de seculo exivit, unicæ mater filiæ, quæ regni hæres anno 1680. declarata, eodemque anno Victori Amadeo, Duci Sabaudiæ, desponsa est; quod matrimonium cùm successu caruisset, ab aliis equidem petita fuit procis, sed ob adversantem sibi usque fortunam contracto mœrore & languore lethi in amplexus ruit, annum agens secundum supra vigesimum. Rumores malignos de genere mortis ejus dispersos diluit autor Anglus *Relationis de aula Portugallica*, in Gallicam quoque linguam translatæ, & erupisse ostendit per *portam eburneam, qua falsa ad cælum mittunt insomnia manes*, quem videsis. (l) Cæterum duplicis, quæ in Lusitania superiore seculo contigit, mutationis historiam fusè & cordatè *Cajetanus Passarellus*, sæpè jam nobis dictus, peculiari opere an. 1684. excuso, literis consignavit, cui quoad posteriorem de Alphonsi exautoratione jungi possunt Commentarii (*Memoires*) Fremondi *d'Ablancourt*, nec non libellus Lutetiæ Paris. an. 1674. editus, & *Relation des troubles arrivés dans la Cour de Portugal en* 1667 & 1668, inscriptus. De turbis verò, quas Petro Regi à Gallis concitatos fuisse diximus legi potest *Valkemerii turbatæ Europæ Historia* Volum. I. pag. 529. & seqq.

PETRUS II. Rex, cùm amissa, ceu dictum est, uxore sua ad secunda transire vota secum constituisset, atque ad *Mariam Sophiam Principem Palatinam* animum adjecisset, Oratorem in Germaniam ad Philippum Wilhelmum, Comitem Palatinum Rheni, & S. Rom. Imperii Electorem, Virginis genitorem, misit Emanuelem *Tellez de Silva*, Comitem *de Villamajor*, qui post tabulas matrimoniales ritè confectas fiduciariis nuptiis Heidelbergæ d. 2. Jul. 1687. sibi solemni more copulatam in Lusitaniam Regi suo adduxit. Ea postquam maritum pulchra & multa prole auxisset, atque adeò subsidiis & firmamentis regni roborasset, eodem quo postremam enixa erat prolem anno ex erysipelate, cum febri continua conjuncto, mortem obiit, ingenti sui desiderio tum Regi, tum domesticis subditisque omnibus, relicto, ab illo mirificè, ab his certatim, ob singulares, quibus prædita erat, virtutes amata. Post septem annorum spatium Petrus quoque mortalitatem explevit, cephalalgia primum correptus, paucisque abhinc diebus lethargo oppressus *Alcantaræ*, quod diversorium est regium, uno ab urbe lapide distans, cùm quadraginta prope annorum spatio regni gubernacula moderatus esset, egregia domi existimatione, & præclara foris fama. Præter liberos legitimos, in Tabula enumeratos, filiam quoque *naturalem* suscepit, quam in monasterio educatam, atque inde cùm nubilis esset exemtam, in conditionem se dignam collocavit; primi quippe procerum Portugallorum, Ducis Cadavalensis, regia, sicut *Tabula quinta* videre est, stirpe sati, gnatis duobus successive nuptui dedit.

Post Petri Regis obitum filius ejus natu maximus, cui in sacro lavacro nomina indita sunt *Joannis Francisci Antonii Josephi*, quique deinde *Brasiliæ Princeps dictus*, anno 1697. Kal. Decembr. *Hæres Coronæ Portugallicæ* à tribus regni Ordinibus declaratus fuit, gubernacula reipubl. capessivit, primoque anni præsentis 1707.

(l) *Cap. VI.*

REX solemni ritu in ipsa metropoli; sub nomine JOANNIS QUINTI, proclamatus atque inauguratus, jure jurando Ordines obstrinxit, & in verba sua adegit. Ad cujus solium gratulantium turbæ non temerarius aut profanus venerator me socians Deum Optimum Maximum precor, ut excelsa indolis Principem Lusitaniæ suæ incolumen florentemque præstet, & virtutibus, quibus effulget, majorem in dies det & facultatem gloriam imperii & novandi & augendi.

Inter agnatos Regis Lusitaniæ gradu proximus est *Comes Oropesæ*, qui tamen non ei, sed Regi Hispaniæ paret, & inter Magnates Castellæ eminet: namque proavus ejus EDUARDUS, Theodosii, secundi hujus nominis Ducis Brangantiæ frater natu minor, Joannis IV. Regis patruus, ducta in uxorem *Beatrice Toletana*, Oropesensis comitatus hærede, sedem fortunarum è Portugallia in Castellam transtulit, atque in Regis Catholici fide permansit. Ejus nepos EDUARDUS II. Navarram Proregis dignatione rexit, & postremò Senatus Italici in aula Matritiana Præses fuit. Hoc natus EMMANUEL JOACHIMUS Comes Oropesæ octavus hac claret ætate, utramque fortunam expertus: cùm enim gratia Regis Caroli II. atque autoritate in aula polleret, illa dejectus, hacque facessere jussus, iterum tamen in pristinum & gratiæ, & autoritatis locum restitutus, & muneribus Consiliarii status, Præsidisque Italiæ auctus est.

AD TAB. IV.

DIONYSIUS de Portugallia, cùm post extremam patris sui, Theodosii, Ducis Bragantiæ tertii, calamitatem solum vertisset, & in Castellense regnum migrasset, uxorem ibi locupletem conditionemque amplam sortitus est: comitatum enim Lemosiensem, Harriam aliasque facultates cum *Beatrice de Castro & Osorio*, in matrimonium ducta, accepit. Erant possessiones istæ olim in patrimonio familiæ *Castrensis*, de cujus vetusto splendore in Exegesi Tabulæ XVII. *Stemmatis Desideriani* dictum fuit; ex illa Ferdinandus Comes Castri *Xerisi* Dom. de *Lemos* & *Sarria*, hæredem post se reliquit filiam suam, *Isabellam*, quam Petrus, Trastamaræ Comes, è regia Castellensi stirpe ortus, in conjugio habuit, atque ex ea, cùm alios liberos, Tabula XVIII. dicti stemmatis enumeratos, tùm *Beatricem* genuit, ad quem Lemosensis & Sarrianæ ditionis hæreditas devenit; hanc ista viro suo, Petro *Alvarez* Osorio, Cabreræ & Riberæ Toparchæ attulit, cujus meritis hanc Henricus IV. Rex Castell. dedit mercedem, ut Lemosium in comitatum an. 1457. erigeret. Petro Osorio & Beatrice Castria natus est filius unicus *Alphonsus*, qui fatum patris prævertit; prole legitima nulla, sed notho post se relicto, cui nomen erat *Roderico*: hunc avus, an. 1483. defunctus, hæredem scripsit, dictum ea propter secundum Comitem de Lemos, factumque patrem ex *Theresia Osoria*, secundi Marchionis de Astorga gnata filiæ unicæ *Beatricis*, quæ Dionysio de Portugallia, superiùs dicto, connubio sociata eundem dote comitatus Lemosensis & dynastiæ Sarrianæ amplificavit. Ex hoc matrimonio nati, eorumque posteri Castrensi scuto & cognomento uti consueverunt, Portugallico planè abdicato, quod tamen hoc seculo Petrus, decimus Lemosii Comes, resumsit, & cum Castrensi conjunxit.

FERDINANDUS Rodericus *de Castro*, Dionysii Portugalli F. quartus Lemosii Comes, *Marchio Sarriæ primus* factus est gratia Caroli V. Imperat. & Regis Hispan. cum legationem apud Pontificem Romanum, ab eo sibi demandatam, ornasset; idem matrimonio, quod cum *Theresia de Andrada* contraxit, Villalvæ Comitatum in domum suam intulit, nepotemque è filio habuit cognominem, qui regno Neapolitano *Prorex* egregia præfuit laude, huicque muneri immortuus est. Eandem spartam filius ejus natu maximus, PETRUS, ab anno 1610. ad an. 1616. ornavit, FRANCISCUS autem, hujus frater, Siciliam ab an. 1616. ad an. 1622. rexit; eum novis locupletavit possessionibus uxor *Lucretia Gattinara de Legnano*, videlicet Comitatu Castrensi & terra Taurisanensi, Ducatus dignatione macta, in regno Neapolitano. Genus Lucretia duxit à *Mercurio Arborensi de Gattinaria*, Cancel-

Cancellario Caroli V. Imp. celebratiſſimo, & ad extremum Rom. Eccl. Cardinali creato d 13. Aug. 1529. mortuoque d. 5. Jun. anni ſequent. Is ex uxore legitima, *Andrietta de Advocatis*, Vercellenſi fœmina, unicam ſuſcepit filiam, *Eliſam*, quam Alexandro *de Legnano* Comiti *de Settimo* nuptui dedit; ex hoc matrimonio nati ſunt, *Antonius* & *Mercurius*; à poſteriore *Comites Valentiæ & Septim in Taurinis* deſcenderunt; prior verò *Comes Caſtri* & Magnus Cancellarius in regno Neapolitano fuit, paterque ex *Portia Columna* Mercurii de Legnano & Gattinara. Hic cum *Victoria Aquaviva* genuit *Alexandrum* Comitem Caſtri, quo & *Victoria Caracciola* ſata eſt *Lucretia*, uxor Franciſci Caſtrii à quo digreſſi ſumus. Iſte poſtquam è Sicilia in Hiſpaniam reverſus, ibique Conſiliariis ſtatus regiis adſcriptus fuiſſet, ſatietate vitæ civilis & negotioſæ ad extremum correptus eſt, atque in monaſterium S. Facundi ſeceſſit, aſſumpto nomine *Fr. Auguſtini de Caſtro*, & tandem in Hoſpitali S. Joannis in urbe *Burgos* vitam cum morte commutavit.

Liberis ejus immatura morte maximam partem ſublatis, ſolus ſuperfuit FRANCISCUS, qui cum pater cilicium ſumeret hæreditatem ejus adiit, & Philippum IV. Regem ſplendido comitatu ad Caſtra Catalonica an. 1642. ſecutus eſt, à quo Aragoniæ Prorex conſtitutus Cæſar Auguſtam magnificè intravit d. 2. April. 1650. caſtrumque *Monteleon*, Aragoniam & Jacceńſes montes ſeparans, è manu Gallorum recuperavit. Sardiniæ poſteà Prorex inſulam peſte deſolatam contra hoſtium inſultus ſtrenuè defendit. Idem ex filio Petro, Prorege Peruviano, avus eſt GINESII, undecimi Comitis de Lemos, quo nomine hac clareſ tempeſtate, licèt ob infortunium, quod una cum uxore ſua ſubiit, deliteſcere jam cogatur virtus ejus. Prole is deſtituitur, quare MARIA ANTONIA Caſtria, ex Salvatore fratre ipſius, nata, ampliſſimarum, quibus pollet, facultatum hæres habetur: huic mater eſt, cui ex paterna hæreditate Marchionatus Almicquanenſis, ex Cordubenſi familia in domum Centurionum, Eſtepæ Marchionum tranſlatus, cum aliis terris prædiiſque benè multis, obvenit, quæque nunc vivit in conjugio Joannis *de Palafox & Rebolledo*, quinti Marchionis *de Ariza*, ex quo etiam aliquot ſuſcepiſſe fertur liberos.

RODERICUM *de Caſtro*, quem Petrus quintus Comes de Lemos è ſecundo ſuſcepit matrimonio, Archiepiſcopum Hiſpalenſem & Rom. Eccl. Cardinalem dixere fratres *San Marthani*, & Pater *Anſelmus* in Hiſtoria Geneal. familiæ Regiæ Gall. nec non *Rittershuſius* in Tabula Geneal. Comitum de Lemos, ſed allucinati ſunt, per errorem ex homonymia eis ſubortum: nimirum *Rodericus de Caſtro*, qui Hiſpalenſem Eccleſiam rexit, atque an. 1583. à Papa Gregorio XIII. Cardinalis creatus, anno ſeculari mortuus eſt octogenarius, non fuit, nec eſſe potuit per ætatem, filius dicti Comitis de Lemos quinti; fuit autem patris ejus *Ferdinandi Roderici, quarti Comitis de Lemos, frater uterinus*, ab Alvaro Oſorio, cui Beatrix de Caſtro poſt Dionyſii Portugalli obitum, ſecundis nuptiis in manum convenit, genitus, quemadmodum *Alfonſus Lopez de Haro* in Nobiliario (a) & *Ciacconius* in Hiſt. Pontif. & Cardin. (b) disertè referunt. Iſte verò noſter Rodericus *Archidiaconus Alcarazenſis, Canonicus Toletanus, Inquiſitor & Aſſeſſor Conſilii generalis & Supremi S. Inquiſitionis* fuit, cumque ingentes aleret ſpes morte abreptus eſt, quemadmodum *Harus* loco citato memorat.

AD TABULAM V.

NUNIUS Alvarez, ſecundus hujus nominis Ferreiræ Marchio, Franciſci filius natu major, ejuſdemque ſicut in avitis bonis, ita etiam in munere ſupremi Oeconomi (*Major domo major*) regiæ Luſitanicæ ſucceſſor, Ducis dignitate à Joanne IV. rege auctus, eaque terræ Cadavalenſi annexa eſt, hæc in Caſtrenſis familiæ, ſæpè jam memoratæ, ditione olim fuit, & per matrimonium Joannæ

(a) *Lib. V. Cap.* 12.
(b) *Tom. IV. Pag.* 74.

Joannæ de Castro cum Ferdinando, primo Brigantiæ duce, in Portugallicam transiit. Est ille procerum Lusitanicorum eminentissimus, non solum ob summam generis nobilitatem, amplissimasque, quibus pollet, opes, sed etiam ob præclaras animi ingeniique dotes, quibusvis in Republica, tam togæ quam sagi, muneribus haud impares, quemadmodum autor relationis Anglicæ de aula Portugallica sub rege Petro II. testatur; atque hanc, ait, virtutem autoritatemque suam nec opis externæ nec phalerarum ad populum indignum ducere, hincque cultu & habitu paulum à privato discrepante uti, & lectica minime ad fastum composita vectum, nec nisi unico equite, supremus quippe equestris militiæ præfectus est, stipatum in publicum prodire. Addit idem scriptor esse illum familiarem Inquisitorum, atque in hac societate, cui quotquot aliquo in Portugallia loco nati sunt nomen dare ament, ea gaudere prærogativa, ut in publica fidei actione, ceu vocant, cum nempe rei ad audiendam sententiam solemni processione in publicum spectaculum producuntur, cæteris nobilibus apud miseros illos custodum & stipatorum vices explentibus, ipse janitoris munia obeat. In tertio idem jam vivit matrimonio, prolemque cum singulis uxoribus, sed cum tertia numerosiorem, genuit: natas quatuor in familias se dignas elocavit; inter matres tres adoleverunt, quorum natu maximo, Ludovico, Petrus II. Rex Ducis dignatione macto filiam suam naturalem nuptui locavit; cumque is præmature vita caruisset, fratri ejus Jacobo potestatem fecit succedendi in defuncti titulum thalamumque, quo is æque ac ille sterili hactenus usus est. Naturales quoque Duci Cadavalensi esse liberos accepimus, natas videlicet duas, Vestalibus adscriptas, nec non filium, cui Nomen Junio Alvarez Pereyra, qui pariter Ecclesiastico vitæ generi mancipatus Rector est Universitatis Conimbricensis.

Constantino, propatruo Ducis Cadavalensis, natus FRANCISCUS *Melius* clarissimum sibi virtute sua, sagi ac togæ artibus instructa, nomen, amplissimosque honores peperit. Fuit Eques Ordinis Christi, & quinque Commendarum in Lusitania Commendator, cumque Lusitania ad defectionem prolapsa peculiarem sibi elegisset Regem, in fide obsequioque Regum Hispaniæ permansit, & prudentiam ac fortitudinem suam ita Philippo IV. probavit, ut maximis ab eo muneribus & negotiis dignus, iisque par haberetur; itaque inter consiliarios status ac belli adlectum ad Principes omnes Italiæ & Ferdinandum III. Cæsarem Legatum extraordinarium misit, deinde *Siciliæ Proregem* constituit, quam spartam cum ab anno 1639. usque ad an. 1641. ornasset, ad Insubres se conferre, & supremam ibi militiæ Hispanicæ præfecturam suscipere, jussus est; pari postea munere in Belgio functus, pro pace generali sancienda *Plenipotentiarius*, ac tandem ineunte anno 1642. *Belgii ac Burgundiæ Gubernator* declaratus est; ea in provincia post Ariam recuperatam, & expugnatam brevi sed acri obsidione Basseam, Gallorum exercitum apud Castellettum sub ductu Comitis de Guiche, qui deinde Marescallus de Grammont audiit, securius agentem, d. 26. Maji anni modo dicti, aggressus est, magnaque edita cæde, & captis plus millibus, quos inter Ranzovius & Rupilaurius eminuere, fudit, & insigni præda potitus est; sed tam egregiæ fructum victoriæ corruperunt inopportuna Comitis de Olivares, penes quem summa consiliorum in aula Hispanica tunc erat, mandata, & maxima clades, qua anno proximo d. 17. Maji Hispani vicissim à Gallis apud Rocroyam affecti sunt, cuique ipse Franciscus Melius scipione abjecto vix fuga se eripuit. Anno 1644. præfectura & militia Belgica solutus rediit in Hispaniam, ubi supremum explevit diem, jam antehac à Rege *Comes de Azumar & Marchio Villescæ Turrisque de Laguna* creatus; quibus in titulis ei successit gnatus unicus CASPAR CONSTANTINUS. Is morte abreptus subitanea, cum è legitimo toro prolem nullam, sed filium parvulum ex *Maria Ruiz*, nobili muliere, utcunque susceptum, post se reliquisset, dictum JOSEPHUM FRANCISCUM *de Melo*, lis inter hujus tutores & Ducem Cadavalensem de possessionibus defuncti orta est, in qua ille superior discessit, per sententiam an. 1685. latam atque ex eo tempore *Marchio tertius de Villescas* salutatur. (a)

AD

(a) *Lud. de Salaz. Hist. Geneal. Silv. Lib. XII. Cap. 3.*

AD TAB. VI.

GEORGIUS Portugallus Comitis *de Gelves* titulum à Carolo Imperatore & Hispaniæ Rege accepit, decoramentum virtutis, qua exsplendescebat, & mercedem servitiorum, quæ illi præstitit. Cum in aliam cognatam huic domum transmigrasset titulus iste, matrimonio *Leonoræ*, quæ Georgii proneptis, & quarta Gelvesiæ Comes erat, *cum Ferdinando Castrio*, reversus tamen mox est in pristinam familiam, cum Cathatina, Leonoræ & Ferdinandi gnata, Alvaro Portugallò nupsisset.

Hujus genitor NUNIUS Portugallus in patrimonium titulosque familiæ Colonensis, cum virilis & legitima ejus stirps emarcuisset, successit jure ab avia paterna, quæ Didaci S. Jacobi Coloni, primi Ducis *de Veragua* filia fuit, derivat. Natus iste erat Christophoro *Colon*, vulgò *Columbo* dicto, ex aspero ignobilique Arbizolo Liguriæ vico juxta Savonam, ceu *Jovius* (b) refert, orto, & nauta famosissimo. Hic cùm primùm ex Americana navigatione auspiciis Ferdinandi & Isabellæ Regum Hispaniæ suscepta, reversus esset, *Admirantis* titulo ab illis mactus est, ob Admirandum scilicet facinus detecti Novi orbis, sicut nonnullis videtur, originem vocis, qua deinde Præfecti marium insigniri consueverunt, inde derivantibus. (c) Addidere Colombo iidem Reges dignationem Protegis & Suprimi Præfecti in terris ab ipso detectis. Uxorem habuit Philippam *Muniz de Mello* & ex ea, sicut *Alph. Lopez de Haro* tradit, filios duos, *Didacum* & *Ferdinandum*; at hunc, qui literarum studiis deditus res à genitore gestas suo illustravit stylo, ex *Beatrice Henriquez* citra conjugium procreatum esse *Nic. Antoniq* in Bibliotheca Hisp. perhibet. *Didacus* in honores successit paternos eosque auctos titulis *Ducis Beraguæ Marchionisque Jamaicæ & Magnatis Hispaniæ*, à Carolo V. Imperatore an. 1537. sibi collatis, ad gnatum LUDOVICUM transmisit. Huic à Philippo II. Rege titulum Ducis Beraguensis mutatum fuisse an. 1557. in titulum Ducis Vegæ *Alfonsus Harus* (d) refert; additque Vegam urbem esse insulæ S. Dominici, dictæ antehac Jamaica, quemadmodum etiam Vega appellata olim fuerit Sevilla; sed Vegæ nulla superesse vestigia, Sevillam è contra hodieque extare geographi recentiores perhibent; insula priscum Jamaicæ nomen servante; eam à Christophoro Colombo detectam & à Diego ejus filio Regibus Hispaniæ tributariam factam, Angli medio hoc seculo in suam redegere potestatem. (e) Cæterum Ludovicus Columbus cùm è tribus uxoribus, in diatyposi quam Tabulæ VI. subjunxi nominatis, quarum secundam primæ viventi, tertiamque illis ambabus in India superstitibus superinduxit, prolem masculam nullam sustulisset, prætereaque ejus è fratre nepos idemque gener in gnata unica Philippa, improlis de vita migrasset, transiere facultates ac dignitates Colonensis familiæ in domum Lusitanicam, obtinuitque eas post longa cum Marchionibus *de Guadaleste* stirpis Cardonensis litigia NUNIUS *Portugallus*, è Ludovici Columbi sorore ortus, Alvari II Comitis de Gelves filius natu minor.

ALVARUS Portugallus, Nunii F. Quintus Dux Beraguæ & Vegæ numeratur; is avitum Comitis de *Gelves* titulum in domum suam reduxit matrimonio cum Catharina Castrensi, ejus hærede, contracto, sicut superius dictum fuit. PETRUS NUNIUS, ejus filius, Prorex Novæ Hispaniæ constitutus, cum vix illic appulisset, mortem obiit; eo natus PETRUS EMANUEL avitorum in præsentia mensuram implet nominum; hunc ætate & virtute florentem Rex Hispan. Gallæciæ primò dein an. 1679. Valentiæ præfecit: hanc verò provinciam cùm cepisset, &

L latro-

(b) *Elogiorum Libro VII.*
(c) *Dapper. America pag.* 46. *Add. Becman. Notit. Dign. Dissert. XI. Cap. III.* §. 13.
(d) *Nobiliar. p.* 304.
(e) *Dapper. l. c. p.* 188. *Conf. l'Amerique Angloise pag.* 28. *& seqq.*

latronibus, quibus illa scatere fertur regio, coercendis intentus, quendam eorum antesignanum, qui monachus fuerat & cucullum abjecerat, in flagranti comprehensum, in furcam egisset, gravem Archiepiscopi Valentiensis omnisque Ordinis Ecclesiastici contraxit offensam, factumque est autoritate, qua id hominum genus pollet, ut non tantùm à provincia revocaretur, sed etiam procul ab aula suum colere agrum juberetur. Aliquot autem annorum spatio elapso, adversariis suis superior Regis gratiam recuperavit, atque ab eo inter Equites Ordinis Aurei Velleris cooptatus, triremium Hispanicarum præfectura auctus, & denique Proregis & Supremi Capitanei Siciliæ munere mactus est, quam spartam an. 1696. susceptam usque ad annum 1699. ornavit, quo in Consiliariorum status intimorum numerum allectus est.

AD TAB. VII.

ALFONSO Portugallo, Ferdinandi I. Ducis Bragantiæ filio, Comitis Farensis axioma Rex Alfonsus V. contulit, Odemirensem verò Comitatum uxor Maria Noroniana, Regio Castellensi sanguine creta, attulit; hinc uterque titulus in filio eorundem natu maximo SANCTIO conjunctus est, qui etiam Castellanus Estremosensis (*Alcayde Major de Estremoz*) fuit. Huic ex iterato matrimonio pulcra fuit proles: In posteris filii ejus primogeniti ALFONSI, quem à Mauris patre superstite neci datum esse ferunt, Comitum Fari & Obemitæ stirps propagata fuit: Inter gnatos è secundo ortos toro FRIDERICUS inprimis memoria dignus est, qui unà cum matre in Castellam profectus, cùm ea Mariæ Imperatricis, Caroli V. filiæ & Maximiliano II. nuptæ, gratiam penitus sibi peperisset, munere Primi Equitis (*Cavalleriço Mayor*) apud dictam primò Imperatricem, deinde apud Isabellam Reginam, Philippi II. Regis uxorem, functus, & in Ordine militari S. Jacobi *Commendatoris de los Santos* dignatione mactus est. Ex latifundiis & facultaribus suis Majoratum fundare in animo habens, sed morte præventus, uxori suæ Margaritæ Borgiæ destinata exequenda reliquit; illa itaque octavo statim à viri obitu die coram Notario publico fundationem illam ad effectum deduxit, quæ in gratiam quidem & commodum filii unici instituta, postquam is immatura abreptus esset nece, ad gnatam transiit, ea lege ut fidei commisso illo fruituri nomine & insignibus Lusitanicis utantur; id quod in familia Silvana, in quam illa collocata fuit, usu receptum est. (f)

Inter gnatos, quos SANCTIUS hujus nominis secundus, Odemiræ Comes Quartus, è Margarita de Villena cognominata, sed è Silvana gente orta, genuit, duo, natu majores, nempe ALFONSUS & ANTONIUS, in fatali illo prœlio Africano apud Alcazarem vitam amiserunt. Prior gnatum parvulum post se reliquit, SANCTIUM III, in quo Sanctii Primi propago emarcuit.

FERDINANDUS, Alfonsi primi Comitis de Faro filius natu minor, lineam Dominorum & Comitum *de Vimiero* condidit, è qua nova Comitum *de Faro* progenies exorta est, sed ea pariter & omnis Vimierensis stirps virilis extincta esse videtur; nisi fortè SANCTIO Vimierensi, Francisci Comitis dignatione à Philippo III. Rege Hisp. aucti filio, quem in Belgio uxorem duxisse mortemque obiisse *Anselmus monachus* in Historia Genealogica familiæ Regiæ Francicæ retulit, aliqua supereft propago; Farensis Comitatus ad extremum devolutus est ad Johannam Julianam, Dionysii II. gnatam, quæ nullos è duobus viris suscepit liberos, hæredemque domus suæ nacta est patruum, FRANCISCUM, ad quem Odemiræ quoque comitatus post Sanctii de Noronia obitum delapsus erat. Is inter duces bellicos Joannis IV Regis eximium tenuit gradum, deindeque juventæ Alfonsi ejus filii & successoris veluti moderator fuit, qua dura provincia per mortem exso-

(f) *Salazar Hist. Geneal. de Silva*, Parte II. p. 557.

exsolutus, gnatam unicam post se reliquit, cujus filia itidem unica è secundo illius cum Duce Cadavalensi matrimonio suscepta, cùm præmaturè decessisset, Farensis pariter & Odemiranus comitatus Coronæ iterum sunt incorporati.

AD TAB. VIII.

ALFONSUS, primi Ducis Bragantini filius natu maximus, à Rege Alfonso V. cùm ipsius sororem Eleonoram ad Fridericum Imperatorem, cui desponsa erat, deducturus esset, *Comes Ourenii & Valentiæ Marchio*, an. 1450. creatus est; jam anteà Eduardi Regis, patrui sui, nomine legatione in Concilio Florentino an. 1438. habito functus. Legitimam tori sociam non habuit, & naturæ debitum persolvendo patrem antevertit, unde factum ut huic in Ducatum Bragantinum filius secundogenitus succederet. Ex amica verò, quæ illi pro uxore fuit, gnatum sustulit cognominem, cui Johannes II. Rex Episcopatum dedit Eborensem, patrem, priusquam Ecclesiasticum suscepisset munus, factum ex amica FRANCISCI Portugalli. Hunc Emanuel Rex Comitem *Vimiosi* creavit & rerum suarum Administrum constituit, quem locum etiam regnante Johanne III. Emanuelis filio, tuitus est, & denique apud Johannem Principem Lusitaniæ, istius gnatum, supremam cubiculi præfecturam obiit.

ALFONSUS secundus Vimiosi Comes, Francisci F. Sebastiani Regis Cubicularius & comes in profectionibus Africanis fuit: in priore (referente *Conestagio (g)*) cum rex ei curam commeatus comparandi commisisset, tam malè hoc officium administravit, ut si Regi vel in Africa, vel in mari paulò diutius hærere usu venisset, omnibus fame moriendum fuisset. Inde æmuli ejus occasionem sumserunt eum accusandi apud Regem, cujus etiam animus ex illo tempore ab illo erat paulò alienior. Alfonsus, homo ambitiosus & astutus, ad voluntatem & usum Regis se accommodabat, quamvis fortasse non ignoraret institutum illius esse perniciosum & temerarium. Itaque cum in Africam appulisset exercitus, licèt vulgò putaretur iter terrestre è re non esse, tamen id magis quàm maritimum suasit, duabus de causis, primùm ut regi morem gereret, secundò, ut profectione ob penuriam commeatus impedita ministri, quibus cura ejus demandata erat, in regis indignationem ferirentur, quibus ipse percussus fuerat. Sed veteri locum præbuit verbo: *malum consilium consultori pessimum*, nam & ipse in funesto apud Alcazarem prælio occubuit.

FRANCISCUS Comes Vimiosi III. Alfonsi F. in pugna, de qua modò dictum est, captus, recuperata libertate, cum Johanne Portugallo Episcopo Guardensi & Emanuele ejus fratre, patruis suis, altiores quàm pro fortuna sua spiritus ducentibus, & Henricum Cardinalem, defuncti Regis propatruum ac successorem, odio & contemtui habentibus, conspirationem inivit, & Antonii Prioris Cratensis partibus adhæsit, à quo cùm Rex declaratus esset, *Comestabilis Portugalliæ* dignatione mactus fuit. Eundem cum adversa conflictantem fortuna & Lusitania excedere coactum, in Galliam secutus, pugnæ navali prope insulas Assoras, qua Gallica classis, Antonio auxilia portans, duce Philippo Strozzio, ab Hispanica, cui Alvarus Bassanus Marchio S. Crucis præerat, superata est, interfuit, sed gravissimè vulneratus & captus biduum tantùm supervixit. *Erat*, Conestagio judicio, *juvenis multis ornatus corporis & animi dotibus, sed quas comitaretur puerilis quædam vanitas, quæ eum ita obstinatum reddiderat. Nihilominus tamen omnes, qui eum norant, morte ipsius doluerunt, quia natura erat amabilis. (h)*

LUDOVICUS Portugallus fratri Francisco in titulum Comitis Vimiosensis successit, atque extremam vitæ partem inter monachos Dominicani Ordinis, instituta ejus professus, exegit, uxore cùm monialibus Discalceatis in cœnobio S. Sacramenti Lisbonensi victitante; ea ambos religio incesserat. Filii eorum ALFONSUS & MICHAEL post conversionem summæ rerum in Lusitania novo Regi

(g) *De Portug. & Castell. Conjunct. Lib. II.*
(h) *Op. cit. Lib. IV. & IX.*

Regi egregiam præstitisse prædicantur operam, cui remunerandæ is Alfonsum inter Consiliarios Status cooptavit, & titulo Marchionis *de Aguiar* auxit, Michaeli autem Lameci Præsuli creato legationem apud Urbanum VIII. Pontificem Romanum obeundam demandavit, honorificum munus, sed illa tempestate arduum, neque exoptato mactum eventu: quamvis enim urbis ingressu interdictus non fuisset, haud tamen regii Oratoris honoribus cultus, & absque responso ab Urbano dimissus est. (*i*) Reversus ad penates & Lisbonensis Archiepiscopus designatus, antequam hanc susceperet spartam, vivis exemtus est.

Alphonso Marchioni de Aguiar LUDOVICUS, filius natu maximus, successit, sed solùm in comitatu Vimiosensi, idem vitam immatura finivit morte, in sphæristerio, orta fortè inter æquales rixa, interemptus. Hujus facti mentionem *Fremontius d'Ablancourt* in *Memoriis* suis injecit, verbis sequentibus: *Vers la fin du regne de Dom Jean le Comte de Castelmelior & six autres Fidalgues de son âge eurent querelle contre d'autres jeunes Seigneurs dans un jeu de paume, ou on tua un Comte* de Vimiose, *qui tiroit sa naissance d'un fils naturel d'un Roi de Portugal. Le Roi D. Jean fut si indigné de ce meurtre, que tous les complices furent contraints de sortir du Royaume, & voyagerent en Italie, en France & ailleurs avec la devise d'une hydre. Après la mort de D. Jean on fit leur paix, & ils furent retablis dans leurs emplois.* (*k*)

Ludovici morte MICHAEL, ejus frater, Comes Vimiosi factus est, qui vitam ad annum ætatis quinquagesimum & primum produxit, & prole legitima destitutus filium naturalem, tres tunc annos natum, hæredem instituit; quam institutionem Petrus, Princeps Regens illo temporis tractu appellatus, ratihabitione sua corroboravit, illumque ephebum factum aliis etiam auxit beneficiis, uxorem idem accepit magna & vetere prosapia, alio loco recensenda, illustris viri & supremi sub defuncto status ministri filiam.

(i) *Vid. Cajet. Passarell. de Bello Lusit. sub fin. Libri II.*
(k) *Memoires de Monf. d'Ablancourt. p.* 113.

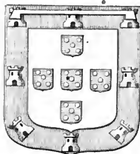

STEM-

STEMMATIS REGII
LUSITANICI
STIRPS ALENCASTRENSIS

& ex ea prognatorum

Ducum de Aveiro & Abrantes, Marchionum de Portoseguro & Valdesuentes, Comitum de Figueiro.

ALENCASTRENSIS stirpis proceres scutum Lusitanicum scabello duorum pedum argenteo *(d'un lambel d'argent de deux pendants)* distinguere, limbumque *octo turribus* ornare, *Ludovicum Salazarium de Castro* testem habemus, qui in præclaro de familia *Larana* opere, *Tomo II. pag.* 222. Ducum *de Aveiro* scutum ita ut hîc delineatum est exhibuit.

STEMMATIS RE

TABU

RAMUS ALENCASTRENSIS

EJUSQUE

DUCES DE AVEIRO

XIII.

GEORGIUS de Portugallia, Johannis II. Regis filius *naturalis*, è *Johanna Mendozia*, Dux Conimbricæ, Dom. Turrium Novarum & Averii, Ordinum milit. S. Jacobi atque Avisii Magister, natus an. 1481.

XIV.

Johannes de Alencastro, Marchio de Torres novas & Porteseguro, DUX de AVEIRO. *Juliana de Meneses*, *Petri* III. M. *de Villareal. f.*

Helena d'Alencastro, *Commendatrix monasterii Ord. Sanctorum.*

Alfonsus de Alencastro M. Commendator in militia S. Jacobi. *Jolanta*, *Johannis Continuo C. de Redondo f.*

XV.

Georgius de Alencastro, II. Dux de Aveiro, M. de Torres novas, occ. in pr. Alcazar. in Africa 1578. Ux. *Magdalena Giron*, *Joh. Tellez Giron Com.* IV. *de Urenna Du. de Ossuna f.*

Petrus Dionysius de Alencastro. *Philippina de Silva* IV. *Com. de Portalegre*, *Johannis de Silva f.*

Juliana de Silva, † paulò post patrem.

Georgius de Alencastro, occ. in pugna Alcazar 1578.

Isabella, sponsa *Com. de Tentugal in Africa desiderati.*

XVI.

Juliana de Alencastro III. Ducissa de Aveiro, nupta *Alvaro de Alencastro*, *propatrui sui filio.*

Georgius de Alencastro, IV. Dux de Aveiro & de Torres novas, † 8. Sept. 1631. Ux. 1. *Anna Doria*, *Andreæ Pr. de Melfi f.*
2. *Anna Maria Manrique Bernardini de Cardenas*, *D. de Maqueda & Nasara f.* † 17 Dec. 1660.

Maria-na. Beatrix. Luisa. *moniales.*

Maria uxor tertia *Maurici de Silva Com. de Portalegre ducta* 1625, † 1682.

XVII.

2. Raimundus de Alencastro, V. Dux de Aveiro & Torres novas, nec non VI. de Maqueda, † improl. 5 Dec. 1665. *Clara Luisa de Ligne*, *Claudii Lamorals Princ. de Ligne f.*

Johannes. † *ær.*

Maria de Guadalupe de Alencastro V. Ducissa de Aveiro, uxor *Emanuelis Ponce de Leon*, *Ducis de Arcos* VI.

Aloisia. † *puella.*

GII LUSITANICI.

L A IX.

S I V E L A N C A S T R I C U S

P A R S P R I O R

E T A B R A N T E S.

XIII.

Uxor, *Beatrix de Melo, Alvarii Portugalli Com. de Tentugal filia.*

XIV.

LUDOVICUS de Alencastro. VID. TAB. SEQ.	Jacobus *Episc. Septæ.*	Philippina,	Maria, *monales.*	Isabella.

XV.

Alvarus de Alencastro, III. Dux de Aveiro cum ux. *Juliana, Georgii patruelis sui filia & herede.*	Emanuel de Alenc. M. *Commendator in militia S. Jacobi.*	Beatrix, *Commendatrix monasterii Sanctorum.*	Helena.	Maria,	Philippa, *moniales.*	Anna.	Hieronymus *nothus*, Prior Turrium novarum, à quo posteritas.

XVI.

Alfonsus de Alencastro, M. de Portoseguro & de Val de Fuentes, I. Dux de ABRANTES, † 28 Mart. 1654. *Anna de Sande, Alvari M. de Val de Fuentes f.* 1635. † 26 *Jan.* 1649.	Johannes, *monachus Ord. Dominic.* dictus *Pater Hyacinthus.*	Petrus *Episc. Guard. & post nepotis ex fratre excessum è Lusitania* Dux de Aveiro. † 1673.	Antonius.	Ludovicus de Alencastro † 1664. improlis: *Teresia Maria de Savedra M. de Malagon.*	Jolantha nup. *Laurentio Perez de Castro Com. de Basto.*	Magdalena ux. *Dionysii Com. de Faro.*

XVII.

Augustinus de Alencastro, II. Dux de Abrantes, M. de Porteseguro, Sardoal & Val de Fuentes, Com. de Mejorada. *Iohanna de Noronna, Ferdinandi Duc. I. de Linnarez, f.*	Maria de Alencastro, nup. *Petro de Leyva & de la Cerda, III. Com. de Bannos, VI. March. de Ladrada.* 1654. d. 28. Mart.

XVIII.

Ferdinandus de Alencastro M. de Valdefuentes. *Leonora de Silva, Isidori de Silva & Portugal. March. II. de Orani f. ducta* 1686. † 1692.	Johannes de la Cruz. *Clericus.*	Anna Augustina, *monialis.* Isabella, nx. *Bernardini de Carvajal II. Com. de Enjarada* 1686.	Josepha.	Emanuelis Francisca nup. *Iosepho de Bernardino de Bazar & Benavides, VI. March. de S. Cruz,* de *Viso & de Bajona.* 1690. post mariti mortem *monialis.*

Augustinus, † *puellus.*	Ignatia, † *puella.*

FAMI-

FAMILIÆ LANCASTRICÆ

XIV.

LUDOVICUS de Alencaſtre, Georgii de Portugallia Ducis Conimbricæ F. tertius, Magnus Commendator Ordinis militaris Aviſiani.

XV.

Ludovicus de Alencaſtre II. Magnus Commendator Ord. Aviſ.
Philippa de Meneſes, Jacobi de Silveira II. Com. de Sortella f.

Beatrix, uxor 2. *Theodoſii Portugalli Ducis Bragantiæ.*

Anna *Commendatrix Sanctorum Ord. S. Jac.*

XVI.

Franciſcus Ludovicus de Alencaſtre, Magnus Commendator Ord. Aviſ. Comes de Alcannede cr. 1653. † 1662.
Philippa de Mendoza, Emanuelis de Vaſconcellos f.

Magdalena nup. *Johannes Lobo, VI. Barons de Alvito.*

XVII.

Petrus de Alencaſtre Com. de Figneiro.
Magdalena, Ludovici de Silvera C. de Sortella f.

Antonius, *Monachus Ord. Chriſti.*

Carolus, *Clericus.*

Veriſſimus de Alencaſtre, M. Inquiſitor Luſitaniæ, *Archiepiſc. Bragæ, Rom. Eccl. Cardinalis* cr. 1686. † 13. Dec. 1692. æt. 82.

Joſephus de Alencaltre, *Epiſc. Leyriæ*, 1678. *M. Inquiſitor Luſit.* 1693. obiit Menſe Sep. 1706.

Magdalena.

XVIII.

Ludovicus de Alencaſtre Comes Villanovæ.
Johanna de Meneſes, ... Com. Tavera f.

Maria.

L A X.

PARS ALTERA.

XV.

Uxor, *Magdalena de Grenade, Infantis Johannis de Grenade, ex priscis Granatensibus Regibus orti, F.*

XVI.

Johannes de Alencastre, Commendator *de Corucbe*, † 1614. Ux. 1. *Paula de Tavora, Laurentis Perez de Tavora f.* 2. *Philippa, Alfonsi de Castelblanca f.*

Maria nup. *Johanni Gonzalez de Camara, II. Com. de Calleta.*

Magdalena uxor *Johannis de Silvera Com. de Sortella.*

XVII.

1. Catharina uxor 2. *Ferdinandi Martinez Mascarennas.*

2. Laurentius de Alencastre Commendator *de Corucbe* in Ord. Avis. *Agnes de Noronna Roderici Tellez de Meneses, VIII. Du. de Ugnon f.*

Georgius de Alencastre, occ. à Barbaris in Mozembica.

XVIII.

Rodericus de Alencastre Commendat. *de Corucbe. Agnes de Castra, Johannis de Silva Tello de Meneses I. Com. de Aveyras f.*

Mariana nup. 1. *Gregorio de Castelbranco, C. de Vilanova de Portiman,* 2. *Ludovico de Silva Tello II. Com. de Aveyras*

Petrus de Alencastre, † improlis. *Margarita, Ferdinandi Tellez de Meneses I. Com. de Ugnon f.*

XIX.

Laurentius de Alencastre, Commendat. *de Corucbe.* Ux. *Isabella de Meneses, Antonii Ludovici de Meneses Com. de Cantanbede & March. de Marialva f.*

Johanna Luisa nup. 1. *Roderico Tellez de Meneses, II. Com. de Unnon.* 2. *Francisco de Saa & Meneses, III. Com. de Penaguiam, I. March. de Fontes.*

Johannes de Alencastre, Prorex Brasiliæ.

Ux. *Maria de Portugal, Petri de Almeyda f. & heres.*

Mariana uxor *Ludovici Cataris de Meneses, Castellani in Alenquer.*

XX.

Rodericus de Alencastre.

Ux. . . . . *Roderici de Meneses f.*

Petrus de Almeyda.

EXEGESIS HISTORICA.

GEORGIUM Portugallum, ſtirpis Lancaſtricæ ſatorem, Johannes II. Rex Luſitaniæ præter matrimonium ex *Anna Mendoza*, *Nunii Hurtadi de Mendoza gnata*, ſuſtulit, juventamque ejus magnis exaggeravit honoribus, *Ducem Conimbricæ*, *Dominum Turrium Novarum & Averii*, *S. Jacobi & Aviſii Ordinum Militarium Magiſtrum* creavit, hæredemque omnium quæ fuerant à Petro Principe relicta conſtituit, regni quoque ſucceſſionem in eum transferendi lubidine tentatus, ceu ſupra memoratum fuit. Mortuo genitore cùm Emanuel Rex regni Ordines ad generales conventus evocaſſet, eò venit *Georgius*, ætatis agens annum quartum decimum, Diego Almeyda deducente Priore Hoſpitalario, quem ſagax pater delegerat, qui pueri imbecillam ætatem regeret conſiliis, imbueret moribus eo loco dignis. Venientem Rex benigne accepit, quin ad ejus amplexum lachrymas fudit indices benevolentiæ, filii eum loco futurum promiſit chariſſimi, ſe patre dignum præſtaret. Hæc *Mariana*. (*k*) Liberi ejus Lancaſtricum aſciſcendo cognomen memoriam *atavia* ſuæ reſuſcitaſſe iviſſe videntur: erat enim iſta *Philippa regio Ducum Lancaſtriæ in Anglia ſanguine creta* Johannis I. Regis Luſitaniæ conjux.

JOHANNES *Lancaſtrius*, Georgii modò dicti F. ab Emanuele Rege *Marchionis Turrium Novarum*, & à Johanne III. R. *Ducis Averii* dignatione mactus, filium GEORGIUM eorum hæredem honorum poſt ſe reliquit, cui, in expeditione Sebaſtiani R. Africana, dum in prælio apud *Alcaſar* ſtrenui ducis officio fungitur, ſclopeti ictu interemto, gnata unica in eoſdem ſucceſſit titulos, nupſitque, ut in familia conſervarentur, patrui ſui magni filio ALVARO. Hujus nepos RAIMUNDUS *Dux Averii Quintus* an. 1661. è Luſitania in Caſtellam tranſiit, ibique in litem de Ducatu Maquedæ, quem jure petiit materno, deſcendit, ſuperiorque diſceſſit, menſe Majo an. 1664, cùm vice verſa quæ in Luſitania reliquerat bona fiſco addicta eſſent, ipſeque capitis damnatus. Militiæ dein navali regni Hiſpanici præfectus Gadibus præmaturo fato abreptus eſt improlis. Patruus ejus PETRUS *de Lancaſtria*, Epiſcopus Guardenſis & Magnus Luſitaniæ Inquiſitor, poſt exceſſum nepotis è Portugallia, Ducis Averenſis titulum ſibi ſumſit: hoc vivis exempto, MARIA, Raimundi ſoror, quæ Luſitania pulſa in Caſtellam ſe contulerat, ibidemque *Emanueli Poncio de Leon*, fratri Franciſci Ducis de Arcos, ejuſdemque dein ſucceſſori, nupſerat, avita repetiit bona, ipſemque ea recuperandi obtinuit, ſi in Luſitaniam reditura eſſet; illam verò conſilium de eis in filium ſuum ſecundogenitum transferendis iſtoque in Portugalliam mittendo cepiſſe accepimus.

ALFONSUS *Lancaſtrius*, Georgii Ducis Averii Quarti frater, Alvari F. in militia Ordinis S. Jacobi Luſitanica Magnus Commendator Regique à conſiliis bellicis, Marchio *Vallis de Fonte* jure uxorio factus eſt, Marchionis autem *Portus ſecuri* Duciſque de *Abrantes* titulos, nec non *Magnatis* dignationem beneficio Philippi IV. Regis Hiſpaniæ accepit. Idem poſt mortem conjugis ſuæ ſeculare vitæ genus cum Eccleſiaſtico commutavit, ſacroſque ſuſcepit ordines, inde quæſtionem ortam eſſe *Alfonſus Carrillus* in Libro *de Origine & Præeminentiis Magnatum Caſtellæ* refert, num illi in ſcammo ſacelli regii Magnates inter ſagatos, clericam veſtem induto, conſidendum ſit; re in utramque partem expenſa Rex pronunciavit, debere Ducem de Abrantes frui prærogativis Magnatum dignitati, quam *Grandezam* appellant, competentibus, excepta concurrentia & ſeſſione in ſcamno ſacelli cum cæteris Magnatibus, hæcque ſententia vim legis in ſimilibus caſibus obtinuit. (*l*)

(k) *Lib. XXVI. Cap.* 13.
(l) *Diſcurſu VII. p.* 77.

AD

AD TAB. X.

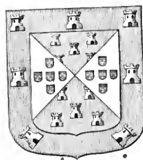
LUDOVICUS Lancastrius, Georgii Ducis Conimbricensis filius tertiogenitus, *Magni Commendatoris* in ordine Equestri *Avisiensi* munere auctus, id primogenitis suæ posteritatis perpetuum reddidit. Autorem hujus Ordinis, à Castro sive oppido hujus nominis, quod an. 1180. *Eborensium* militum, ita quippe tunc appellabantur, opera Mauris ereptum fuit, sic dicti, Alphonsum primum Regem Portugalliæ fuisse superius innuimus; sodalibus ejus vestis, præter *crucem rubeam*, ab initio nullum fuit discrimen, quo in statu annis LXXVI. eos perstitisse refert *Aub. Miræus*, donec ann. 1213. Roderici Garsiæ, Magistri septimi militiæ Calatravensium, liberalitate donati sunt amplissimis possessionibus in regno Portugalliæ, & tunc primùm formulam Ordinis constitutam, & togam *candidam, crucis rubræ* figura insignitam, Equitibus esse attributam. *(m)* Magistris diu paruere; viginti & sex enim eorum numerantur usque ad ætatem R. Joannis II, quorumque postremus Georgius, filius ejus naturalis, stirpisque hujus Lancastrensis sator, extitit. Post hunc Reges Portugalliæ magistratum militiæ ejus susceperunt, & hucusque retinuerunt. Commendes eam XLII. pollere, earumque reditus summam 77350. ducatorum monetæ Portugallicæ explere tradit *Bern. Justinianus in Hist. Chronolog. Originum Ordinum equestrium. (n)* Atque harum Commendarum præfecturam superiorem cum Ludovicus Lancastrius jure velut hæreditario, ceu dictum est, obtinuisset, natu minorem filium suum JOANNEM, speciali Commenda, cui à loco *Coruche* nomen est, pari jure instruxit.

Ex primogenita Ludovici linea FRANCISCUS Ludovicus Mariæ Annæ Austriacæ, Philippi IV. Hispan. Regis conjugis, Oeconomus fuit, atque ab isto Comitis de *Alcagnede* dignatione mactus est; quo autem jure PETRUS ejus filius Comitis de *Figueiro* titulum gesserit, nepósque LUDOVICUS Comes de *Villanova* in præsentia audiat, incompertum habeo. Perro fratres fuere, VERISSIMUS & JOSEPHUS, qui nostra inclaruerunt ætate, studia literarum & religionis sectati. Prior supremæ inquisitionis Olyssiponensis primus Præses, dein regni *Inquisitor magnus* & Archiepiscopus Bragensis, Primasque Portugalliæ, creatus, tandemque à Papa Innocentio XI. purpura decoratus & Rom. Ecclesiæ Presbyteris Cardinalibus an. 1686, d. 2. Sept. adscriptus, senecta ætate decessit, nactusque est successorem in summi inquisitoris munere fratrem suum, JOSEPHUM, qui è monasterio Carmelitanorum Discalceatorum ad Episcopatum Leyriensem an. 1678 provectus fuerat.

(m) *Aub. Mir. Orig. Ord. Eq. p.* 42.
(n) *Pag.* 352.

STEM-

STEMMATIS REGII
LUSITANICI
STIRPS TERTIA
Ducum Valentiæ, Comitumque de Penela
ET QUARTA
Comitum de Villardompardo.

SCuto, quod hic repræsentatur, Comites *de Villardompardo* uti consuevisse post affinitatem à Ferdinando Portugallo cum familia *de Torres* contractam *Alphonsus Lopez de Haro* in *Nobiliario Hispan. Parte II. p.* 213. refert.

STEMMATIS RE

TABULA XI.

DOMINORUM DE EZA, DE CASCAES, de Soallans, Comitumque de Penela, cogn. de Vasconcellos, Originem exhibens.

IX.

JOANNES Infans Portugalliæ, Petri Regis ex Agnete de Castro F. **DUX DE VALENCIA DE CAMPOS** in Castella.

Uxor 1. *Maria Tellez, Martini Alfonsi Tellez de Meneses fil. Leonoræ Reginæ soror, Alvari Diaz de Sousa vidua.*

2. *Constantia, Henrici II R. Castellæ notha.*

X.

1. Ferdinandus Dn. de *Eza.*	2. Beatrix uxor 2. *Martini Vasquez d'Acunna Com. de Valencia.*	2. Maria nup. *Petro Nigno, Com. de Buelna.*	Alfonsus, nothus, Dn. de Cascaes. Ux. 1. *Blanca de Acunna Dom. de Cascaes, Joannis das Regras Dom. de Cascaes f.* 2. *Maria de Vasconcelos, Johannis Mendez de Vasconc. Dn. de Soallans f.*	Ludovicus, *nothus, Episc. Guardiæ.*	Petrus de Guerra, *nothus. Theresia, Comitis Andeyro fil.*	Agnes de Guerra, nup. *Alvaro Perez de Castro Dn. de Mogadouro.*	Ferdinandus, *nothus* Dn. de Bragama.

XI.

Isabella Dom. de Cascaës, ux. *Alvaro de Castro, 1. Com. de Mon Santo.*	2. Ferdinandus de Vasconcelos, Dn. de Soallans. *Isabella de Meneses, Dom. de Mafra, Petri I. Com. de Villareal f.*	Ferdinandus Archiepisc. Bragæ.

XII.

Alfonsus de Vasconcelos & Meneses 1. Comes de Penela, Dn. de Soallans & Mafra.
Isabella de Silva, Lupi de Almeyda, I. Com. de Abrantes f.

XIII.

Johannes de Vasconc. II. Com. de Penela. 1. *Maria de Sousa.* 2. *Johanna Henriquez, Roderici de Mela de Acunna vidua.*	Johanna de Silva nup. *Alvaro Perez de Tavora, Dom. de Mirandela.*

XIV.

1. Guiomara de Ataide & Silva, ux. prima *Georgii de Portugal. Com. de Gelves.*

GII LUSITANICI

TABULA XII.

DOMINORUM ET COMITUM DE VILLARDOMPARDO, cogn. de Torres.

IX.

DIONYSIUS Infans Portugalliæ, Petri Regis ex Agnete de Castro F. Dn. de CIFUENTES, Escalona & Alva de Tormes. Uxor, *Johanna, Henrici II. Regis Castellæ notha.*

X.

Ferdinandus de Portugal, Eques Ord. S. Jac. & Commendator Oretæ. Ux: 1. *Maria de Torres, Ferdinandi Roderici de Torres Dn. de Villar-Dompardo f.* 2. *Aldara Osorio.*

Beatrix, † innupta.

N. nupta *Lupo Vaz de Acunna Dom. de Buendia.*

Petrus de Portugal, Dn. de Colmeneraio Isabella Heuriquez.

XI.

1. Dionysius de Portugal, Dn. de TORRES. *Isabella Faxardo Manuel, Johannis Manuel f.*

2. Jacobus de Portugal. *Maria de Villegas.*

Aldara ux. *Ludovici de Calatajud Dn. de Proveytio.*

Johanna nup. *Alfonso Sanchez de Carvajal, Dn. de Jodar.*

Johannes de Portugal, Dn. de Colmenerajo. *Beatrix de Lanzenzana.*

Johanna, al. Francisca, ux. *Vasci Gonzales de Contreras, Dn. de la Puebla.*

XII.

Ferdinandus de Torres & Portugal, Dn. de VILLAR Dompardo & Ecamella. Ux. 1. *Magdalena Villegas.* 2. *Beatrix de Luxan.*

Ferdinandus de Portugal. Ux. N. *de Quiada.*

Theresia nup. *Petro Gonçalez de Mendoza.*

Dionysius, *monachus.*

Bernardinus de Portug. † improlis. *Elvira de Mendoza, Com. de Priego f.*

Isabella nup. *Francisco de Guzm.*

XIII.

1. Maria Manuel de Portugal, ux. *Antonii de la Motha in Mexico.*

2. Bernardinus de Torres & Portug. Dn. de Villar & Dompardo. *Maria Mexia, Roderici Mexia Dom. de la Guardia f.*

2. Isabella nupta *Johanni de Villareal.*

XIV.

Ferdinandus de Torres & Portugal, 1. COMES de Villar & Dompardo, Prorex Peruvianus. Ux. 1. *Francisca de Carvajal, Diegi f.* 2 *Maria de Carillo de Cordona, Ferdinandi de Cordona f.*

Beatrix nup. *Ladovico de Carvajal Dn. de Jodar & Torvanela.*

XV.

1. Bernardinus de Torres & Portugal, † ante patr. *Agnes Maurique, Gonsalvi Mexia M. de la Gaardia f.*

Jacobus, *Eq. S. Jac.*

Ludovicus de Torres.

Gonçalus Mexia de Portug.

Ferdinandus de Torr. & Portug. Eq. S. Jacob. *Guiomara de Torres & Contreras.*

2. Hieronymus de Torr. & Portug. *Eq. S Jac.*

Johannes de Torr. & Cordua, *Canonicus in Jaen.*

Manuel.

Jacobus.

XVI.

Johannes de Torres & Portug. Com. de Villar Dompardo Eq. Calatr. 1. *Isabella de Carvajal Alfonsi f.* 2. *Maria Apollonia de Mendoza, Bernardini Suarez de Mendoza, V. Com. de Corugna f.*

Bernardinus, Manrique.

Ferdinandus de Portug.

Rodericus de Torr. & Portug. *Eq. S. Jac.*

Ludovicus de Torr. & Port.

Francisca nup. *Joh. Palomino Hurtado de Mendoza.*

XVII.

1. Bernardinus, † juvenis.

Agnes ux. *Antonii de Calatajud.*

2. Johan. Antonius de Torr. & Portugal, III. Comes de Villar Dompardo † ær. *Theresia Antonia Maurique de Mendoza, VII. March. de Cannete, Ferdinandi de Faro vidua.*

Johanna Maria de Mendoza, IV. Com. de Villar Dompardo, Corunna & Paredes, March. de Velenna & Vicec. de Torija, ux. *Caroli de Cordona & Bocanegra Colon. March. de Villamajor.*

HISTORICA EXEGESIS.

IN numero liberorum, quos Petrus Rex Portugalliæ, antequam regnum adeptus fuisset, ex *Agnete de Castro* formosissima fœmina, uxoris loco sibi habita, sustulit, *Johannem* & *Dionysium* sub calcem *Tabulæ primæ* recensuimus. JOHANNES à regno Lusitanico tam propè absuit, ut potuisset ejus compos fieri, si recta niti voluisset via; corpore enim excellens, plurimorumque studio atque omnium bona existimatione munitus, cum Ferdinandus Rex, ipsius frater, mascula destitutus esset prole, tanquam ejus successor & regni hæres respiciebatur & colebatur; ægrè id tulit regina, felle glisentis invidiæ erga sororem, quam ille in matrimonio habebat, flagrans, proindeque vultu ac sermone ad fallendum instructo, sororium monuit, auræ populari & colori nimium ne crederet, esse sibi gnatam, virilis vicem sobolis fortassis expleturam, regni saltem haud incapacem, eam qui ducturus sit hunc æmulum ipsi fore acerrimum, vix superandum; quare haud optimo res ejus esse loco, quod matrimonii vinculo jam irretito integrum non sit illam ducere uxorem, quæ sola spem successionis in regnum certam ei reddere queat; audendum igitur ipsi aliquid esse, aut spem regni abjiciendam; enimverò pietatem & fidem privatas virtutes esse, qua juvat via generoso cretos sanguine ad potentiam imperiaque niti; sibi si relicta sit optio, malle se utique genero eo quàm sororio uti. Dulci hac reginæ fistula deceptus Johannes, jamque ambitione & regni cupidine, quæ fidem, probitatem omnesque artes bonas subvertit, transversim actus, flagitio se obstringere non dubitavit, & conjugem Mariam adulterii falsò insimulatam interfecit. Hoc modo cum animo consilioque reginæ morem gessisse, & vacuam novis cum regia gnata nuptiis domum fecisse sibi visus esset, illicò à regina, larvam jam detrahente, de parricidio postulatus capitisque accusatus est, ita ut fuga discrimini se subducendi & in Castellam discedendi, consilium caperet. Ibi benignè quamvis exceptum, regia affinitate & Ducis Valentiæ Campestris titulo auctum, haud tamen pede pœna claudo deseruit: à fratre enim novæ conjugis Johannæ I. Rege Castellæ, Lusitaniæ regnum appetente, & jura sororii metuente, custodiæ traditus est in arcem Toletanam an. 1383. inque ea spiritum posuit. (a)

Liberos Johannes Dux Valentiæ aliquàm multos sustulit, sed plures è toro illegitimo, quàm ex legitimo; è priore ejus conjugio cum Maria, quam necasse dictus est, FERDINANDUS provenit, Ezæ in Gallicia Dynasta, cui è multis uxoribus XLII. liberos fuisse *Emanuel de Sousa & Faria* refert; inter mares unus *Ezarum* cognomen & familiam propagavit. E secundo Johannes matrimonio gnatæ duæ ortæ sunt, quarum natu major Valentiam Campestrem viro suo Martino Vasquez de Acugna attulit, atque Acunios qui cognomen de Portugallia assumserunt Comites Valentiæ profevit; horum stirps virilis in Henrico Valentiæ Comite, Martini pronepote, defecit, cujus gnata Luisa Comitatum Avitum in Manricanam transtulit domum, nupta Johanni Manrico, Duci Nageræ. Cæteros liberos in tabula enumeratos Johannis è concubinis genuit, quos inter ALFONSUS bis maritus cum prima uxore Cascaësensem terram, cum secunda Soallansense dominium acquisivit; illa cum gnata ex eo conjugio unica in Castrensem familiam atque ex ea parili via in Noronianam transiit, quemadmodum in *stemmate Desideriano Tabula XVII. ejusque Exegesi* diximus. FERDINANDUS Dn. de Soallanis, è secundo Alfonsi toro ortus, maternum cognomen de *Vasconcelos* adscivit, stirpemque quæ eo perpetuo usa est condidit. Alfonsum Ferdinandi filium Alfonsus V. Rex Comitis Penelæ dignatione mactavit, cujus propaginem masculam ematcuisse compertum habemus. De reliquis Johannis Ducis Valentiæ nothis narrandi deficit argumentum.

Sed de *Vasconcelia* familia, cujus nomen Ferdinando, regia stirpe sato, haud indignum visum fuisse dictum est, cum quo avitum commutaret, aliqua subjungere

(a) *Eman. de Faria Epit. Hist. Portug. Parte III. Cap. 9. Mariana L. XVIII. Cap. 7.*

gere fert animus. Ea inter illustriores & vetustiores Lusitaniæ numeratur, originemque suam ad *Joannem Perez*, *& Teneyro* dictum, refert, qui Sanctio regnante vixit, primusque cognomen de *Vasconcelos* gessit, assumtum à Castro gentilitio, (*solar*) quod inter omnes *Home* & *Cadate*, intra Durium & Minium decurrentes, situm esse *Jo. Bapt. Lavagua* in notis ad D. *Petri Nobiliarium* refert. (*b*) Tres illi fuere filii, videlicet *Petrus*, *Rodericus* & *Stephanus*, ex quibus postremus Episcopus Olysipponensis fuit, primus verò & secundus stirpis suæ propagationi operam dederant; verùm Petrus nepotibus masculis destitutus est; à Roderico è contra numerosa, hodieque vigens, posteritas defluxit. Factus is est ex Mencia, Roderici Vicente de Penela gnata, pater liberorum multorum, quos inter primas tenuit *Mendus Ruiz de Vasconcelos*, qui cum duabus uxoribus numerosam quoque genuit prolem; è secunda, cui nomen fuit Constantiæ Alonso, natus *Gonsalvus Mendez de Vasconcelos*, Dn. de *Penela*, *Lousam & Villacham*, conjuges quatuor successivè duxit, atque è postrema, Theresia Ruiz Ribera, *Rodericum* & *Johannem* Mendezios de Vasconcelos suscepit; horum posterior Toparcha de *Soallans* fuit, atque ex Leonora, Nunnii Alvarez Pereyræ Comestabilis Lusitaniæ sorore pater natarum duarum, quarum minor, *Theresia*, Petro de Castro, Domino *de las Alcazovas* in manum convenit, major verò patrisque hæres præcipua, *Maria de Vasconcelos*, illa fuit, quam Alphonso Portugallo, Domino de *Cascaes*, nupsisse dictum est.

Rodericus Mendez de Vasconcelos, istarum patruus, Joannis Primi Regis beneficio Dominus de *Figueyro & Pedragaon* factus est, atque ex Constantia Alvarez pater *Roderici Vasci Ribeyro de Vasconcelos*, secundi Domini de Figueyro, quo & Violanta de Sousa, ejus uxore, natus *Joannes Ruiz*, III. Dn. de Figueyro, cum Blanca de Meneses, Roderici Gomez de Silva filia, præter aliquot sequioris sexus liberos tres genuit natos, videlicet *Rodericum de Vasconcelos*, *Petrumque & Didacum*, *de Sousa* cognominatos. Horum postremus Episcopus Portuensis, deindeque Archiepiscopus Bragensis fuit; à Petro, *Commendatore de Pombal* in ordine militari Christi, Comites de *Castelmillor* hodierni descendunt; Rodericus autem Mendez de Vasconcelos, quartus Dn. de Figeyro, ex Isabella Galvan suscepit *Joannem*, quintum Dom. de Figueyro, nec non *Petrum de Silva & Vasconcelos*, qui mortem apud Indos oppetiit: utriusque horum stirps mascula defecit, ditionibus tamen eorum in Vasconceliam domum revertentibus: prioris quippe vel filia, vel neptis, *Joanna de Vasconcelos*, hæres dominii de *Figueyros*, cùm Ludovico *de Alcazora* nupsisset, neptis eorum *Anna* vicissim Francisco *de Vasconcelos* connubio juncta fuit, in cujus gratiam Figueyrensis dynastia in Comitatum erecta est. Petri de Silva & Vasconcelos autem è filio Diego nepos, *Rodericus Mendez de Vasconcelos*, primus Comes de *Castelmillor*, cùm gnati unici, *Didaci* funus turbato mortalitatis ordine extulisset, ad virum gentilem animum adjecit, qui in dignitatem & facultates domus suæ succederet, delegitque *Joannem Rodriguez de Vasconcelos & Sousa*, Dominum de *Monta santa*, à Petro de Sousa Commendatore de Pombal suprà memorato, descendentem; huic itaque neptem suam *Mariam de Vasconcelos & Alencastre*, quam ex gnata sua Maria de Meneses, Simonis Gonsalez de Camara, tertii Comitis de la Calleta uxore, habebat, in matrimonium dedit, ex quo nati sunt *Ludovicus de Vasconcelos*, III. Comes *de Castelmillor*, favore, quo apud Alphonsum VI, Portugalliæ Regem valebat, nobilitatus, nec non *Simon de Sousa & Vasconcelos*, qui Petrum, Alphonsi Regis fratrem, aliquandiu sectatus an. 1683. decessit, multis ex *Joanna de Tavora*, Joannis Gomez de Silva gnata, post se relictis liberis: quorum natu maximus *Petrus de Vasconcelos* in conjugio habet *Marianam* filiam patrui suic huic enim, Ludovico nempe Comiti Castellimilioris, in vivis adhuc agenti, tres sunt liberi, fœmina unica, *Mariána* modo dicta, & patrueli suo nupta, nec non mares duos videlicet *Alphonsus Franciscus de Vasconcelos & Sousa*, Comes *de la Calete* qui an. 1694. connubio sibi junxit virginem Gallicam, *Sophroniam Pelagiam de Rohan*, Francisci Principis de *Soubise* filiam; & *Bernardus de Vasconcelos & Sousa*; huic filiam ac hœredem Ludovici de Portugallia, cujus genesis me fugit, in matrimonium ductum esse accepi.

P AD

(b) *pag.* 483.

AD TAB. XII.

DIONYSIUS alter Petri Regis Lusit. ex Agnete Castria F. ante Johannem fratrem germanum in Castellam discessit, contracta gravi apud Ferdinandum Regem Lusit. offensa; eo quod Eleonoræ ab eo regiis inductæ penatibus manum osculari palam recusavit; hæsitantem an se totum ad Henrici Castellæ Regis amicitiam transferret, Diegus Paciecus perpulit; (*b*) filiam exinde modò dicti Regis è fœmina Aragonica, Domina Johanna de Cifuentes vulgò appellata, genitam, uxorem accepit, cum dote dominiorum *Cifuentes*, *Escalona & Alva de Tormes*. (*c*) Quoniam Johannis fratris sui morte jus in regnum Lusitanicum ad se devolutum erat, Regem Portugalliæ in Castella agens se appellavit, eoque cum titulo in æde Guadalupensi B. Virginis sepultus est, his ejus tumulo inscriptis verbis: *aqui yaze don Dionis Rey de Portugal*, quemadmodum *Eman. de Faria & Sousa* in notis ad D. Petri *Nobiliarium* memoriæ prodidit. (*d*)

Filiorum Dionysii duorum uter natu major fuerit, variant scriptores; FERDINANDUS, cui priorem in Tabula tribuimus locum, diuturnitate saltem stirpis, quam profevit, fratri anteferendus esse videtur; habuit is in conjugio *Mariam Turriam*, multorum locorum dominam, iisque majoribus ortam, ut ex illa prognati Turrense cognomen cum Portugallia conjunxisse honori sibi ducerent. FERDINANDUM hujus nominis ex hac stirpe Tertium, primi abnepotem, ob merita propria avitaque Philippus II. Hispaniæ Rex Comitem creavit, & Peruvianæ in America regione vicaria potestate imposuit. Hujus propago virilis in pronepotibus defecit, transiitque ejus ditio in domum Marchionum de *Villamajor*, è Cordubensi familia ortorum, è qua Carolus *de Cordoua & Boccanegra* JOANNAM MARIAM, Joannis Antonii de Torres & Portugal, tertii Comitis de Villar Dompardo, sine prole defuncti, sororem in matrimonium duxerat.

(b) *Mariana Lib. XVII. Cap. 16. & 17. Nobiliar, Lib. IX. cap. 4.*
(c) *Alf. Lopez de Haro.*
(d) *Pag. 792.*

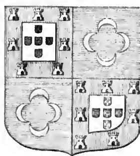

STEM-

STEMMATIS REGII LUSITANICI

STIRPS V. SOSANA

Comitum de Prado & de Miranda Marchionum de las Minas & de Arronches.

SOSÆ è ſtirpe regia Luſitanica prognati non lineis ſolùm, ſed etiam inſignibus, diſtinguuntur; illa quippe linea qua Comites *de Prado* orti ſunt, *Legionenſe* digma, *leonem rubeum auro coronatum in ſolo argenteo* exhibens, cum Luſitanico jungere ſolet; altera verò, quæ Comites *de Miranda*, veteris *Soſanæ* gentis inſignia, *lunulas quatuor cornutas, ſibique mutuò oppoſitas, in area cærulea* repræſentantia, cum Luſitanico ſymbolo ſociare conſuevit, eo modo quo hic utrumque ſcutum delineatum conſpicitur.

STEMMATIS RE

TABU

ET SOSANÆ

Mendus, Garciæ an. 1219. mortui F. de SOUSA, Dn. de Panoyos.

Gonſalvus Mendez de Souſa, † Romæ.

Johannes Mendez de Souſa, † *improlis.*

Maria Mendez de Souſa, uxor *Laurentii Suarez de Valladares, Dn de Tangil.*

VI.

Agnes Laurentii de Valladares & Souſa, quam duxit MARTINUS ALONSO *Chicorro*, Alfonſi III. Regis Portug. filius è *Magdalena Gil.* genitus.

VII.

Martinus Alonſo de Souſa Chicorro *Ricus Homo* in Portugal. *Aldoncia Yannez de Briteyros, Iohannis Ruiz de Briteyros, Rici Hominis fil.*

Maria de Souſa uxor *Gonſalvi Yannez de Briteyros.*

VIII.

Vaſcus Martinez de Souſa Ricus Homo, Cancellarius Major Luſit. Dn. de Mortagoa & Penaguim. *Agnes Manuel, Henrici Emanuelis Com. de Cea & Suntra f.*

Martinus Alonſo de Souſa Ricus Homo Dn. de Mortagoa. *Maria de Briteyros Gonſalvi Yannez de Briteyros fil.* Vid: *Exegeſin.*

IX.

Beatrix de Souſa nup. *Alfonſo Gomez de Silva, Dn. de Celorico de Baſto.*

Iſabella Vazquez ux: *Diegi Gomez de Silva, Gonſalvi Gomez de Silva I. Dn. de Vagos & Unhos fil.*

GII LUSITANICI.

L A XIII.

S T I R P I S I.

Uxor, *Theresia*, *Ferdinandi Annes Batisela & Mariæ Paez Ribeyra fil.*

Constantia Mendez de Sousa nupta *Petro Annez de Portel.*

Theresia S. Garcia Mendez *Abbatissa Lorvanensis.*

VI.

Johannes Perez Portel de Sousa † *improlis.*

Maria Perez Ribeyra & Sousa, quam duxit ALFONSUS DIONYSIUS, Alfonsi III. Regis Portugall. filius naturalis, ex *Marina Perez de Enxara* susceptus.

Blanca Perez ux. *Petri de Portugal. Com. de Barcelos.*

VII.

Petrus Alonso de Sousa, *Ricus Homo* Portugall. *Elvira Anez de Noboa, Joh. Perez de Noboa Dn. de Noboa & Maceda fil.*

Garcias *Mendez.*

Gonsalvus *Mendez.*

Rodericus Alonso de Sousa, *Ricus Homo.* 1. *Violanta Ponço, Martini Annes de Briteyros fil.* 2. *Constantia Gil.*

Didacus Alonso de Sousa. VID. TAB. SEQ.

VIII.

Beatrix de Sousa, uxor *Henrici Emanuelis Com. de Cea & Sintra.*

Vascus Alonso de Sousa, Dn. de Castil Ançor, incomperta muliere natus, à quo posteritas. Vid. *Exegesin.*

2. Gonsalvus Ruiz de Sousa Dn. de Monaras Portel & Zafra. *Maria de Monforte.*

Ferdinandus Gonsalez de Sousa Dn. de Villalva & Villa Rubia. *Theresia de Meyra.*

IX.

Gonsalvus Rodriguez de Sousa. *Mencia Portocarrero, Johannis Rodriguez de Portocarrero f.*

Eleonora de Sousa uxor *Diegi Gomez de Silva, Alfonsi Gomez de Silva, Dom. de Celorico filii.*

X.

Didacus Lopez de Sousa Portocarrero. N. *Fajarde.*

Maria de Sousa Portocarrero, ux. *Ferdinandi de Acunna & Portugal, Dn. de Pajares.*

Isabella de Sousa nup. *Petro Tavarez.*

XI.

Martinus Lopez de Sousa Portocarrero. *Catharina de Villapando.*

Leonora de Sousa, *monialis.*

Alvarus de Sousa Dn. de Villamor de los Escuderos. *Agnes de Benavides.*

Mencia Fajardo, ux. *Petri de Silva.*

XII.

Gonsalvus de Sousa, † *improlis.*

Didacus Lopez Portocarrero † *sine prole legitima.*

Catharina de Sousa, nup. *Didaco de Vivera de Azoreira Dom. de Bucianos.*

STEMMATIS RE
T A B U
ET SOSANÆ

VII.

DIDACUS ALONSO DE SOUSA, Alfonsi Dionysii de Portugallia & Mariæ Perez de Ribeyra & Sousa filius, Dn. de Mafra & Ericeyra, † 18. Nov. 1344.

VIII.

Alvarus Diaz de Sousa, Dn. II. Dn. de Mafra & Ericeyra. *Maria Tello de Menéses, Alfonsi Tellez de Meneses fil. nupta dein Johanni Portugallo Duci Valentiæ.*

IX.

Lupus Diaz de Sousa, III Dn. de Mafra & Ericeyra, *Magister Ordinis Christi*, natus 1364. † 1435. *Maria Ribeira.*

X.

Didacus Lopez de Sousa Dn. de MIRANDA de la Beyra, Bouga, Podentes, Germelo & Folgocinno. Ux. 1. *Catharina de Ataide, Gonsali Viegas de Ataide f.* 2. *Isabella de Castro, Petri de Castro Dom. de Cadaval f.*

Rodericus de Sousa.

Eleonora, nup. 1. *Fernando Continno, Dn. de la Entera Mafra & Ericeyra*, 2. *Alfonso Vasquez de Sousa ex Dom. de Mortagoa.*

XI.

1. Alvarus de Sousa, Dn. de Miranda &c. Castellanus Major de Arronches. Ux. 1. *Maria de Castra, Ferdinandi Dom. de Bsfan, & Boquilobo fil.* 2. *Guiomar de Menesas, Didaci de Silva, 1. Com. de Portalegre foror.* 3. *Maria de Silva, quam amica instar habuit.*

1. Maria de Sousa, nup. *Tello de Meneses, Dom. de Oliveyra.*

XII.

DIDACUS LOPEZ de Sousa. VID. TAB. SEQ.

1. Lupus de Sousa, Commendator de Alcannede & Alcazova de Santaren in Ord. Avis. *Maria Leyton, Gomezii Leyton Commendatoris Gavea in eod. Ordine fil.*

Franciscus de Sousa.

XIII

Arias de Sousa. *Violanta de Mendoza, Johannis de Mendoza Cagami f.*

Cecilia de Castro ux. *Roderici de Sousa ex Dom. de Berengel.*

Rodericus Diaz de Sousa cogn. el Cid, Commendator de Alcazar, oce à Mauris in Africa. *Guiomara Continno, Georgii de Melo f.*

XIV.

Franciscus de Sousa, Commendat. de Alcazera. *Philippa Henriquez Lupi de Almeida fil.*

Petrus de Sousa, Commendat. de Alcazar post fratrem † improlis. *Johanna, Petri Carvallo Patalim f.*

Johanna ux. *Antonii de Saldanna.*

Lupus de Sousa, Commendat. de Riomayor. *Johanna de Castro Antonii Perez del Canto in inf. Tercera f.*

Emanuel de Sousa *Jesuita.*

Michael de Sousa, *Dominicanus.*

Isabella ux. *Didaci Lopez de Sousa.*

Anna, nup. *Francisco de Sa & Meneses.*

XV.

Arias de Sousa, *Jesuita.*

Antonia Henriquez, nup. *Eduardo de Meneses.*

Arias de Sousa, Commendator de Riomayor & de la Alcazova de Santaren, Ord. Avis. *Eleonora Manrique, Emanuelis de Selva Continno Commend. de Castillejo fil.*

XVI.

Petrus de Sousa Commendat. de Riomayor. *Mariana de Noronna, Francisci de Sousa f.*

Violanta de Mendoza nup. *Alfonso de Torres.*

GII LUSITANICI
L A X I V.
S T I R P I S I I.

VII.

Uxor 1. *Violanta Lopez Pacheco, Lupi Fernandez Pacheco Dn. de Ferreyra fil. Martini Vasquez de Acunna vidua.* 2. *Brasilia Sanchez de Villalobos Sanctii R. Cast. f.*

VIII.

Lupus Diaz de Sousa.

Blanca de Sousa.

IX.

X.

Maria de Sousa ux. *Vasci Fernandez Continno I. Com. de Marialva.*

Violanta nup. *Roderico Vaz. Ribero de Vasconcelos Dn. de Figueyro.*

Isabella uxor *Didaci Lopez Lobo* III *Dom. de A'bito.*

Aldoncia nup. *Petro Gomez de Abreu.*

Blanca uxor *Johannis Falcon.*

XI.

1. Isabella de Sousa uxor prima *Vasci Martinez de Resende, Dn. de S. Cruz de Ribatamega.*

1. Ferdinandus de Sousa, Castellanus (Alcayde) Major de Leyria. *Isabella de Albuquerque, Johannis Gonsalvez de Gomide Dom. de Villaverde f.*

Catharina ux. *Eduardi Galvan.*

XII.

1. Guiomara nup. 1. *Petro de Melo Dom. de la Castanneyra,* 2. *Gonsalo Vaz de Castelo Branco, Dom. de Villanova.*

2. Filius *qui puer obiit.*

3. Nicolaus de Sousa. *Margarita, Alvari Perez fil.*

3. Tristanus de Sousa. *Johanna Fea.*

XIII.

Didacus Lopez de Sousa. *Isabella de Mendoza Arias de Sousa fil.*

Alvarus de Sousa, † improlis.

Maria ux. *Ferdinandi Alvarez de Alvim.*

Isabella nup. *Vasco de Carvallo.*

Guiomar ux. *Alfonsi Lopez de Acosta.*

Simon de Sousa, † *in India.*

Antonia ux. *Balthasaris de Almeyda.*

☾ ⊙ ☽

XIV.

Arias de Sousa, Comend. de Izedain Ord. Christi, † impr. *Philippa, Antonii de Acunna, Dn. de Santar de Canas. f.*

Blanca Coutinno, nup. *Andreæ Tellez de Menefes.*

Maria Coutinno uxor *Blasii de Sylva.*

Alvarus de Sousa, occ. à Mauris ap. Tingim.

Nicolaus de Sousa † *cælebs.*

Violanta ux. *Bernardini de Carvallo.*

XV.

Matthias de Sousa *monachus Ord. August.*

Emmanuel de Sousa. *Maria de Carvallo, Joh. Gonsalvi de Guzman f.*

Archangela nup. *Gomesio Borges de Castro Dn. de Medel.*

S T E M-

STEMMATIS RE

TABU

ET SOSANÆ

XII.

DIDACUS Lopez de **SOUSA**, III. hujus nominis, Alvari de Sousa F. Dñ. de Miranda, Germelo, Folgocinno, Bouga & Padentes, II. Castellanus (*Alcayde Mayor*) de Arronches, † 1516.

XIII.

1. Andreas de Sousa, Dn. de Miranda, III. Castellanus Arroncens. *Maria Manuel, Emanuelis de Melo, Castellani de Olivenza* f.

Catharina ux. *Gonsali Tavares Dn. de la Villa de Mira.*

Johanna ux. 2. *Garcia de Melo, Castellani de Serpa.*

Henricus de Sousa, Dn. de Oliveyra de Vayro. *Francisca de Mendosa, Georgii de Silveyra* f.

XIV.

Emanuel de Sousa Dn. de Miranda, IV. Castell. Arronc. † 1550. Ux. 1. *Isabella de Payba, Alvari de Acosta f. 2. Beatrix de Meneses, Ludovici de Meneses* f.

Beatrix, nu. *Petro Vaz. de Acunna.*

Didacus Lopez de Sousa Dn. de Oliveyra, dein de Miranda, VIII. Castell. Arronc. † 1580 Ux. 1. *Antonia de Meneses, Simonis de Acunna f. 2. Antonia de Castro, Fernandi Camelo del Porto, Dom. de las Quintas* f.

Bernardinus de Sousa, Capitan. Maluc. & Ormus, † *improlis.*

Margarita Furtado nx. *Didaci Silveyra.*

XV.

1. Andreas de Sousa II. Dn. Mirandæ, V. Castell. Arronc. † 1570. *Isabella de Meneses, Francisci Lobo* f.

Alvarus Diaz de Sousa III Dn. Mirandæ, VII. Castell. Arronc. † *in India cælebs.*

Beatrix de Villena ux. *Fernandi de Sylva, Castellani de Alpallam.*

Antonia † *innupta cum fama sanctimoniæ.*

Antonius de Sousa, occ. *in prælio Alcazar. in Africa* 24. Jun. 1578.

XVI.

Emanuel de Sousa II. Dn. de Miranda, VI. Castell. Arronc. † *juv.* 1574.

Didacus Lopez de Sousa V, Comes II. Mirandæ, X. Castell. Arroncens. † 1640. *Eleonora de Mendoza Jo. Ruiz de Saa de Menes. I. Com. de Penaguiam* f.

Maria de Villena n. 9 Jul. 1583. nup. *Laurentio de Sylva, IX. Dom. de Vagos.*

Vascus de Sousa, n. 1 Nov. 1584. † juv. *Rector Acad. Conimbr.*

Beatrix de Villena, n. 23 Febr. 1586. *Canonissa Lermæ.*

Ferdinandus de S. n. 5 Nov. 1587. † 24 Feb. 1588.

Margarita de Villena, n. 12 Feb. 1589. *monialis.*

Johanna, n. & † 1590.

XVII.

Henricus de Sousa, Silva & Tavares III. Comes III. Mirandæ, & 1. MARCHIO de ARRONCHES, natus 17 Jan. 1627. *Marianna de Castro, Antonii Mascarennas S. Sajò Commendat. de los Mansinnos in Ord. Christi fil.*

Ludovicus de Sousa, n. 17. Oct. 1630. *Archiepiscopus Lisbonens. & Rom. Eccl. Cardinalis* cr. 22 Jul. 1697. † 2 Jan. 1702.

XVIII.

Didacus Lopez de Sousa, n. & † 10 Dec. 1645.

Didacus Lopez de Sousa VI. Comes IV. Mirandæ n. 1. Dec. 1646. † ante patrem 20 Jan. 1672. *Margarita de Villena, Johannis Mascarennas Com. de Sabugal* f.

Isabella Maria Antonia de Mendoza n. 11 Apr. 1648. nup. *Petro Antonio de Noronna, II. Com. de Villaverde.*

Antonius de Sousa, n. 6 Jan 1649. † inf.

XIX.

Mariana de Sousa, II. March. de Arronches, V. Com. de Miranda & domus suæ hæres universalis, n. 25. Apr. 1672. nupta *Carolo Josepho de Ligne Senescallo Hanoniæ* 1684.

XX.

Clara Maria de Nassau, n. 13 Febr. 1689.

Margarita de Ligne n. 3 Oct. 1690.

GII LUSITANICI.

L A X V.

S T I R P I S I I I.

XII.

Uxor 1. *Isabella de Noronna*, *Petri Vaz de Melo Com. de Atalaja fil.*
2. *Maria de Silva*, *Johannis de Silva IV. Dom. de Vagos* f.

XIII.

2. Alvarus de Sousa Dn. de Ejo, Requejo & Paos, † 1522. Ux: 1. *Philippa de Atayde*, *Christophori Correa* f. 2. *Ginevra Ribeyra*.

Christophorus de Sousa.

Caspar.

XIV.

Georgius de Sousa † in *Diò*.

Vascus de Sousa Commendator Penæ in Ord. Christi. Maria de Sylva *Melchioris de Sousa Tavares f.*

Helena ux. *Simonis Guedez, Dom. de Murza.*

Didacus Lopez de Sousa Dn. de Ejo, † improl. Ux. 1. *Catharina Francisci Correæ* f. 2. *Margarita, Martini Suarez de Alarçon* f.

Vincentius de Sousa † 16. Oct. 1606. *Isabella*, *Antonii Henriquez de la Vega* f.

Laurentius de Sousa † in *India*.

Petrus & Andreas, *monachi*.

XV.

Henricus de Sousa II, COMES I. de Miranda. † 1627. *Mencia de Villena*, *Ferdinandi de Sylva*, *Castell. Alpallamensis fil.*

Bernardinus de Sousa, † *improl.*

Johanna de Sylva *monialis.*

Marianna.

Francisca.

Margarita.

moniales.

Guiomar.

XVI.

Emanuel de Sousa n. 9 Nov. 1591. † *juv.*

Johannes de Sousa n. 27 Jun. 1593. † 15 Apr. 1610.

Marianna de Villena n. 15 Aug. 1594 † post paucos menses.

Ginebra de Villena n. 29 Mart. 1596. *monialis.*

Isabella de Villena n. 3 Aug. 1597. *monialis.*

Antonia de Villena, n. 6. Oct. 1601. nup. *Francisco de Melo & Portugal*, *March. de Villescas & Turris de Laguna.*

Magdalena de Villena, n. 1602. uxor *Laurentii Perez Carvallo Dom. de Azambugeyra & Patalines.*

XVII.

Isabella de Mendoza n. 9. Jul. 1624. † 29 Mart. 1625.

Mencia de Mendoza n. 4 Jun. 1627. nup. *Emanueli de Camara*, *I. Com. de la Ribera Grande* 1646.

XVIII.

Antonius Rozendus de Sousa, n. 10 Mart. 1650. † *in Gallia.*

Vascus de Sousa n. .. Jul. 1651. † m. Dec. ejusd. an.

Leonora Theresia Rosa de Sousa, n. 12. Febr. 1653. † *infans.*

Leonora Maria Antonia de Mendoza, n. 2. Jul. 1655. nup. *Antonio Ludovico de Tavora Com. de S. Juan de Pesqueyra, March. de Tavora.*

Maria Josepha de Mendoza, n. 6. Jul. 1657. † *infans.*

Beatrix Francisca de Mendoza, n. 26 Jun. 1658. uxor *Josephi de Meneses.*

EXEGESIS HISTORICA.

SOsarum familia nobilitate & antiquitate nulli in omni Hispania concedit; origo ejus ad *Suerium Belfagerum* refertur, (*a*) qui seculo octavo, ætate Alfonsi Casti Regis Ovietani & Legionensis claruit, & *Menajam Riberam*, è Comitum Conimbricensium vetusta, atque à *Witiza* penultimo Gothorum Rege oriunda stirpe prognatam, in matrimonio habuit. Ex ejus posteris cognomine de *Sosa* sive *Sousa* primus usus esse memoratur Egas, Gomesii F. qui seculo undecimo vixit, & sexto ab illo gradu generationis remotus est, terræ alicujus, quæ Sosa audit, Dominus, & in censu *Rici Hominis* habitus. (*b*) Ab isto ampla & splendida nata est progenies, è qua virilis sensim defecit, penitusque extincta est cum MENDO, Garciæ, qui Egæ abnepos fuit, filio, à quo schema genealogicum orditi sumus, quatuorque ejus fratribus. Erant eorum in numero *Gonsalvus Sousa* Comes de *Neyra* & *Johannes;* quorum hic pater fuit *Stephani*, qui Leonoram, Alfonsi III. Regis Lusit. notham in conjugio habuit, quæ post hujus mortem à Gonsalvo ejus patruo Neyræ Comite ducta est, sed sterili cum utroque usa est matrimonio. Itaque cum Mendi Sousæ è filiabus neptes Alfonsus III. Rex Lusitaniæ *Martino* & *Alfonso Dionysio* filiis suis naturalibus connubio jungeret, & mas nullus Sosani generis & nominis superesset, ne tam claræ & vetustæ stirpis memoria prorsus intercideret, jussit, ut illorum liberi ac posteri nomen & stemma Sosanum propagarent. (*c*) Duæ itaque ab illis ortæ sunt familiæ *de Sousa* cognominatæ, hodieque vigentes; illius, quam MARTINUS, *Cicorrus* cognominatus, & ex *Afra* genitus condidit, genealogiam integram, nec ipsi vidimus, nec dare quimus; id tantum ex commentatoribus ad Nobiliarium Petri Com. de Barcelos nec non Salazari Historia Silvanæ domus cognovimus, descendisse à *Martino Alfonso* Domino de *Mortagoa*, illius nepote, & fratris sui Vasci Martiniadæ in terris avitis successore, Dominos de *Mortagoa*, de *Goubea*, de *Beringel* & de *Alcoentre*, *Castellanos majores Tomarenses*, Comites de *Prado*, nec non Marchiones *de las Minas*. Comes Pratensis primus *Petrus de Sousa fuit*, à Rege Emanuele, apud quem supremi Oeconomi munus obiit, hac dignatione mactus; Marchionis verò *de las Minas* titulo nostra ætate auctus eoque sub nomine illustratus est *Franciscus de Sousa* Comes de *Prado*, I. Marchio *de las Minas*, Dn. de *Beringel* & *Cuba*, Consiliarius Status in Lusitania, cui primò uxor fuit, sed sterilis, *Maria Manuel de Villena* Georgii *Mascarennas*, primi Marchionis de *Montalvan* gnata; Secundis autem nuptiis ex eadem ducta est gente *Euphrasia*, Francisci *Mascaregnas*, I. Comitis *de la Torre* filia, qua natus est *Joannes de Sousa*, Comes I. de *Prados* dictus, qui in Gallia uxorem sub initium anni 1689. duxit, nempe Magdalenam de *Neufville*, Francisci Ducis de *Villeroy*, Marescalli Franciæ, gnatam.

ALFONSUS DIONYSIUS, alter Alfonsi III. Regis filius naturalis, Sosarum Dominorum & Comitum Mirandæ sator extitit; is apud Elisabetham Sanciam Reginam supremi Oeconomi munere functus, aliquot pater factus est filiorum, quorum natu maximus marem legitimum nullum, nothum verò post se reliquit, *Vascum* dictum; is Cordubæ Castellani, quem Alcaidem sua vocant lingua, Majoris dignatione præfuit, ibidemque familiam Dominorum de *Aldea del Rio* condidit. (*d*) Roderici, qui secundus Alfonsi gnatus fuit, virilis propago in ipsius abnepotibus emarcuit; sicut in Tabula videre est. DIDACI verò, à quo Tabula XIV. initium ducit, quique Tertius Alfonsi Dionysii filius fuit, posteritas ad hanc perduravit ætatem. Hujus nepos LUPUS supremus Ordinis Christi Magister fuit illo tempore, quo nefas erat isti addictis militiæ uxorem ducere, ille tamen dispensatione impetrata *Mariam Ribeiram* connubio sibi junxit & ex ea gnatos duos

(a) *Nobiliar. de D. Pedro pag.* 133.
(b) *Lud. de Salazar Hist. de Silva Lib. II. p.* 92.
(c) *Id. Lib. XII. p.* 740.
(d) *Ib P.* 741.

duos genuit filiasque sex splendidis auctas matrimoniis, ita ut omnis Portugallia à filiabus Magistri Christi genus Lud. Salazaro dicente (*f*) derivet. Gnatorum major DIDACUS, hujus nominis II. primus Mirandæ Dominus audit, fuitque Regi Eduardo à consiliis & Palatii præfectura, pater ALVARI, qui eadem dignatione sub Rege Alfonso V. floruit, primusque Castellanus Arroncensis extitit, quod munus familiæ suæ perpetuum factum, inque filiis primogenitis ex ipsius progenie continuatum est.

DIDACUS Lupides de Sosa hujus nominis III. Alvaro patri suo in avitos titulos officiaque, quibus apud Regem Alfonsum V. functus est, successit, illosque ANDREÆ, filio suo primogenito, moriens reliquit, cujus linea recta cum in Emanuele II., ipsius pronepote, intra juventæ suæ annos rebus humanis exempto, defecisset, transiit Mirandæ cæterorumque bonorum gentilitiorum hæreditas ad ALVARUM defuncti patruum, in India tunc militantem, ubi, antequam reditum in Lusitaniam ad adiendam hæreditatem adornasset, morte interceptus est, relicta in vivis sorore *Beatrice*, Ferdinandi de Sylva uxore, quæ fratri succedere cupiens à *Didaco Sosa* de prætensione sua depulsa est. Is natus erat Henrico Sosa, Didaci III. filio secundogenito, Domino de *Olyveira*, cui cognomen *el Diablo* tribuitur, fuitque Præses consilii tribunalis Lisbonensis & in numero quinque regni Lusitanici Gubernatorum, quos Henricus Cardinalis & Rex fato suo vicinus elegit. (*g*) Ille itaque de successione in Mirandanam domum cum Beatrice agnata sua litigavit, & causam vicit; quoniam verò gnatum, quem unicum habuit, in funesta illa Sebastiani R. expeditione Africana amiserat, atque adeò prole orbatus erat, autor ei fuit Henricus Rex, ut nepotem suum, è fratre & futurum hæredem Henricum Sosam cum filia Beatricis, è Ferdinando de Sylva suscepta, matrimonio jungeret, ne scilicet istorum posteritas Mirandanæ hæreditatis prorsus expers esset. Didaci ergò morte HENRICUS Sosa, Vasci F. factus est Dominus Mirandæ, ductaque in uxorem Mencia, Ferdinandi & Beatricis gnata, Alpallamensis quoque domus facultatibus auctus, deindeque gratia Regis Philippi ad dignationem Comitis de *Miranda* provectus est. Numerosam ille sustulit sobolem, è qua primogenitus DIDACUS paternorum avitorumque bonorum ex asse hæres, Consiliarius Status Lusitanici, unicusque Præses ærarii regii fuit, & duorum pater filiorum, quos Matritii anno 1640. vivis exemptus post se reliquit. Natu Majoris HENRICI III. multa & præclara extitit pace belloque opera: namque flagrante cum Castellanis bello in civitate *Porto* ejusque diœcesi rem bellicam unà cum civili curavit, & deinde pacificationi Plenipotentiarii Coronæ Portugallicæ dignatione interfuit. Legationes posteà nomine Alfonsi VI. Regis in Hollandia, Anglia & Castella obiit, atque ab eodem Rege titulo Marchionis de *Arronches* amplificatus est, ea parte infelix, quod gnatorum suorum omnium funera, turbato mortalitatis ordine, extulit; hinc postquam & ipse naturæ debitum persolvit, neptem è filio primogenito *Marianam* hæredem amplissimarum facultatum domus suæ habuit. Ea Viro extraneo in manum convenit, illustrissimo in Belgio genere orto, is pro socero defuncto *Marchionis de Arronches* nomen assumsit, fuitque in fama, cùm an. 1696. legationem Petri II. Regis nomine in aula Cæsarea obiret.

Postremus ex Sosarum de Miranda familia mas fuit LUDOVICUS, qui literarum & religionis studiis ab ineunte ætate deditus atque innutritus, tam vastam librorum cognitionem sibi parasse prædicatur, ut omnium etiam minimorum titulos, autores, editiones & contenta memoria teneret atque in numero haberet. Functus est initio munere Decani in Ecclesia Portuensi, remque in eo Episcopatu Ecclesiasticam, civilem & militarem rexit, dein verò Archiepiscopus creatus est Lisbonensis & Romanæ Ecclesiæ Cardinalis, à Papa Innocentio X. in hunc ordinem cooptatus. Vitæ familiæque suæ periodum fatalem absolvit, annum agens ætatis secundum supra septuagesimum.

In numerum familiarum, quæ à stirpe Regia Lusitanica defluxerunt, referri etiam amant *Emmanuelidæ*, sed diversi ab illis, quos ex Regibus Castellensibus prognatos in stemmate Desideriano recensuimus; materni tamen sanguinis originem ab istis repetentes, paterni verò generis autorem jactantes *Eduardum* Portugalliæ

(f) P. 742.
(g) *Conestagg. Hist. Conjunct. Portug. & Cast. sub fin. Libri III.*

galliæ Regem. Huic ex aulica fœmina *Johanna Emmanuele*, Ferdinandi Emmanuelis gnata, Henrici Emmanuelis Com. de *Cea* & *Sintra* nepte, furrivo congressu susceptum esse perhibent filium *Johannem Emmanuelem*, qui, referente *Vasconcellio*, sub disciplina Nunii Alvares Pererii fortissimi viri educatus, & ætate firmata militari illustratus gloria, tandem ad exemplum nutricii monasticam in Carmelitano cœnobio, ab illo exstructo, amplexus, at deinde Septæ primò, posteà Igontaniæ Episcopus creatus, & denique à Rege Alfonso V. matura illius consilia & senilem prudentiam demirato sacello suo præfectus fuit. *Scio*, subjicit citatus autor, *aliquos futilibus mixos argumentis hanc prolem Eduardo & cætera consequenter denegare, nec me latet, quo pacto jubente Regia Majestate, supremoque Lusitaniæ consilio rationes in utramque partem severo judicio ac fideli libra examinatæ fuerint, & iis, quæ objiciebantur, abundè satisfieri ab illis, quorum subscribo sententiæ, consilium decrevit.* (h) Emanuel de *Faria & Sosa*, jam sæpiusculè nobis dictus, in numero illorum est, qui Emmanuelidas nostros regio cretos esse sanguine negant, ita is enim de eorum retulit origine: *Manueles, principio en hijos de fray Juan Sobrino, Obispo y Letrado: Uamaronse Manueles porque su madre fue ama del Rey Don Manuel*; h. e. Emanuelidarum principium in filiis fratris Johannis Sobrini cepit, qui Episcopus & Literatus fuit; nomen assumserunt Emanuelense, eò quod mater eorum nutrix fuit Regis Emanuelis. (i) Equidem hac Emanuelis Regis nutrice, cui nomen erat *Justæ Rodericæ* sive *Roos*, amica usum esse Johannem Emanuelem Septæ & Guardiæ Episcopum, atque ex ea stirpem prosevisse nec illi eunt inficias, qui Rege Eduardo natum illum esse asserunt. Filios Johannes Emanuel duos post se reliquit, videlicet *Johannem* & *Nunium*, à quibus lineæ duæ ortæ sunt. Prioris mentio apud *Marianam* occurrit, memorantem (k) quod in Emanuelis Regis, imperium inchoantis, aula principem gratiæ locum unà cum Diegho Silva obtinuerit regioque cubiculo præfectus fuerit; gratia ex usu familiari parique ætate sensim aucta, adeò ut cæteros aulicos facilè rebus omnibus anteiret. Idem Santareno præfuit *Alcaidis Majoris* dignatione, gnatumque utriusque muneris sub eodem Rege hæredem habuit, à quo per fœminas Marchiones de *Castrofuerte & Orellana* sanguinem duxisse *Ludovicus de Salazar & Castro* refert (l) ita ut virilis ejus propago emarcuisse videatur. A Nunio Domini & Comites *Atalajæ* descendunt, quorum deductionem subjunctam *Petro Ambrosio Lehmanno*, horum aliorumque liberalium studiorum cultori diligentissimo, in acceptis ferimus: in ea verò directam tantùm complexa lineam deest *Franciscus Manuel*, quem primum Comitis Atalajæ honore à Philippo II. Rege Hispan. mactum esse *Vasconcelius* & *Faria* memoriæ prodiderunt. Hunc Petri, qui secundus Atalajæ Comes in subjecta dicitur diatyposi, fratrem natu majorem vel patruum fuisse, atque improlem decessisse, conjecturam capio.

(h) *Anacephal. Lusit. p. 165.*
(i) *Epitome de las Hist. Portug. Parte IV. Cap. II.*
(k) *Lib. 26. Cap. 13.*
(l) *Hist. Silv. Lib. VI. Cap. 26.*

JOANNIS

JOHANNES EMANUEL, Eduardi Regis è Johanna Manuel *nothus*, Epiſcopus Septæ & Guardiæ, Sacellanus Major, & Legatus Alfonſi V. Regis ad Rom. Pontificem.

Juſta Roderica S. Roos, nutrix R. Emanuelis & fundatrix Monaſterii Jeſu in Setubalia, Ferdinandi Roos Alcaidis in Orem & Monforte ſoror.

Johannes Manuel, Alcaides Major de Sontaren, Cubicularius Summus R. Emanuelis.
Iſabella de Meneſes, Alfonſi Tellez de Meneſes, Alcaid. de Campo Major f.

Nunius Manuel Dn. de Salvaterra.
Iſabella de Aragon, Jacobi de Mil à Com. de Abbayda ex Eleonora Aragonia de Villabermoſa fil.

Bernardus Emanuel, *Alcaides Major de Santaren Cubicul. Summus R. Emanuelis.*

Johanna Manuel nup.
Alfonſo Pacheco Portocarrero, fratri I. March. de Villanueva del Freſno.

Fridericus Manuel Dn. de Salvaterra & Atalaja.
Maria de Ataide, Alfonſi de Noronna vidua, Nunii Ferdinandi de Ataide Dom. de Penacoba fil.

Nunius Manuel Du. de Atalaja.
Johanna de Ataide, Antonii I. Com. de Caſtanneyra f.

Petrus Manuel, II. COMES de Atalaja.
Maria de Ataide, Alvari de Meneſes, Alcaidis de Arronches fil.

Alvarus Manuel de Noronna, III. Comes de Atalaja.
Maria de Lima, Alvari Perez de Tavora Dom. de Mogaduero f.

Ludovicus Mannel de Tavora, IV. Comes de Atalaja, Dn. de Tancos & Aſſenceyra, Alcaid. Major de Marbam, Legatus Petri II. Regis ad Ducem Sabaudiæ.
Uxor, *Franciſca Leonora de Mendoza, Emanuelis de Camara Com. de Ribera Grande fil.*

Johannes Manuel de Noronna.

MANTISSA.

QUONIAM sudante jam sub prelo hoc opere, imò carceres mordente, plenior notitia librorum Ducis de *Cadaval*, nec non progenitorum Marchionis *das Minas*, Comitis de *Prado*, opera viri in his aliisque elegantibus studiis egregii, & superius laudati, *Petri Ambrosii Lehmanni*, ad nos pervenit, defraudare ea lectorem curiosum nefas arbitrati, utramque, tanquam insignem colophonem, hic subjungimus.

D. Nonius Alvarez Pereyra de Mello, Dux de Cadaval, Marchio de Ferreyra, Comes de Tentugal.

Primum matrimonium contraxit cum D. *Maria de Faro*, filia Comitis de Odemira: ex hoc matrimonio habuit filiam, D. *Joannam*, quæ obiit ætate duodecim annorum.

Secundum matrimonium contraxit cum D. *Maria Henrietta de Lorena*, filia Principis de Harcourt, ex qua habuit filiam, D. *Elisabetham Henrietam de Lorena;* hæc nupsit Marchioni de *Fontes*, & habuit filium masculum, Comitem de Penagujam, nomine Joachimum Rodriguez de Saa & Aleneastre, & duas filias, Annam de Lorena & Mariam de Lorena & Alencastre.

Tertium matrimonium contraxit cum D. *Margarita Armanda de Lorena*, filia Comitis de Armagnac, quæ nunc vivit; ex hoc matrimonio nati sunt sequentes liberi.

D. *Franciscus Alvarez Pereyra* & D. *Catharina*, & adhuc infantes obierunt.

D. *Ludovicus Ambrosius de Mello*, Dux de Cadaval: hic duxit D. Ludovicam, filiam Petri 2. Regis Lusitaniæ & obiit sine liberis.

D. *Anna de Lorena*, quam in matrimonium sibi copulavit Comes Sancti Joannis, D. Ludovicus Alvarez de Tavora, & nunc habet duos filios, masculum unum, D. Antonium de Tavora, & fœminam, nomine D. Eleonoram de Tavora.

D. *Eugenia Rosa de Lorena*, quæ nupsit Comiti de Villarmayot, Emanueli Tellesio à Silva; nunc habet tres filios, masculum scilicet Ferdinandum Telles de Silva, & fœminas duas, D. Margaritam de Lorena, & Helenam de Lorena.

D. *Jayme de Mello*, Dux de Cadaval, qui matrimonio sibi junxit D. Ludovicam filiam Petri 2. Regis Lusitanorum, viduam ex fratre suo, nunc vivunt, & nullos habent liberos.

D. *Alvarus Josephus de Mello*, qui ætate sexdecim annorum vitam cum morte commutavit.

D. *Joanna de Lorena*, quæ juncta est matrimonio Comiti de Alvor, Bernardo de Tavora, & habent duos filios, Franciscum de Tavora & Nunium de Tavora.

D. *Rodericus de Mello*, & denique D. *Philippa Angela de Lorena*; & hæc est series filiorum & nepotum Ducis de Cadaval.

Scutum, quo Dux de Cadaval insignium loco utitur, *cæruleum est*, cum *argenteo decussi*, *impresso quinque parmulis Portugallicis*, quarum media *quatuor cruciculis anchoratis* stipata est, ita ut duæ in regione superiore ejus angulos, duæque in inferiore flexuras attingant.

Sequitur Genealogia Comitum de Prado, Marchionum das Minas, aliter, atque ad Tabulam XIII. dictum fuit, deducta.

I. Alphonsus tertius Lusitaniæ Rex, præter Dionysium, qui ipsi in Regno successit, habuit plures filios, & inter eos D. Alphonsum Dionysium, quem alii dicunt natum ex Comitissa Mathilda prima ejusdem Regis uxore, alii affirmant extitisse illegitimum.

II. Alphonsus Dionysius filius superdicti Regis uxorem duxit D. Mariam Pyrez Ribeyram de Sousa, ex eaque inter alios suscepit D. Petrum Alphonsum de Sousa.

III. D. Petrus Alphonsus de Sousa, filius D. Alphonsi Dionysii, uxorem duxit D. Elviram Annes de Portel, ex qua plures suscepit liberos, quorum primus fuit Martinus Alphonsus de Sousa.

IV. Martinus Alfonsus de Sousa filius D. Petri Alphonsi de Sousa ex illustri fæmina D. Aldonsa Rodriguez de Sà suscepit filios illegitimos, quorum secundus fuit Rodericus de Sousa.

V. Rodericus de Sousa filius Martini Alphonsi de Sousa fuit Dominus Opidi de *Beringel*, & Oeconomus Reginæ D. Elisabethæ uxoris D. Alphonsi quinti, Regis Lusita-

Lusitanorum. Uxorem duxit D. Elisabetham de Siqueyra, ex eaque plures suscepit liberos, & post hujus uxoris mortem, duxit Illustrissimam fœminam D. Blancam de Viglena, ex qua plures etiam suscepit liberos, quorum primus fuit D. Petrus de Sousa.

VI. D. Petrus de Sousa filius Roderici de Sousa ex 2. uxore D. Blanca de Viglena, fuit Dominus Opidi de *Beringel*, & primus Comes *de Prado*. Fuit vir Bello clarissimus, tres duxit uxores, ex 2. & 3. non suscepit liberos, ex prima (quæ fuit D. Mencia Henriquez filia Ferdinandi Silveyre) suscepit D. Franciscum de Sousa.

VII. D. Franciscus de Sousa filius D. Petri de Sousa & D. Menciæ Henriquez, uxorem duxit D. Mariam de *Noronha*, an *Norogna*; filiam D. Didaci Lobo 2. Baronis de Aluito, ex qua suscepit filios, quorum primus fuit D. Petrus de Sousa.

VIII. D. Petrus de Sousa filius D. Francisci de Sousa fuit (sicut Pater & Avus) Dominus Opidi *de Beringel*. Uxorem duxit D. Violantam Henriquez filiam Simonis Freyre de Andrade, Domini Opidi *de Bobadella*, ex qua plures suscepit liberos, quorum 3. fuit D. Franciscus de Sousa.

IX. D. Franciscus de Sousa filius D. Petri de Sousa fuit Dominus *de Beringel*. Uxorem duxit D. Joannam de Castro filiam D. Roderici de Castro, ex qua plures suscepit Liberos, quorum primus fuit D. Antonius de Sousa.

X. D. Antonius de Sousa filius D. Francisci de Sousa Dominus *de Beringel*. Uxorem duxit D. Mariam de Meneses filiam D. Joannis Tello de Meneses, ex qua plures suscepit Liberos, quorum primus fuit D. Franciscus de Sousa.

XI. D. Franciscus de Sousa filius D. Antonii de Sousa fuit 3. Comes *de Prado* 5. Dominus *de Beringel*. Fuit Hippocomus Regum Joannis 4. & Alphonsi 6. Lusitaniæ, quod munus Lusitanè dicimus, *Estribeiro mór*, œconomus etiam Regum sui temporis, & Conciliarius de statu bellique negotiis, Gubernator Provinciæ inter Durium & Minium, in eaque belli dux extraordinarius, Legatus Petri 2. Lusitanorum Regis (dum adhuc esset Regni Gubernator nec adhuc Rex) ad CLEMENTEM X. Pontificem Maximum, tandem Præses consilii ultramarini, & primus Marchio *das Minas*. Duas uxores duxit, ex prima (quæ fuit D. Maria Manoel de Viglena filia D. Georgii Mascaregnas Marchionis de Montalvao) filios non suscepit, ex 2. quæ fuit D. Euphrasia de Norogna filia D. Ferdinandi Mascaregnas 8. Comitis *da Vosse* habuit sequentes filios.

- D. Antonium de Sousa successorem Domus.
- D. Petrum de Sousa, qui sacerdos fuit & Somelerius cortinæ D. Petri 2 Lusitaniæ Regis, & Magnus Prior Collegiatæ insignis de Guimaraes.
- D. Joannem de Sousa, Gubernatorem Pernambuci in Brasilia, & Provinciæ intra Durium & Minium in Lusitania, & œconomum Domus Regiæ, ex quo alius natus est hujus familiæ Ramus.
- D. Mariam, quæ nupsit D. Ludovico Manoel Comiti de Atalaya, in proxima expugnatione Alcantaræ interempti Anno 1706.
- D. Ludovicam Bernardam de Meneses, quæ nupsit D. Ludovico Bernardo de Silveyra Visensi urbis Præfecto Maximo & Viannæ Gubernatori.
- D. Euphrasiam; quæ nupsit Francisco Carneiro 2. Comiti *Insulæ Principis*.

XII. D. Antonius de Sousa filius 1. D. Francisci de Sousa Marchionis *das Minas* fuit Vivente Patre 4. Comes de *Prado*, 2. Marchio *das Minas*, Gubernator Brasiliæ, Præses Tribunalis *do Tabaco*, Belli statusque Consiliarius, Gubernator armorum Provinciæ intra Durium & Minium tempore pacis, tempore autem belli Gubernator Provincæ *da Beyra*, & tandem Gubernator Provinciæ Transtaganæ, cujus exercitum Victorem duxit per utramque Castellam, & expugnata *Alcantara*, & *Ciudad Rodrigo*, in suamque potestatem reducta *Salmantica*, *Coria*, *Placentio*, & mille aliis Locis, ipsam Mantuam Carpentanarum vulgo *Madrid* Hispaniarum Regni Caput subdidit Legitimo Regi Carolo 3. Uxorem duxit D. Mariam filiam D. Alvari Manoel, sororem D. Ludovici Manoel Comitis de Atalaya in expugnatione Alcantaræ interempti, ex qua suscepit

- D. Franciscum de Sousa 5. Comitem *de Prado*, qui obiit Juvenis vivente Patre.
- D. Joannem de Sousa, de quo statim.
- D. Josephum de Sousa, Deputatum consilii trium statuum.

XIII. D. Joannes de Sousa filius D. Antonii de Sousa Marchionis das Minas est 6. Comes

Comes de *Prado* 3. Marchio *das Minas*, Transtagani Equitatus Gubernator, post alia hoc bello gesta munera; uxorem duxit Franciscam de Neufville, filiam Francisci de Neufville Ducis de Villeroy Mareschalli Franciæ, ex qua suscepit D. Antonium de Sousa, & D. Mariam.

XIV. D. Antonius de Sousa filius D. Joannis de Sousa 3. Marchionis das *Minas*, est septimus Comes de *Prado*, militatque in exercitu, cujus est dux Avus ejus Paternus D. Antonius de Sousa 3. Marchio das Minas, nondum uxorem duxit.

ANACEPHALÆOSIS
Indicis vicem explens.

Stemmatis Lusitanici conditor HENRICUS BURGUNDUS, à quo ortæ STIRPES

- RECTA, sed emortua, quæ XVII. REGES Portugalliæ, Tab. I. & II. enumeratos, produxit.
- COLLATERALES
  - I. BRAGANTINA, Tab. III, è qua provenere REGES PORTUGALLIÆ novissimi, enatique sunt RAMI
    - 1. Marchionum de *Flechilla* & Comitum de *Oropesa*, Tab. III.
    - 2. Comitum de *Lemos*, Marchionum de *Sarria*, Ducumque de *Taurisano*, Tab. IV.
    - 3. Marchionum de *Ferreira* & de *Villescas*, nec non Duc. de *Cadaval*, Tab. V.
    - 4. Comitum de *Gelves*, & Ducum de *Veragua*, Tab. VI.
    - 5. Comitum de *Faro* & de *Odemira*, Tab. VII.
    - 6. Comitum de *Vimioso*, Tab. VIII.
  - II. ALENCASTRENSIS, cujus RAMI
    - 1. Ducum de *Aveiro*, & de *Abrantes*, Tab. IX.
    - 2. Commendatorum Ordinis Avisiani & de *Coruche*, Tab. X.
  - III. VARIA, unde variæ diversorum nominum familiæ, cujus tantùm origines indicantur, Tab. XI.
  - IV, à TURRIBUS cognominata, unde Comites de *Villardompardo*, Tab. XII.
  - V. SOSANA, cujus RAMI
    - 1. Dominorum de *Mortagoa*, & *Beringel*, Comitum de *Prado*, March. *de las Minas*.
    - 2. Dom. & Comitum de *Miranda*, Marchionum de *Aronches*, Tab. XIII. & seqq.

